

ALTITUDE

AIR MOLDOVA INFLIGHT MAGAZINE • NOVEMBER-DECEMBER 2019 • GRATUIT • FREE COPY

TATIANA TIBULEAC

A WRITER'S GUIDE THROUGH PARIS

www.SKYHOUSE.md

APARTAMENTE ÎN RATE TIMP DE 7 ANI

FĂRĂ BANCĂ, CREDIT, GAJ ȘI COMISIOANE

FĂRĂ CERTIFICAT DE SALARIU ȘI ANGAJARE OFICIALĂ

ACHITAREA O DATĂ LA 4 LUNI

590
EURO/M²

Companie de construcție
SKYHOUSE

 078 800 777

Rooftop Wedding
Extravaganza

Intimate wedding ceremonies in urban elegance,
style and substance, over skyline views.

Zaxi Champagne & Music Rooftop Terrace | 9th floor Radisson Blu Leograd Hotel | +373 78 201-210 | www.zaxi.md

SOMETHING BLU
NUNTA TA PERFECTA

www.radissonblu.com/hotel-chisinau
+373 79 898 898

**LUNI
MIERCURI
VINERI
DUMINICĂ**

CHIȘINĂU – ISTANBUL

Call Center: (+373 22) 830-830
Vânzarea biletelor online: www.airmoldova.md

DRAGI PASAGERI,

Echipa Air Moldova vă spune bine ați venit la bord și vă mulțumim că ați ales să călătoriți cu noi – cel mai popular operator aerian din Republica Moldova. Între timp, am încheiat cu succes încă o campanie promoțională cu bilete de avion la prețuri începând de la 49 de euro. Chiar dacă s-a încheiat campania, orarul de zbor pentru sezonul 2019/2020 rămâne accesibil pe site și la agențiile autorizate.

Abonați-vă la pagina noastră de Facebook pentru a afla primii despre promoțiile următoare. Folosiți cu încredere serviciile noastre online. Cele mai ieftine bilete către destinațiile Air Moldova le veți găsi doar pe pagina noastră de internet. Iar pentru a scăpa de rândurile de la ghișeele aeroportului, aveți mereu opțiunea web check-in. Tot online puteți achita bagajul de cală sau să vă alegeți locul preferat în avion. Răsfoiți toate paginile revistei pentru a afla și alte noutăți despre Air Moldova, dar și despre oamenii și locurile interesante din țara noastră. Vă dorim sărbători fericite alături de cei dragi.

Lectură plăcută și zbor ușor! ✈

DEAR PASSENGERS,

Air Moldova's team welcomes you on board and thanks you for choosing to travel with Air Moldova, the biggest and most popular airline in the Republic of Moldova. In the meantime, we have just successfully finished another promotional campaign, offering plane tickets at prices that start from EUR 49. Even if the campaign is over, the flight schedule for the 2019/2020 season remains accessible on our website and at the authorized agencies.

Please subscribe to our Facebook page in order to be among the first to learn about our future promotions. Please use our online services with great confidence. Our website has the cheapest tickets to Air Moldova destinations. To avoid long check-in lines at the airport you can always use our web check-in option. You can also register your luggage online or choose your favourite seat in the plane. Please browse through our magazine for more news about Air Moldova and also about interesting people and places in our country. Happy holidays along with your loved ones!

Enjoy your reading and have a smooth flight! ✈

COVER IMAGE: Mario Gi Photography

TRAVEL

Paris

14

BUSINESS

O călătorie de 25 de ani pavată
cu profesionalism
A 25 years journey paved with
professionalism

26

INTERVIEW

Tatiana Țibuleac – ghidul unei
scriitoare prin Paris
Tatiana Țibuleac – a writer's guide
through Paris

36

SAVE THE DATE

Evenimente memorabile pentru
acest sfârșit de an
Great events for this end of the year

48

GREAT ESCAPES

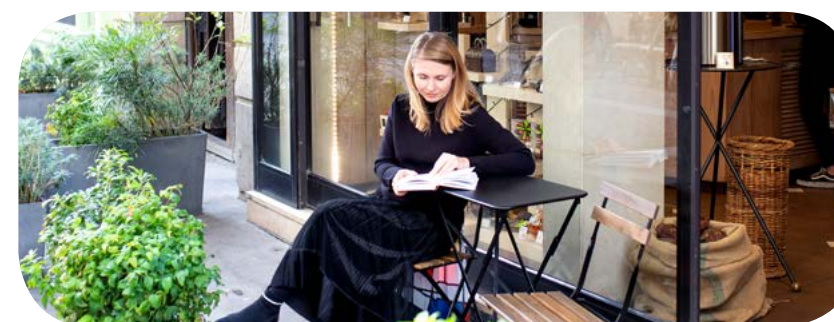
Târguri de Crăciun
Christmas markets

52

GUEST

Pasiunile lui Anatol Untură
Anatol Untură's passions

60

76 **SCIENCE**
Ne mutăm pe Marte
Moving to Mars

82 **MY MOLDOVA**
Evenimente în Moldova
Events in Moldova

90 **WINE**
Vinoteci în Chișinău
Winoteques in Chisinau

94 **ART**
Codul lui Dmitrii Potapov
The code of Dmitrii Potapov

104 **FASHION**
Branduri DININIMĂ
Moldovan brands

110 **ECO**
Și cu gunoiul ce facem?
What about the waste?

COURTYARD®
BY MARRIOTT
Chisinau

EVERYTHING
YOU NEED
TO MOVE
FORWARD

First International Select-Service Hotel
Now Welcomes the Guests

Courtyard by Marriott® Chisinau

21/A Arborilor Street, MD 2024
Chisinau, Republic of Moldova
O+373.22.203.203
info@courtyardbymarriottchisinau.com
Marriott.com/KIVCY

BAYRO

Mobilier de baie

FLEET 118

AIR MOLDOVA CLUB

Cum să devii membru Air Moldova Club
How to become a member of Air Moldova Club

120

MOBILE

Aplicația mobilă Air Moldova
Air Moldova Mobile App

124

ROUTES

Orarul curselor Air Moldova
Air Moldova flights schedule

126

INSTAGRAM

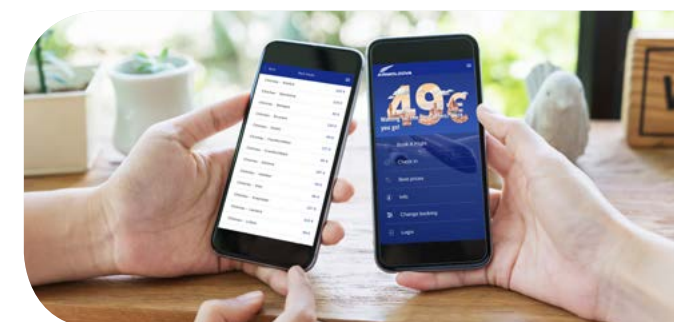
Cele mai populare fotografii
#airmoldova
Most popular photos
#airmoldova

132

OFFICES

Oficiile Air Moldova în Europa
Air Moldova offices across Europe

134

Route	Start Date	End Date	Departure	Arrival	Destination
29 octombrie - 28 martie	20:15	14:50	MAX		
19 decembrie - 09 ianuarie	13:30	14:50	MXP		
28 octombrie - 23 martie	13:30	14:50	MXP		
18 decembrie - 08 ianuarie	13:10	14:30	MXP		
01 noiembrie - 13 decembrie	13:10	21:30	FCO		
17 ianuarie - 27 martie	20:15	14:40	FCO		
20 decembrie - 10 ianuarie	13:20	14:40	FCO		
30 octombrie - 25 martie	13:20	14:40	FCO		
20 decembrie - 10 ianuarie	13:20	14:40	STN		
27 octombrie - 22 martie	12:30	13:50	STN		
		14:00	STN		

DISCOVER
CASTEL MIMI
WINERY

*Top 15 most beautiful
wineries of the world*

Wine tours

Descoperă pachetele turistice care cuprind excursii prin beciurile, grădinele și secția de producere a Castelului Mimi, încununată cu o istorie captivantă și o experiență gastronomică unică datorită bucatelor tradiționale gătite cu multă pasiune și a vinurilor desăvârșite, servite în timpul degustărilor ghidate.

Discover the fascinating story behind Castel Mimi and savor some of the best Moldavian wines. The tour includes a captivating walk through the castle's cellars, gardens, courtyard and the production area of the winery. The excursion is concluded with guided wine tastings that will provide you with a great sensorial experience.

📍 30KM FROM THE AIRPORT | s.Bulboaca, r. Anenii Noi, R.Moldova

Moldovan Wine

ROȘU DE
BULBOACA

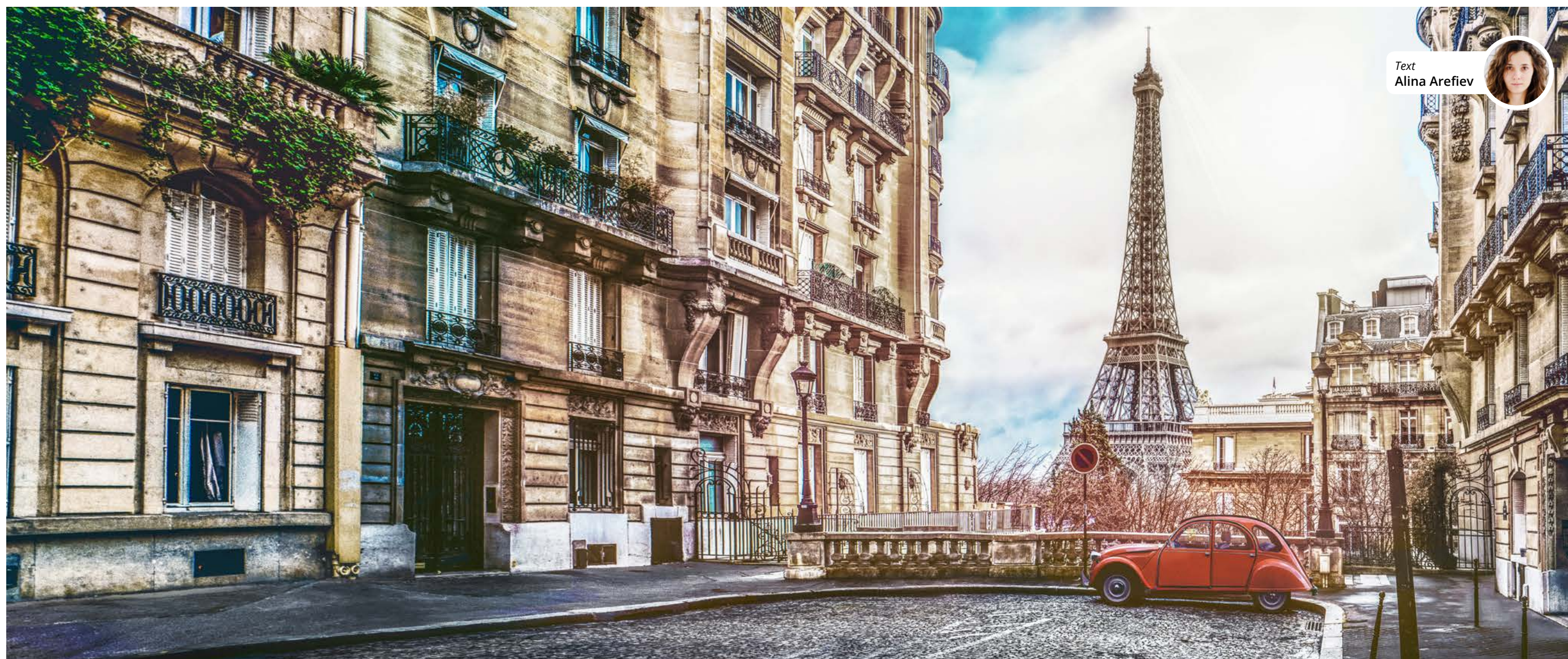
castelmimiwinery

O călătorie la Paris este întotdeauna o idee bună. Orașul luminilor nu poate fi descoperit într-o singură vizită, pentru că ascunde pe străduțele pietruite o mulțime de bijuterii secrete. Este locul în care poți respira istorie și artă la fiecare colț, cu dimineți învăluite într-un miros dulceag de croissant și macarons. O destinație care nu poate fi redată nici prin mii de fotografii, dar care rămâne imprimată pe retină și te atrage ca un magnet. Capitala Franței este deja veacuri la rând un oraș al excelenței, unde totul e la superlativ. Monumentele arhitecturale sunt unice în lume, muzeele găzduiesc opere celebre, restaurantele cu multe stele Michelin servesc bucate cum nu mai găsești în altă parte, iar pulsul modei este luat în fiecare sezon anume de aici. În același timp, Parisul oferă experiențe care rămân încrustate în suflet și vizitatorilor mai puțin pretențioși, care își doresc doar să rătăcească la pas pe malul Senei, cu pauze de cafeluțe pe la colțuri de terase, fără să cheltuiască o avere pe o vacanță de câteva zile.

A trip to Paris is always a good idea. "The city of lights" can't be discovered in a single visit, because much of its charm lies in its cobbled streets. It is the place where you can breathe history and art in every corner, with mornings wrapped in a sweet smell of croissants and macaroons. A destination that can't be reproduced even with thousands of pictures, but that remains imprinted on the retina and attracts you like a magnet. The capital of France has been a city of excellence for many centuries. Here everything is superlative: the unique architectural monuments, the most famous artworks in museums, the dishes served in Michelin-starred restaurants, and last but not least the fashion trends. At the same time, Paris offers unforgettable experiences to less demanding travelers too, who can enjoy wandering along the banks of the Seine and have a cup of coffee at a corner terrace, without spending a fortune on a city break.

PARIS

Parisul este o destinație foarte generoasă în materie de artă. Dacă nu vrei să te învârti ca titirezul într-o mare de oameni și să încerci disperat să tragi cu ochiul la o pictură ascunsă într-o cupolă de sticlă, atunci ai putea merge la Muzeul Orsay, situat în inima orașului, foarte aproape de Luvru. În clădirea unei foste gări sunt adunate lucrările celor mai mari exponenți ai impresionismului, precum Van Gogh, Monet, Degas, Rodin, Matisse. Cireașa de pe tort este priveliștea de pe acoperiș. Dacă te plictisești de picturile, ai putea să te impresioneze mai mult niște sculpturi senzuale. Gânditorul, Sărutul, Porțile Iadului și Burghezii din Calais pot fi admirate la Muzeul Rodin, considerat cel mai frumos muzeu dedicat unui singur artist. Când picioarele o să refuze să te mai ducă prin sălile de expoziție, ieși în grădină, unde la

**ARTĂ FĂRĂ
AGLOMERAȚIE

LESS CROWDED
ART**

Paris is a great center for art. If you don't like congested places and to desperately try to catch a glimpse of a painting hidden in a glass dome, then you could visit the Orsay Museum, near the Louvre. In the building of a former railway station are gathered the works of the greatest exponents of Impressionism, such as Van Gogh, Monet, Degas, Rodin, Matisse. The cherry on the cake is the view from the rooftop. If you get bored from paintings, you can also enjoy sensual and beautiful sculptures. The Thinker, The Kiss, The Gates of Hell and The Burghers of Calais can be admired at the Rodin Museum, considered to be the most beautiful museum dedicated to a single artist. When you get tired from exhibitions, take a break into the museum's garden, where you'll be surrounded by

fel sunt expuse opere de artă, dar și peste 2000 de tufe de trandafiri. Pentru cei pasionați de artă modernă și contemporană, este recomandat Palais de Tokyo. Acesta de fapt se consideră un anti muzeu, foarte atractiv și pentru copii. Cei mici se pot distra și la Gaîté Lyrique, un muzeu care se află într-o sală de spectacole din secolul al-19-lea și unde periodic sunt organizate diferite evenimente interactive.

Parisul ascunde o istorie tumultuoasă în subteran. Muzeul Canalelor reprezintă o adevărată aventură underground pentru exploratorii urbani nonconformiști. Vizitatorii coboară sub pământ și au parte de o excursie prin primul sistem de canalizare al orașului, construit încă în anii 1200. Cei mai temerari se pot aventura într-o promenade prin „Imperiul Morții”. Se spune că oasele a șase milioane de oameni se află în Catacombele care se întind pe o lungime de 300 de kilometri, dar doar doi kilometri sunt deschiși pentru vizitatori. Rămășițele umane ale morților au fost transferate aici începând cu anul 1786, când metropola franceză trecea printr-un vast proces de transformare, iar cimitirele erau deja arhipline. Pentru că devine o destinație tot mai populară, Catacombele trebuie vizitate în timpul săptămânii și preferabil în prima jumătate a zilei. Biletul de intrare costă 14 euro.

artworks, as well as by 2000 rose bushes. For those passionate about modern and contemporary art, we recommend visiting the Palais de Tokyo. It is actually considered an anti-museum and is very attractive for children, too. La Gaîté Lyrique is a digital arts and modern music centre, on the site of a former 19th century theater. It frequently has different exhibitions, concerts, conferences or workshops on.

Paris hides a tumultuous history in underground. The Sewers Museum is a true adventure for the nonconformist urban explorers. Visitors descend underground and take a trip through the city's first sewerage system, built in the 1200s. The venturesome can take a walk through the “Empire of the Dead”. It is said that the bones of six million people are in the Catacombs that stretch for over 300km but only two kilometers are open to visitors. The corpses and skeletons of various cemeteries were moved to tunnels since 1786, when French metropolis was undergoing radical transformations, and the cemeteries were already overcrowded. The Sewers Museum will reopen for visits in July 2020. The entrance fee is 14 Euro.

**LUMEA SUBTERANĂ
A PARISULUI**

**THE
UNDERGROUND
PARIS**

Orașul din piesele lui Edith Piaf poate fi găsit în cartierul Montmartre. Cu un aer pitoresc aparte, acest loc de refugiu al marilor artiști din perioada Belle Époque, este încoronat de biserica Sacre Coeur. Gloatele de turiști de înghesuie pe scările bazilicii, de unde panorama este într-adevăr impresionantă. Cafenele și restaurantele de aici au păstrat aceleași pardoseli din lemn care trosnesc sub picior, iar o mulțime de delicii sunt gătite după rețete păstrate zeci sau chiar sute de ani. Tot în Montmartre ai ocazia să vezi o adevărată podgorie urbană, veche de peste 800 de ani. Este singura plantație de viță-de-vie care mai rodește în Paris.

Dacă vrei să îți Parisul în palmă, cu tur-

CARTIERUL PITORESC MONTMARTRE

THE PICTURESQUE NEIGHBORHOOD OF MONTMARTRE

The city that Edith Piaf was singing about can be recognized in the Montmartre neighborhood. With a peculiar picturesque air, being the sanctuary for great artists of the Belle Époque period, the top of the hill of Montmartre has been crowned with the Sacré-Coeur Basilica. Crowds of tourists are cramping on its stairs to observe the impressive panoramic view. The cafes and restaurants have kept the same old wooden floors that crumble under your feet and a lot of delights are cooked after recipes kept for tens or even hundreds of years. Also in Montmartre you have the opportunity to stumble upon a real urban vineyard of over 800 years. Le Clos Montmartre is one of the last remaining vines in central Paris.

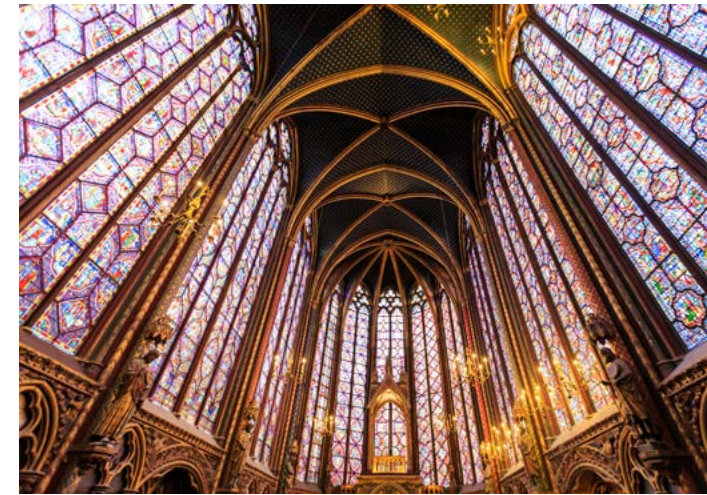
nul Eiffel în inima lui, trebuie să urci în Montparnasse. Este o clădire considerată hidoasă de localnici, chiar dacă a fost din 1972 până în 2011 cel mai înalt zgârie-nori din oraș. Chiar și așa, panorama pe care o oferă îți taie respirația. Prețul pentru câteva fotografii magnifice la apus este de 18 euro. Cei care vor să se bucure nu doar de priveliște, dar și de o cină rafinată, pot merge la restaurantul La Ciel, aflat la etajul 56 al turnului Montparnasse. Un fel principal costă între 35 și 80 de euro. O experiență aeronautică este Le Ballon de Paris, care se ridică la o înălțime de 150 de metri și îți oferă ocazia să admiri Orașul Luminilor din zbor. Contra unui cost de 11 euro, te poți lăsa dus de vânt pentru câteva minute. De fapt, balonul rămâne ancorat tot timpul, dar asta nu anulează deloc senzația de plutire aproape de nori. Pentru o priveliște gratuită deasupra Parisului este recomandat Parcul Belleville, aflat la cea mai mare altitudine din oraș.

DE LA ÎNĂLȚIMEA UNUI ZBOR DE PASĂRE

FROM HIGH ABOVE

If you want to enjoy the very best view that Paris has to offer with the Eiffel Tower right in front of you, you have to get on the Montparnasse Tower. The locals consider this building to be hideous, though it was the highest skyscraper from 1972 to 2011. Still, this panorama is breathtaking. The price for some stunning sunset pictures is 18 Euro. Those who want to enjoy not only the view, but also a fine dinner, can visit the La Ciel restaurant on the 56th floor of the Montparnasse tower. The main course price is between 35 and 80 Euro. Ballon de Paris offers a unique flying experience on board the world's biggest air-balloon. From an altitude of 150 meters for 11 Euro you have the opportunity to discover the City of Lights from above. In fact, the balloon stays anchored all the time, but that doesn't undo the feeling of floating near the clouds. For a free view over Paris you can try the Belleville Park, which is located on the highest hill of the city.

Ballon de Paris offers a unique flying experience on board the world's biggest air-balloon. From an altitude of 150 meters for 11 Euro you have the opportunity to discover the City of Lights from above. In fact, the balloon stays anchored all the time, but that doesn't undo the feeling of floating near the clouds. For a free view over Paris you can try the Belleville Park, which is located on the highest hill of the city.

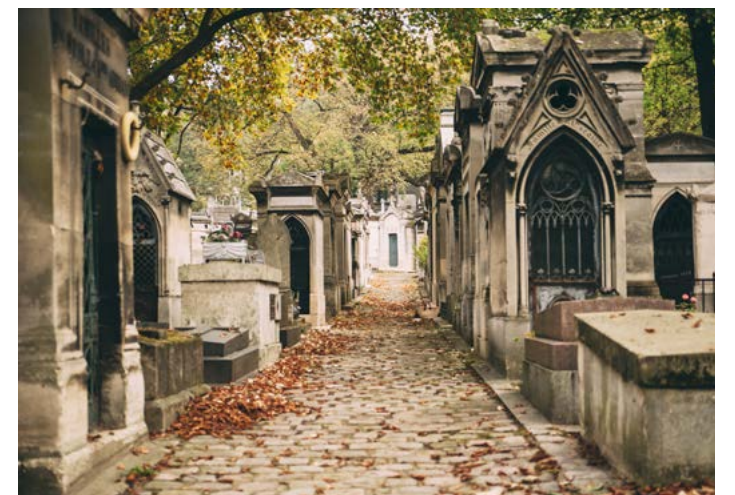

Dacă tot Notre-Dame e închisă pentru câțiva ani în urma incendiului din aprilie, iar la Sacre-Coeur e aglomerație ca la un concert rock, atunci o vizită la biserica Sainte Chapelle este numai bună pentru câteva minute de meditație și rugăciune. Nu este un loc celebru printre turiști, nici localnicii nu prea o vizitează, însă este una dintre cele mai frumoase biserici din Paris. Stă ascunsă în complexul Palatului de Justiție, iar asta înseamnă câteva controale de securitate până o găsești. Dacă vrei să aduci un omagiu unor personalități marcante sau pur și simplu te macină curiozitatea să vezi unde își dorm somnul de veci Chopin, Molière, Proust sau Edith Piaf, atunci intră în cimitirul Père-Lachaise. Acesta adăpostește aproximativ 300.000 de morminte și se întinde pe nu mai puțin de 44 de hectare. Poate cel mai vizitat dintre ele este cel al lui Jim Morrison, unde fanii au mare grijă să lase mereu țigări și sticle cu whiskey în loc de flori. Pe de altă parte, piatra funerară a lui Oscar Wilde este întotdeauna plină cu urme de ruj și mesaje de dragoste.

PLĂCERI GRATUITE

EXPERIENCES FOR FREE

Considering that Notre-Dame is closed for a few years after the April fire, and Sacre-Coeur is always crowded, then a visit to the Sainte-Chapelle church is the best option for some quiet time or a little prayer. It is neither a famous tourist nor a local attraction, but it is one of the most beautiful churches in Paris. Sainte-Chapelle is hidden behind the Palace of Justice and you have to pass some security checks to get in. If you want to pay tribute to some prominent personalities or you are just curious to see where Chopin, Molière, Proust or Edith Piaf rest in peace, then visit the Père-Lachaise Cemetery. It extends on 44 hectares with around 300,000 people buried there. Perhaps one of the most visited is Jim Morrison's tomb, where fans are always leaving cigarettes and bottles of whiskey instead of flowers. On the other hand, Oscar Wilde's gravestone is always full of lipstick marks and love messages

COPILĂRIA PERPETUĂ

NEVER-ENDING CHILDHOOD

Disneyland este fără îndoială un tărâm fermecat, dar nu foarte îndepărtat, la vreo 40 de kilometri de centrul Parisului. Acest ținut de povești este un vis devenit realitate pentru orice suflet de copil, chiar și pentru cei cu părul mai încăruntit și câteva riduri în colțurile ochilor. Este o destinație de bifat în lista celor văzute măcar o dată în viață, chiar dacă prețul este ușor piperat, iar la cozi se stă cu orele indiferent de sezon. Pentru o evadare în copilărie care să nu te lase cu buzunarele goale sunt o mulțime de caruseluri chiar în oraș. Cel mai neobișnuit este cu siguranță Dodo Manege. Este ascuns în Jardin de Plantes, pe malul Senei, în apropiere de Muzeul de Istorie Naturală. A fost construit în 1992, fiind proiectul unui savant care a vrut să atragă atenția asupra extincției speciilor. Prin urmare, în loc de călușei, caruselul include mai multe animale dispărute, precum o pasăre Dodo, un lup marsupial, un triceratops și un glyptodon.

O primă vizită la Paris trebuie obligatoriu să includă obiectivele simbol ilustrate pe orice carte poștală cu orașul luminilor. Escaladarea Turnului Eiffel este una dintre cele mai palpitante experiențe turistice din lume. Chiar dacă pentru a admira superba panoramă trebuie să înfrunți cozile imense de la picioarele construcției de 324 de metri și nici prețul de aproximativ 25 de euro nu este deloc mic, totuși odată ajuns în vârf trebuie să știi că te înscrii în grupul select al celor 250 de milioane de turiști care au făcut acest monument drept cel mai vizitat din lume. Dacă vrei să economisești vreo 15 euro și pregătirea fizică îți permite, poți opta pentru scări. Acestea te vor duce doar până la etajul doi, unde priveliștea este de-a dreptul de poveste. La primul nivel îți poți testa frica de înălțime pe o podea de sticlă, iar dacă buzunarul îți permite ai ocazia să iei masa într-unul dintre cele mai scumpe restaurante din Paris.

Cel mai vizitat muzeu din lume se află tot în capitala Franței. Peste nouă milioane de oameni pășesc anual pragul Luvrului. Cozile par interminabile, de aceea sunt recomandate biletele cumpărate online și vizitele matinale. Orice așteptări ai avea, trebuie să-ți imprimi în memorie gândul că este imposibil să vezi totul într-o

Disneyland is certainly a magical land, but not too far away, about 40 kilometers from the center of Paris. It is a dream come true for any child, even if it has gray hair and wrinkles around the eyes. It is one of the things to tick on your bucket list, though it is costly and you have to wait in the queue for hours, no matter the season. Less expensive options that could bring childhood memories are the carousels in the city. The most unusual is certainly the Dodo Manège, situated along the banks of the Seine, in the Jardin des Plantes, near the Museum of Natural History. It was built in 1992, as the project of a scientist who wanted to raise awareness about the extinction of species. Therefore, instead of horses, the carousel is formed of several extinct animals like the Dodo bird, a marsupial wolf, a triceratops and a glyptodon.

A first visit to Paris must necessarily include the famous landmarks that you see on any postcard of the City of Lights. The Eiffel Tower is one of the most exciting tourist experiences in the world. In order to enjoy the panorama, you have to face the enormous queues at the base of the 324 meter construction and pay a 25 Euro ticket. However, once you've reached the top of the tower, you joined the exclusive group of 250 millions of people who made this monument the most visited tourist attractions in the world. If you want to save about 15 Euro and you have the physical strength you can climb the stairs up to the 2nd level. At the first level you can fight your fear of heights on a glass floor, and the second level offers a stunning view over the city. If you can afford it, here you can treat yourself at one of the most expensive restaurants in Paris.

The most visited museum in the world is also in the capital of France. Over nine million people step into Louvre every year. Queues seem endless, which is why it is recommended to buy tickets online and visit the museum in the morning. Whatever your expectations are, you have to understand that it is impossible to see everything in one day. It has a collection of 35

singură zi. Luvrul este de-a dreptul imens, cu o colecție de 35 de mii de opere de artă. Cea mai aglomerată este camera în care se află Mona Lisa, dar acest muzeu nu este doar despre ea. Aici se găsesc opere ale artei occidentale din Evul Mediu până în 1848, ale civilizațiilor antice și ale artei islamice. Biletul de intrare costă 17 euro, dar puțini știu că poate fi vizitat gratuit. Au acces liber cetățenii UE care au sub 26 de ani. De asemenea, cei trecuți de această vârstă pot intra în Luvru fără să plătească un bănuț în prima zi de duminică a fiecărei luni, din octombrie și până în martie.

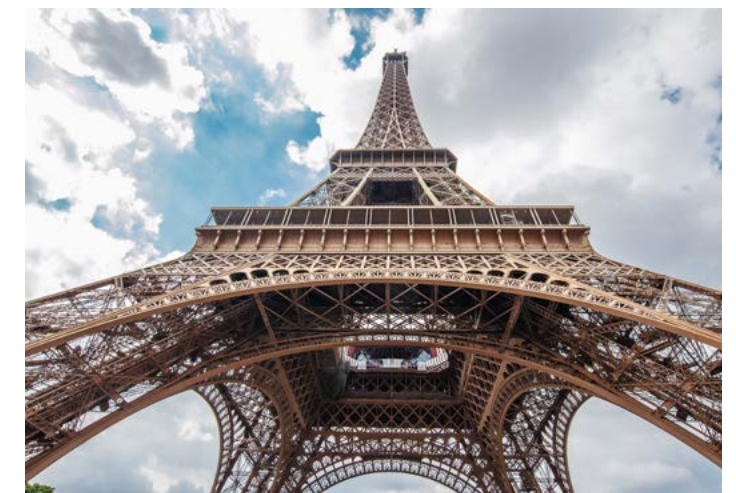
Pentru a completa vacanța cu o experiență regească, mergeți la Versailles. Palatul este o adevărată mărturie a eleganței arhitecturii franceze și se află la doar 20 de kilometri distanță de Paris. Pentru un tablou complet asupra acestui simbol al opulenței și monarhiei absolutiste, este recomandată o vizită în perioada în care funcționează fântânile din grădini.

LOCURILE EMBLEMATICE ALE PARISULUI

ICONIC PARIS LANDMARKS

thousand pieces of art, including the most well known painting of Mona Lisa. The museum offers works of Western art from the Middle Ages until 1848, of ancient civilizations and of Islamic art. The entrance fee is 17 Euro, but there are also some free options. For instance, there is free entrance for EU citizens up to 26 years and for anyone else every first Sunday of the month, from October to March.

To resume the holiday with a royal experience, go to Versailles. The palace is a true testimony of the elegance of French architecture and is just 20 kilometers away from Paris. For a complete picture on this symbol of opulence and absolute monarchy, make the visit in the period you can enjoy the fountains in the garden.

Povestea Statuii Libertății din New York este una captivantă. Concepută și sculptată de Frédéric Auguste Bartholdi, a fost apoi trimisă Statelor Unite ale Americii, ca dar din partea statului francez, pentru aniversarea a 100 de ani de independență în anul 1886.

Francezii s-au întristat atât de mult să vadă Marea Zeiță emigrând în America de Nord, că mai multe mini replici sculptate ale statuii au început să apară peste noapte, prin locurile publice din țară. Cele mai bune copii pot fi văzute, gratuit, răspândite astăzi pe câteva străzi din Paris. Cea mai renumită și vizitată versiune a statuii a fost cea creată de Bartholdi, pentru târgul internațional, Exposition Universelle, din anul 1900, și care acum este găzduită cu mândrie în curtea regală a Muzeului Orsay.

Următoarea pe harta statuilor este replica înaltă de 10 metri de lângă Pont de Grenelle și a cărei vedere e însoțită automat de prezența Turnului Eiffel pe fundal. După care, mergi pe firul istoriei la origini și du-te să vezi macheta de bronz a faimoasei statui, de 2 metri înălțime, tot a lui Bartholdi, la Muzeul de Arte și Meserii (intrarea este gratuită în fiecare joi după 6 seara).

Vânătoarea va fi completă după ce vei descoperi replica flăcării Statuii Libertății din New York, de la capătul nordic al tunelului stradal, Pont de l'Alma, înaltă de aproape 3 metri. Inițial a fost donată de SUA pentru a marca centenarul celebrului monument din New York. Însă ulterior a devenit în mod neoficial memorialul Prințesei Diana, deoarece aici a avut loc în 1996 accidentul fatal, în urma căruia celebra și iubita prințesă a Regatului Unit a Marii Britanii și-a pierdut viața.

„LA VÂNĂTOARE DE...” STATUI ALE LIBERTĂȚII

THE STATUE OF LIBERTY HUNTING

The story of the Statue of Liberty in New York is captivating. Designed and carved by Frédéric Auguste Bartholdi, it was then sent to the United States of America, as a gift from the French state, for the 100th anniversary of independence in 1886.

The French were so upset to see the Great Goddess emigrating to North America, that several mini sculpted replicas of the statue began to appear overnight, through public places in the country. It can be seen for free on the streets of Paris. The most famous and visited version of the statue was the one created by Bartholdi, for the world's fair, the Exposition Universelle of 1900, and which is now takes place in the royal courtyard of the Orsay Museum.

Next on the statue map is a 10 meter tall replica near the Grenelle Bridge, with the Eiffel tower in the background. Following its origins, you can continue with the 2 meter tall original plaster maquette by Auguste Bartholdi and its first bronze copy, at the Museum of Arts and Crafts (free entrance every Thursday after 6pm).

The hunt will be complete after you discover the full size copy of the torch (about 3 meters), Flame of Liberty, above the entrance to the Pont de l'Alma tunnel. It was given by the US to the city as a return gift in honour of the centennial celebration of the statue's dedication. But later it became an unofficially memorial to Princess Diana, because of the accident that happened there in 1996, after which the famous and beloved princess of the United Kingdom passed away.

Franța este un rai pentru gurmanzi, doar că bucatele alese nu sunt deloc ieftine. Pentru o experiență autentică mergi în zone mai puțin aglomerate și alege bistrouri mici în care își ia masa parizianul de rând. Încearcă deliciosul croque monsieur, un sandviș cu șuncă și cașcaval, gătit pe grătar și aseasonat cu sos Béchamel. Pe lângă celebrul foie gras, un alt deliciu din bucătăria franceză este confit de canard, adică pulpe de rață gătite în propria untură după ce au fost sărate și lăsate la frigider timp de 36 de ore.

La prețuri bune poți găsi mâncare în Le Marché de Belleville. Este o zonă plină cu „street food” de te lingi pe degete, unde poți face o călătorie culinară în jurul lumii în câteva ore. Pentru o pauză de prânz sunt bune și restaurantele de la târgul de vechituri. Sunt mai multe localuri ascunse la marginea orașului, în Saint Ouen. O friptură de vițel excelentă se servește la Le Biron pe Rue des Rosiers, unde ia masa uneori chiar Lenny Kravitz, stabilit la Paris.

Dacă totuși vrei să încerci un loc vestit, mergi la restaurantul Le Procope, considerat drept cel mai vechi din oraș. A fost fondat în 1686 de un sicilian, de aceea în meniul de azi se găsesc și influențe italiene. A fost un loc popular dintotdeauna, mai ales în vremurile când se adunau scriitori, filozofi și politicieni celebri. Se spune că i-au trecut pragul Voltaire, Jean-Jacques Rousseau, Victor Hugo și Honoré De Balzac. Din rândul marilor lideri, ar fi fost vizitat de Benjamin Franklin și chiar Napoleon. Pentru o experiență culinară mai neobișnuită gustă melcii de la L'Escargot Montorgueil, un local cu o tradiție de cel puțin 200 de ani. Când ajungi la desert treci pe la prima chocolaterie din Paris, À la Mère de Famille, deschisă în 1761. Cele mai bune macarons sunt la Laduree, cofetăria care a creat în 1862 acest desert francez.

Pentru a încheia ziua memorabil, alege un cabaret. Biletele la Moulin Rouge se epuizează cu viteza luminii și costă destul de mult. Drept alternativă poți opta pentru Crazy Horse sau Lido, ca să te bucuri nestingherit de frumusețe și feminitate prin mișcărilor provocatoare ale dansatoarelor. ✂

France is pure heaven for gourmets, except prices are far from cheap. For an authentic experience go to less crowded areas and opt for small bistros where the ordinary Parisian eats. Try the delicious croque-monsieur, a ham and cheese sandwich, cooked on the grill and seasoned with Béchamel sauce. In addition to the famous foie gras, another delight of the French cuisine is “confit de canard”, i.e. duck thighs cooked in its own fat after being salted and refrigerated for up to 36 hours.

Food for affordable prices can be found in Le Marché de Belleville. It is an area full of delicious “street food”, where you can make a culinary trip around the world in a few hours. For lunch break there are good restaurants at the flea market. There are several hidden places on the outskirts of the city, in Saint-Ouen. An excellent beef roast is served at Le Biron on Rue des Rosiers, which is often visited by Lenny Kravitz, who's based in Paris.

If you still want to try a famous place, go to the Le Procope restaurant, considered the oldest in the city. It was founded in 1686 by a Sicilian, which is why the menu has Italian influences. It has always been a popular place, especially in the times when famous writers, philosophers and politicians gathered, including Voltaire, Jean-Jacques Rousseau, Victor Hugo and Honore Balzac. Among the great leaders, it would have been visited by Benjamin Franklin and even Napoleon. For a different dining experience, taste the snails from L'Escargot Montorgueil, a place with a tradition of at least 200 years. When it's time for desert, go to the oldest chocolate shop in Paris, À la Mère de Famille, opened in 1761. The best macarons are at Laduree, the pastry house that was launched in 1862 which has been making macarons since the mid-20th century following a secret recipe.

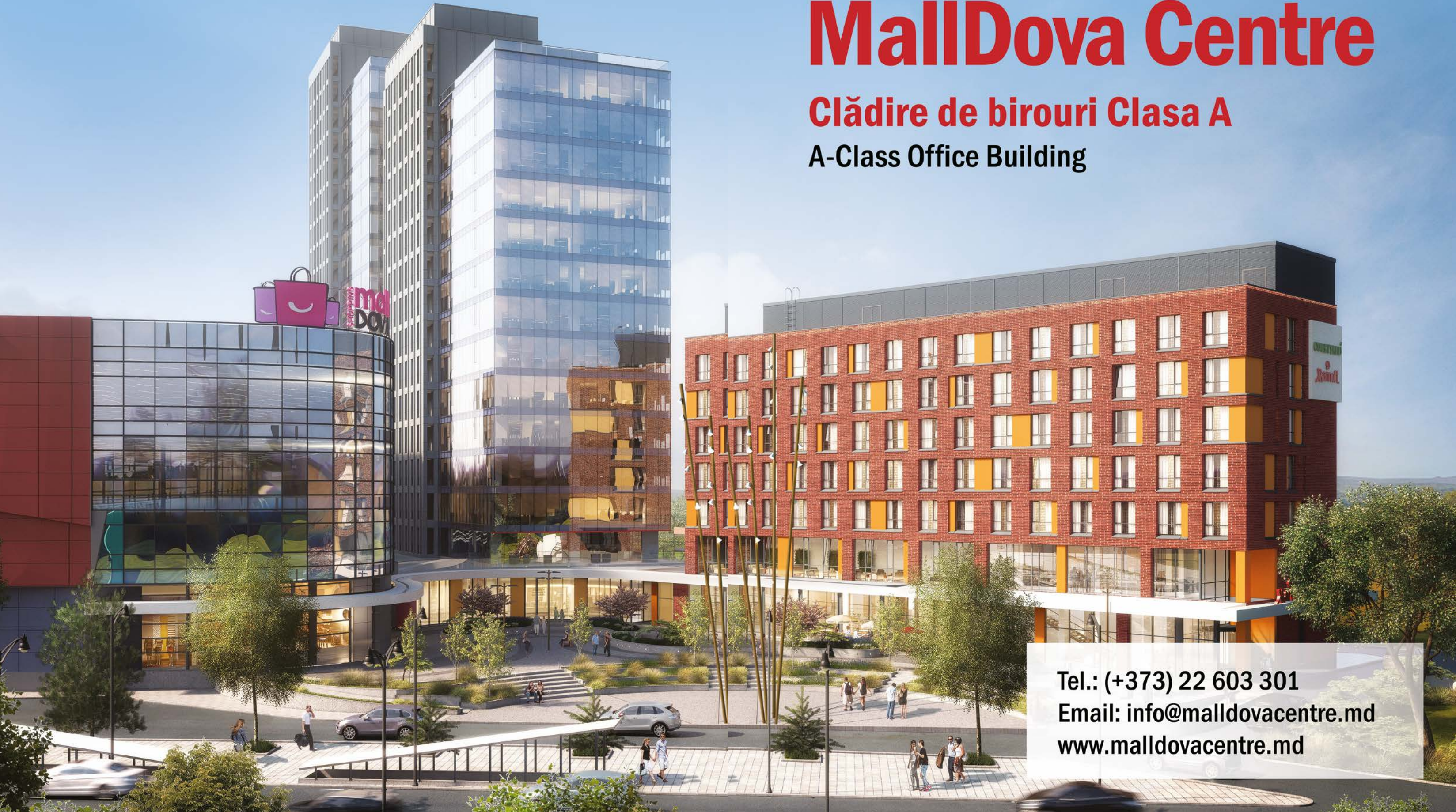
For a remarkable end of day, choose a cabaret. The tickets at Moulin Rouge are expensive and sold out with the speed of light. As an alternative, at Crazy Horse or Lido you can appreciate the beauty and femininity of the dancers' provoking and sensual movements. ✂

MallDova Centre

Clădire de birouri Clasa A

A-Class Office Building

Tel.: (+373) 22 603 301
Email: info@malldovacentre.md
www.malldovacentre.md

BPM

O CĂLĂTORIE DE 25 DE ANI PAVATĂ CU PROFESSIONALISM

A 25 YEARS JOURNEY PAVED WITH PROFESSIONALISM

De peste un sfert de secol, grupul de companii BPM este prezent în fiecare metru pătrat de construcție din Republica Moldova!

Domeniul construcțiilor este unul dintre cele mai importante din viața fiecăruia dintre noi. Și asta pentru că toți avem nevoie de o locuință. Elevii au nevoie de o școală, viitoarele mămici au nevoie de o maternitate, iar lumea afacerilor de sedii, drumuri și o infrastructură modernă.

Creșterea industriei construcțiilor garantează creșterea economiei în ansamblu, oferind nu doar locuri de muncă, ci și încredere pentru o viață mai bună sau o dezvoltare continuă a afacerilor. Acest domeniu este principalul indicator al dezvoltării unei țări.

Și, practic, una dintre locomotivele creșterii Republicii Moldova în ultimele câteva zeci de ani a fost și este compania BPM, lider în furnizarea cimentului, produselor metalurgice laminat și construcțiilor metalice. Cu mii de clienți locali și investitori străini care au implementat și realizează în Republica Moldova noi proiecte îndrăznețe. Altfel spus, produsele BPM se regăsesc în fiecare metru pătrat de construcții din Republica Moldova, fie blocuri de locuit, centre comerciale sau alte obiecte.

For over a quarter of a century, BPM has been present in every square meter of construction in the Republic of Moldova!

The construction sector is one of the most significant areas in anyone's lives. Simple people, families or companies – we all need a home. Students need a school, future moms need a maternity hospitals, and the business world – offices, roads and modern infrastructure for a country to progress.

The construction industry growth guarantees the growth of the economy as a whole, offering besides jobs, the confidence for a better life or a continuous development of business. This area is the main indicator of a country's development.

BPM was in fact one of the growth engines for the Republic of Moldova over the last few decades – a leading supplier of cement, steel rollformed products and metal constructions. With thousands of local clients and foreign investors they have implemented new and bold projects in Moldova. In other words, BPM products can be found in every square meter of buildings in the Republic of Moldova, be it residential, shopping centers or other buildings.

Roman Titei

Tehnolog șef la Uzina de ciment din Râbnița
Chief technologist of the Cement Plant in Ribnita

La baza companiei BPM este Uzina de Ciment din Râbnița, fondată în anul 1965. Din cimentul acesteia au „crescut” noile cartiere ale capitalei, dar și multe orașe din Republica Moldova. Uzina de Ciment din Râbnița a „betonat” istoria Republicii Moldova, produsul acesteia fiind utilizat la restaurarea majorității monumentelor istorice din Republica Moldova.

Pe lângă faptul că această întreprindere este unul dintre cei mai mari agenți economici și contribuabili din Moldova, ea este și unul din exploratorii puținelor zăcăminte subterane care există în țara noastră, oferind locuri de muncă și venituri pentru existența unei regiuni întregi din nord-vestul Republicii Moldova.

Din momentul fondării uzinei de ciment și până acum, produsele BPM: cimentul, produsele metalurgice laminate și construcțiile metalice formează un fundament trainic al pieței imobiliare din Republica Moldova. Produsele BPM sunt utilizate la construcția blocurilor locative și oficiilor, iar politica de prețuri le permit dezvoltatorilor străini și locali să-și optimizeze cheltuielile și să ofere clienților săi construcții de o calitate înaltă la prețuri rezonabile.

At the foundation of BPM lays the Cement Plant from Râbnița, founded in 1965. Its cement was used to build new neighborhoods in the capital, but also many other cities in the Republic of Moldova. It was also used to restore most of the historical monuments in the Moldova.

Besides the fact that it is one of the largest economic agents and taxpayers in Moldova, it is also one of the mining companies that extracts the few underground deposits available in our country, thereby providing jobs and incomes for the population of entire northwest region of the Republic of Moldova.

From the Cement Plant's founding till the present day, BPM products: cement, steel rollformed products and metal constructions, formed a solid foundation of the real estate market in the Republic of Moldova. BPM products used in the construction of residential and office buildings, and the pricing policy allows foreign and local investors to optimize their expenses and offer their clients high quality buildings at reasonable prices.

BPM își menține poziția de lider pe piață, datorită unei strategii de dezvoltare, bazată pe investiții în calitatea produselor și nivelul individual de deservire, fiecare dintre clienți beneficiind de soluții eficiente pentru obiectivele sale. În fiecare dintre cele trei direcții de activitate sunt implementate proceduri exacte care simplifică decizia clientului, de la alegerea materialelor necesare și până la transportarea la locul convenit. Și aceleași principii se referă la toate trei direcții de dezvoltare ale companiei.

Cimentul este cel mai utilizat material de construcție, iar BPM pune un accent deosebit pe calitatea acestuia. Compania a majorat capacitatea anuală de producere a cimentului până la 1 250 000 de tone pe an, lărgind gama de tipuri de materie primă vândută, inclusiv ciment pentru turnarea fundamentelor podurilor și ale altor construcții subacvatice.

Chiar și în cazul unor necesități deosebite, furnizorul are potențialul să acopere orice cantități de ciment, transportându-le până în locul solicitat. În același timp, furnizorul are la dispoziție tot spectrul de tipuri de materie primă. Orice client, fie că are nevoie de tone de produs sau doar câteva kilograme, este tratat cu aceeași atitudine profesionistă. Marfa este eliberată 24 de ore din 24.

În aceste condiții, constructorilor nu le rămâne decât să apeleze responsabilii pe vânzări pentru a indica marca cimentului, cantitatea și locația. În rest, compania deține toată infrastructura pentru a executa în termeni optimi comanda, deținând în proprietate unități de transportare.

BPM maintains its leading position in the market due to a development strategy based on investments in product quality and great customer service, all the clients taking advantage of the most effective solutions for their specific objectives. In each of its core product lines BPM uses the same principle and applies certain procedures to simplify the interaction with the client and make the process lean and simple from choosing the necessary materials to having them delivered at the agreed place.

Cement is the most widely used construction material and BPM places great emphasis on its quality. The company has increased its annual cement production capacity to 1,250,000 tons per year, expanding its range of cement products, including cement for casting bridges' foundations and other underwater constructions.

Even in case of special needs, the supplier has the capacity to cover any quantities and have them delivered to the requested location. No matter the quantity the client is interested in, either it's a few tons or a few kilograms, every customer is treated in the same professional. The range of raw materials are available anytime and delivery is available 24 hours a day.

Under these conditions, the contractors just have to call a sales representative and communicate the cement type, the quantity and location. The company's infrastructure, having its own transport units, ensures an optimal order execution.

Și dacă afacerile cu ciment numără o istorie de zeci de ani, iar comercializarea produselor metalurgice laminate pentru construcții este realizată de câțiva ani, atunci domeniul construcțiilor metalice se află la început de cale, fiind lansat în anul 2019. Investițiile în acest tip de servicii vin ca un răspuns pentru creșterea complexității construcțiilor în Republica Moldova din punct de vedere arhitectural. Proiectele devin mai îndrăznețe și constructorii tot mai des au nevoie de construcții metalice neordinare care să le ofere un grad sporit de securitate.

Și cererea este într-o continuă creștere. Și nu doar în volum. Crește interesul față de noile tehnologii, care creează noi oportunități pentru constructorii din Republica Moldova. Deschiderea subdiviziunii care se ocupă cu producerea construcțiilor metalice a simplificat nespuse de mult operațiunile constructorilor, care până acum erau nevoiți să procure materia primă, să o transporte în alte părți pentru a produce construcțiile necesare, iar după să le transporte la șantier.

Și dacă tot vorbim despre tendința din ultimii ani de a crea construcții trainice cu o arhitectură deosebită, atunci e important de menționat că acest lucru este realizabil numai pentru o întreprindere specializată, dotată cu tot echipamentul necesar și care deține o bază de producție modernă. La BPM producerea construcțiilor metalice este realizată de proiectanți experimențați, montatori, sudori și alți profesioniști. Toți inginerii BPM au studii superioare, astfel orice proiect ajunge pe mâinile profesioniștilor care își cunosc bine meseria. Lucrările de sudare sunt efectuate de sudori de înaltă calificare, ceea ce garantează fiabilitatea conexiunilor dintre elemente.

While we have a decades-long history in the cement business industry and few years in sales of steel products, then the metal construction sector is a new sector for us, being launched in 2019. Investments in this type of services come as a response to the increasing complexity of constructions in the Republic of Moldova from the architectural perspective. Bold constructions impose the need of unusual metal constructions for a higher security level.

The demand is constantly growing and we don't speak only about the volume. There is an increased interest in new technologies, which creates new opportunities for builders in the Republic of Moldova. The new subdivision dealing with the production of metal constructions has simplified the manufacturer's operations, who before were supposed to procure the raw material, transport it to other places where the necessary constructions would be produced, and after that have them delivered on site.

Talking about the increasing tendency in the last years to create solid buildings with unusual architecture, it is important to mention that this is only possible for a specialized company, adequately equipped with a modern production base. At BPM the production of metal constructions is carried out by experienced designers, assemblers, welders and other professionals. All BPM engineers have higher education, thus any project gets into professionals' hands who know what they are doing. Welding works are performed by highly qualified welders, which guarantees a reliable joint between the elements.

Alexandr Cerbadji

Inginer șef pe construcții metalice
Chief engineer in steel construction

Noile tehnologii de prelucrare a metalului permit deja constructorilor din Moldova să treacă la un nou nivel de arhitectură, experimentând cu forme arhitecturale îndrăznețe, cu o siguranță garantată.

Acest set de servicii scutește comanditarii de mai multe acțiuni inutile. Prelucurează și montează materialele necesare din același loc de unde le procură.

Capacitatea subdiviziunii de construcții metalice este de 3600 tone de construcții de metal pe an, volum care urmează să fie asimilat de constructorii din Republica Moldova.

BPM oferă, pentru orice proiect, garanție și certificate pentru materialele utilizate în producere.

The inovative steelmaking technologies allow Moldovan constructors to upgrade to a new level in architecture, experimenting with bold architectural forms while guaranteeing safety.

These services streamline the contractor's workload. It processes and assembles the necessary materials in the same place where they buy them.

The annual capacity of the metal constructions subdivision is of 3600 tons, that will be used by the Moldovan building companies.

BPM offers guarantees for any project and quality certificates for the materials used in the process of production.

Inna Muntean

Manager departament Achiziții și Logistică
Purchase and Logistics Department manager

Operarea cu astfel de volume de ciment, produse metalurgice laminate și construcții metalice era imposibilă fără o „infrastructură” umană bine pusă la punct. Experții BPM operează rapid și cu exactitate fiecare dintre miile de comenzi pe an/lună/zi. Sincronizarea operațiunilor celor peste 2000 de angajați a ajuns la performanțele unui ceas elvețian. Comanda clientului este prelucrată în 5-10 minute de către operatori, în 20 e încărcată marfa, iar, de cele mai multe ori, transportul este oferit gratuit din partea companiei.

Compania a deschis noi filiale, în Chișinău, Ialoveni și Măgdăcești. În plus, baza de transport a fost dotată cu camioane cu braț de macara. Iar pentru a reuși să recepționăm toate solicitările clienților noștri am deschis chiar și un Call Center. Mai mult decât atât, pentru a susține afacerile clienților noștri, le oferim cumpărătorilor posibilitatea să procure toate cele necesare și să plătească mai târziu, astfel având posibilitatea să finalizeze mai rapid construcțiile începute.

Standardele de calitate sunt pentru noi o regulă de aur. Aceste principii de gestiune a relației cu clienții, dar și calitatea produselor, au fost menționate în cadrul diverselor concursuri din Europa Centrală și de Est, în special distincția europeană pentru calitatea produselor „Arca Europei”, „Marea Medalie de Aur” oferită la concursul național „Marca anului”, dar și multiple mențiuni regionale.

O nouă filă în dezvoltarea BPM va fi lansarea propriei uzine de beton de producție germană cu o capacitate de producție de 890 000 metri cubi de beton pe an sau sub 3000 de metri cubi de beton pe zi. Astfel, va fi încheiată una dintre cele mai importante etape în crearea unei oferte unice pentru cei care activează pe piața construcțiilor. În rezultat, constructorii vor putea primi o mare parte din materialele necesare la un singur ghișeu, la prețuri optime, rapid și cu furnizarea până în prag.

Acestea sunt tendințele de dezvoltare a grupului de companii BPM. Experții acestuia estimează pentru următorii ani o creștere a interesului față de construcțiile industriale, până acum principalul accent fiind pus pe construcția spațiului locativ. Nemaivorbind de faptul că rămâne neexploată nișa de construcție a autostrăzilor din beton.

Operating with such high volumes of cement, laminated metallurgical products and metal constructions were impossible without a well-developed human “infrastructure”. BPM experts operate quickly and accurately each of the thousands of orders per year / month / day. The synchronization of the operations carried out by around 2000 employees reached the performance of a Swiss watch. The customer order is processed in 5-10 minutes, and in 20 minutes it is loaded and most of the times the delivery is free of charge.

The company has opened new branches in Chișinău, Ialoveni and Măgdăcești. In addition, the transportation fleet was equipped with boom truck cranes. And in order to be able to handle all the requests we have even opened a Call center. Moreover, in order to support the business of our clients, we offer buyers the opportunity to procure all the necessary materials and pay later, thus being able to complete their construction works in a timely manner.

Quality standards are a golden rule for us. These principles of customer relationship management, as well as the quality of the products, have been mentioned in various competitions in Central and Eastern Europe, in particular the European distinction for the quality of the products “Ark of Europe”, “Great Gold Medal” offered at the national competition the “Mark of the Year”, but also multiple regional mentions.

A new page of the BPM development will be the launch of its own German-made concrete plant with a production capacity of 890,000 cubic meters of concrete per year or just below 3000 cubic meters of concrete per day. Thus one of the most important phases in creating a unique offer for those operating in the construction market will be complete. The manufacturers will be able to receive most of the necessary materials at a one stop counter, at reasonable prices, quickly and with door-to-door delivery.

These are the development trends of the BPM group. Our experts estimate an increased interest in industrial buildings; so far the main focus was on construction of residential buildings. The concrete highway construction niche remains unexplored.

O realizare remarcabilă a acestui an este și obținerea titlului de cel mai mare Metal Trader de pe piața Republicii Moldova. Acest succes a fost posibil, în mare parte datorită unui asortiment bogat de produse metalurgice laminate, care număra aproximativ 700 de poziții de produse de calitate înaltă. De asemenea, titlul a fost meritat și datorită statutului de dealer exclusiv al Uzinei Metalurgice din Moldova, cât și relațiilor deosebite de încredere, cu cei mai renumiți furnizori mondiali.

Clienții BPM beneficiază de avantaje exclusive ca: disponibilitatea permanentă a stocurilor întregului asortiment de produse metalurgice laminate, cele mai bune și actuale prețuri, posibilitatea de a plasa comanda prealabilă și individuală (în funcție de necesitățile individuale ale oricărui proiect), disponibilitatea serviciilor adiționale ca: prelucrarea produselor metalurgice laminate, livrarea și descărcarea. Dezvoltarea dinamică a grupului de companii BPM generează condiții favorabile pentru menținerea statutului de lider pe piață, având tendințe și planuri de dezvoltare continuă. Lărgirea permanentă a asortimentului produselor metalurgice, crearea unui sistem complex și calitativ de deservire a fiecărui client sunt probabil cele mai importante tendințe pentru următoarea etapă de activitate.

Reieșind din aceste considerente, domeniul construcțiilor în Republica Moldova va rămâne ramura de bază, care va oferi locuri de muncă specialiștilor din Republica Moldova, iar BPM va continua să ofere investitorilor locali sau străini din domeniu noi soluții tehnologice pentru noi performanțe ale proiectelor acestora. ✍

This year's achievement was to obtain the title of the largest Metal Trader on the market of the Republic of Moldova. This success was made possible, firstly due to our wide range of steel rollformed products, which contain around 700 positions of high quality products; and secondly, due to the status of exclusive dealer of the Metallurgical Plant of Moldova and the trustful relationships with the most renowned suppliers worldwide.

BPM customers benefit from exclusive advantages such as: permanent availability of stocks for the entire assortment of steel rollformed products, best prices, the option of pre-ordering (depending on the individual needs of any project), and availability of additional services such as: processing of steel rolled products, delivery and unloading. The dynamic development of the BPM group generates favorable conditions for maintaining the market leader position, with plans for continuous development. The expansion of the assortment of steel products and the development of customer care are the key directions that we'll focus on in our next stage of development and growth.

Based on these considerations, the field of construction in the Republic of Moldova will remain the main industry which will provide jobs for construction specialists in Moldova and BPM will continue to offer local or foreign investors in the field, innovative technological solutions to allow for improved efficiencies in their construction projects. ✍

BPM

Main office and warehouse
78, Uzinelor street, Chisinau
MD 2023, Republic of Moldova
+373 (22) 480 480
+373 (79) 480 480
info@bpmplus.md
bpm.md

2000 EUR poți câștiga și la tine acasă!

Lansează-ți o afacere în țara ta,

iar Prime Capital ți-o finanțează!

 primecapital

 (0 22) 87 11 11

str. V. Alecsandri 63/1, mun. Chișinău

 Prime Capital Digital Office

Sentimentul de turist m-a făcut să mă simt fericită la Paris

Tatiana Țîbuleac

The sensation of being a tourist in Paris made me feel happy

Să o rog pe Tatiana Țîbuleac să mă poarte prin Paris a fost o îndrăzneală. Ea spune că nu a ales Parisul, că acesta a apărut în chenarul vizei de domiciliu din întâmplare. Că nu vrea să îmbătrânească aici, dar că aici și-a născut copiii. Spune că relația ei cu orașul este una de „amiciție progresivă”. Căutam un ghid îndrăgostit nebunește de Paris, dar am găsit o dragoste rațională într-o relație adultă, în care nu Parisul este dominant. Autoarea romanelor „Vara în care mama a avut ochii verzi” și „Grădina de Sticlă” (carte distinsă în 2019 cu Premiul Uniunii Europene pentru Literatură), cea despre care Dilema Veche a scris că este „... scriitor, unul născut, iară nu făcut”, mi-a povestit despre ea și Paris, despre ea și scris. Eu, pentru prima dată în foarte mult timp, am avut emoții înainte de interviu și nici nu am mai îndrăznit să o întreb dacă îi plac croissantii.

To ask Tatiana Țîbuleac to show me Paris was daring from my side. She says she didn't choose Paris and it unintentionally became her residence. She doesn't want to get old there, but it is where her children were born. She has had a “progressive friendship” with this city. While I was looking for someone who's crazy in love with Paris to guide me through the city, I actually found Tatiana to be in a mature love relationship with this city, where Paris is not the dominant side. The writer of the novels “The Summer when my Mother had Green Eyes” and “The Glass Garden” (book distinguished in 2019 with the European Union Prize for Literature), the one that “Dilema Veche” (“Old Dilemma” – a Romanian weekly magazine that covers culture, social topics, and politics) wrote she was “a born, not a made writer”, told me about her, Paris and her writing. For the first time in a long while I was nervous before an interview and I didn't even attempt to ask her if she liked croissants.

Text
Anastasia Taburceanu

Spuneai într-un interviu că nu simți că ai avea rădăcini unde-ai deveni anume.

Eu mă simt foarte bine în foarte multe locuri și nu neapărat mă simt foarte bine în toate locurile din Moldova. Nu leg asta de geografie și nu cred în dragoste oarbă într-un loc anume, doar pentru că te-ai născut acolo. Te poți îndrăgosti de un loc unde ai fost o singură dată și îl porți în cap ca pe o fițuică și crezi că acolo o să te întorci într-o bună zi pentru totdeauna.

Parisul este fascinant, dar nu fac parte din oamenii care îl consideră cel mai frumos loc din lume. Cred că avem o relație de amicitie progresivă.

Uneori nu vreau să îl văd, alteori simt că vreau să petrec mai mult timp cu el.

Copiii m-au ajutat. Faptul că ei iubesc atât de mult acest oraș și se consideră francezi, m-a înmuiat un pic. Până la urmă, Parisul e așa cum ți-l faci.

Parisul e despre oameni sau despre locuri?

Pentru mine e despre familie. Când sărbătorești aici prima aniversare a nunții, când naști aici primul copil, apoi pe al doilea, când dai o petrecere și toți prietenii de prin toată lumea trebuie să vină la Paris, noțiunea de *Paris* ia alte forme, nu mai este doar un loc unde trăiești cu chirie.

You said in an interview that you don't feel like you belong to a certain place.

I feel good in many places and I don't necessarily feel good everywhere in Moldova. It's not about geography and I don't believe in unconditional love for a place, just because it's the place you were born in. You can fall in love with a place even if you visit it only once, and you keep that thought somewhere in the back of your mind that one day you'll return to that place forever.

Paris is fascinating, but I'm not one of the people who consider it the most beautiful city in the world. I think we have a "progressive friendship" relationship.

Sometimes I don't want to see him, other times I feel like I want to spend more time with him.

The kids helped me. The fact that they love this city so much and consider themselves French has softened me a bit. After all, it's not about Paris but it is how you perceive the city.

Is Paris about people or places?

Paris for me is about family. When you celebrate here your first wedding anniversary, give birth to your first child, then to your second, when you host a party and your friends from all over the world travel to Paris, the city takes other forms, it is no longer only a place where you have a rent.

Care este zona ta preferată din Paris?

Les Halles, unde au fost primele piețe din oraș. Locul acela are o istorie fascinantă. Acolo am trăit când m-am mutat la Paris, cunosc lumea din cartier, ne vorbim. Cam toți vecinii mei au fost personaje ale blogului – omul care vinde ciocolată, brutarul, florăreasa. În cartierul acela m-am simțit cel mai bine.

Cum te-a întâmpinat Parisul?

Nu m-a întâmpinat într-un fel anume. Am venit să stau doar doi ani, după care doi s-au făcut patru, după care a apărut grădinița, școala și după – am decis să rămân. Și uite așa s-au scurs zece ani.

Cred că sentimentul acesta de turist m-a făcut să mă simt fericită la Paris, e un fel de vacanță prelungită. Atunci când vii într-o țară străină cu gândul să te integrezi neapărat, să ai succes sau să-l obții cu orice preț, cred că lucrurile se complică. Or, pentru mine a fost mai simplu, eu mă gândeam că hai, încă un an și plec.

Parisul nu este un loc unde mă văd îmbătrânind, dar încerc deocamdată să mă împac cu el.

What is your favourite place in Paris?

Les Halles, the place of the first fresh food markets. It has an amazing history and is where I lived when I first moved to Paris. I came to know the people in the neighborhood and in fact almost all my neighbors were characters in my blog – the man who sells chocolate, the baker, and the florist. In all my time in Paris it was the place where I felt best.

How did Paris welcome you?

It didn't welcome me in any special way. I came here for two years, afterwards two became four, and then appeared the kindergarten, the school and after that I decided to stay. And it's been ten years since then.

I think this sensation of being a tourist made me feel happy in Paris, it felt like an extended vacation. I think when you move to a foreign country with big plans to integrate and to be successful by any means, things get complicated. As for me it was simpler, I was thinking that one more year will pass and I'll leave.

Paris is not at all a place where I see myself getting old, but I am still trying to make peace with it.

Parisul ce arome are?

Parisul miroase a clătite, a vanilie și a zahăr ars. Cel mai reprezentativ e totuși mirosul de pâine scoasă din cuptor. Mai ales dimineața. Dimineața, când oamenii sunt abia în drum spre ziua lor, îmi place să-i văd frumoși, călcați și parfumați. Diminețile aici sunt tare frumoase. La Chișinău nu există dimineți din astea comune și organizate, e un calvar să ajungi la serviciu sau oriunde te pornești. Parizienii merg foarte mult pe jos, nimeni nu ia metroul pentru două stații, e rușinos.

Dacă tot vorbim despre dimineți, cafeaua preferată la Paris?

Depinde, de fiecare dată poate fi un alt loc. Prima cafea o beau acasă, în grădină, desculț. Recent am băut o cafea minunată la poștă. Am venit cu o jumătate de oră mai devreme, era acolo o cafea mică și încă vreo doi oameni ca mine, care așteptau cu plicurile sub braț. Am luat o cafea, cu priveliște spre Sena. Mi se pare fantastic să poți bea o cafea bună într-un loc atât de banal cum e Poșta.

What are the flavors of Paris?

Paris smells like pancakes, vanilla and burnt sugar. However, the most representative is the smell of bread taken from the oven in the morning, when people just start their day. I like to observe them all dressed up, with ironed clothes and perfumed. The mornings are very beautiful here. In Chisinau there are no collective and organized mornings, it is a torture to go to work or anywhere else in the morning. Parisians walk a lot; nobody takes the subway for two stations because it's embarrassing.

If we are talking about mornings, where do you prefer to have your coffee?

It depends. Every time it can be a different place. My first coffee is at home. I drink it barefoot in the garden. Recently, I had a lovely coffee at the Post Office. I came there half an hour earlier and there was a small coffee shop and two more people waiting like me with envelopes in their hands. I had a coffee overlooking the Seine. I find it fantastic to be able to drink good coffee in such an ordinary place as the Post Office.

Parisul când îți place?

Toamna. Toamna la Paris e minunată și e cald. Toamna vrei să scrii, să crezi, să te îndrăgostești.

Ai început să scrii la Paris?

Da.

Te-a ajutat orașul sau lucrurile care se întâmplau atunci în viața ta?

Mai multe. La Paris aveam timp liber, la Chișinău aveam un serviciu solicitant, care nu-mi prea lasă timp de scris cărți. Aici lucrurile erau altfel. Și apoi, dorul de limba română pe care nu o mai vorbeam cu nimeni. Prima carte a apărut după ce s-au născut copiii. Copiii m-au schimbat foarte mult, am simțit nevoia să fac și altceva decât să fiu mamă. Așa, una peste alta, a apărut „Fabule moderne”. A fost o carte necesară, care m-a pregătit pentru celelalte.

După prima carte lansată, ai avut curajul pentru cea de-a doua?

Nu știu dacă este vorba despre curaj. „Vara” este o cu totul altă carte. Nu cred că foarte mulți oameni care au citit *fabulele* au gustat și *vara* (titlul cărții „Vara în care mama a avut ochii verzi”). Cred că *vara* este totuși o carte specială, nu cred că voi mai scrie o carte asemănătoare. Astfel de cărți mai degrabă se întâmplă decât se scriu.

Spuneai că ai scris-o în stare de inconștiență?

Cam așa. La *Grădina de sticlă* am muncit mai mult și am gândit-o mai mult.

What is your favorite period in Paris?

Autumn is my favorite time of the year in Paris. It is wonderful and warm. This is the period when you want to write, to create, to fall in love.

Did you start to write in Paris?

Yes.

Was it the city or the things happening in your life that encouraged you to start writing?

There were more circumstances. In Chisinau I had a full time job that didn't allow me to write books. In Paris things were different. I had free time and I longed to speak in Romanian but didn't have the opportunity anymore. My first book appeared after my children were born. They changed me a lot. I felt that I needed to do something else besides being a mother. Thus, one after the other, “Modern Tales” appeared. It was a necessary book, which prepared me for the following ones.

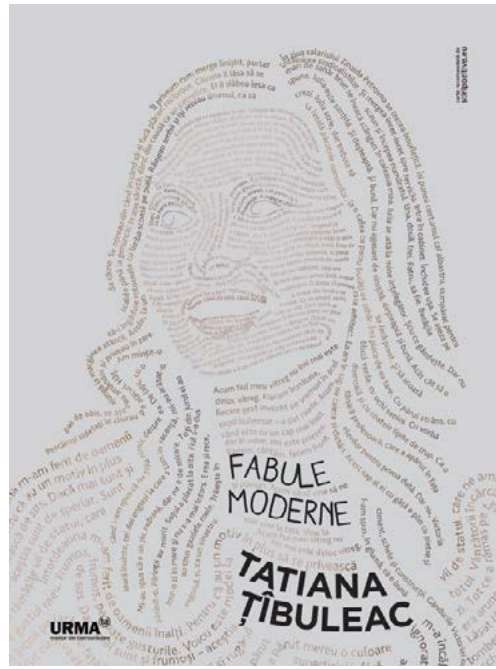
After your first book release, did you have the courage for the second one?

I don't know if it's about courage. “Summer” is a completely different book. I don't think that there are many people who read the *tales* and also tasted the *summer* (the title of the book is “The Summer when my Mother had Green Eyes”). *Summer* is a special book though; I don't think I'll write a similar book again. This kind of books happen rather than are written.

You were saying you wrote it unconsciously?

Yes, more or less. “The Glass Garden” was more challenging and I worked hard and put in a lot of thinking.

Copiii tăi o să citească cărțile în franceză?

Sper să le citească și în română într-o zi. Încerc însă să fiu realistă – probabil vor începe în franceză. Pentru ei limba franceză este nativă.

Când scriai cărțile te gândeai la ei?

Conștient, nu. Însă, după ce am scris *Vara* și am avut primele întâlniri cu cititorii, am observat că mai multă lume mă întreba despre legătura dintre Aleksy și fiul meu Alexandru. Am realizat atunci că, în subconștient, am scris mult cu gândul la Alexandru și multe dintre fricile mele și-au găsit loc în carte. Cred că este într-un fel o scrisoare încifrată pentru el.

Copiii ce spun despre tine, afirmă că ești o scriitoare?

Ei – da. Mie însă mi-a luat ceva timp ca să înțeleg dacă sunt scriitoare sau doar mă joc. Acum m-am împăcat cu această idee, dar cred că cel mai firesc este să scrii când nu te iei în serios. Presiunea și autocenzura strică mai mult decât ajută. Cel puțin pentru mine.

Criticile și interpretările ajută sau deranjează?

Atunci când publici o carte trebuie să fii pregătită pentru tot felul de reacții. Oameni care te vor iubi, oameni care te vor urî, oameni cărora o să le placă de tine ca om, dar nu ca scriitor și invers. Din moment ce ai publicat-o, cartea nu îți mai aparține, rămâne doar să te bucuri de cititorii care rezonază cu ceea ce ai scris.

Am apreciat foarte mult când criticii au vorbit despre carte nu despre autor, este o mare favoare când cineva citește cartea și o analizează. Eu mă simt o norocoasă, nu am avut critici distrugătoare.

Will your children read the books in French?

I hope they will read my books in Romanian some day. But I am trying to be realistic and I think they will start reading them in French, because this is their native language.

Did you think about your children when you were writing?

Not consciously. After I wrote *Summer* and I had my first meetings with readers, I noticed that more people asked about the link between Aleksy and my son, Alexander. Then I realized that, unconsciously, I was thinking a lot about Alexander when writing and a lot of my fears found their place in the book. I guess, in a way, it is an encrypted letter to him.

What do your children think? Do they say that you are a writer?

Yes, they do. It took a longer time for me to understand if I'm a writer or if I'm just playing. Now I embraced the idea, but I still believe that best writing happens when you don't take yourself too seriously. The pressure and self-censorship is more damaging than helping. At least this is how it works for me.

Do the criticism and interpretations help or affect you?

When publishing a book you need to be prepared for all kinds of reactions. There will be people who will love you, people who will hate you, people who will like you as a person, but not as a writer and vice versa. Once the book is published, it doesn't belong to you anymore. It remains only to enjoy when readers relate with what you have written.

I really appreciate when critics discuss about the book and not about the author; it's a great reward when someone reads your book and analyzes it. I feel lucky because I didn't receive destructive criticism.

Grădina de sticlă e despre Chișinău și despre copilărie?

Da, e despre multe lucruri din copilăria mea.

Când te gândești la Chișinău, ce-ți vine în minte?

Pentru mine Chișinăul înseamnă castan, havuz, curți mici și oameni binevoitori. Unde am crescut eu, erau mulți castani. Apoi – jocurile din curți, săritul cu fetele în elastic, în timp ce băieții repară biciclete. Kvas, pălării din ziare, înghețata în păhărele de vafe. Sucul de mesteacăn.

La Chișinău am cei mai mulți prieteni. Sunt oamenii care mă cunosc de o viață, care știu ce mănânc și ce fel de vin beau. Sunt oameni care știu că mi-ar plăcea să merg la un spectacol anume și îmi iau bilet din timp. Atunci când scrii, foarte multă lume consideră că ești prietenul lor. Este un lucru absolut fals. Scriitorul și cărțile lui sunt lucruri foarte diferite.

Oamenii caută conexiunea aceasta pentru că se identifică cu personajele din cărțile tale?

Cred că așa suntem noi, oamenii. Când vedem un film care ne place sau ascultăm o melodie care este pe repeat, avem sentimentul că omul acela ne este deja un pic prieten. Așa vin dezamăgirile. Eu nu scriu despre mine în cărțile mele sau scriu și despre mine, dar nu mă văd personaj principal. Asta ar fi foarte trist – să ajung să scriu doar despre mine. ✍

Is "The Glass Garden" about Chișinău and childhood?

Yes. It is about a lot of things from my childhood.

When you think about Chisinau, what comes to mind?

For me, Chișinău means chestnuts, fountains, small courtyards and kind people. There were a lot of chestnuts where I grew up. Then, the courtyard and the games we used to play there: jumping elastics with girls, while boys were repairing bicycles. Kvas, paper hats, ice cream in waffle cone glasses, birch juice.

Chișinău is where most of my friends are. The people that know me, that know what I like to eat and what is my favorite wine. They know what play I would like to see and they buy me a ticket in advance. When you are writing, a lot of people consider you are their friend. This is completely untrue and we have to distinguish the writer from the books he/she writes.

Are people looking for this connection because they identify with the characters in your books?

I think that's the way we people are. When we see a movie that we like or listen to a song on repeat, we have the feeling that that person becomes kind of a friend. This is how disappointment comes. I don't write about myself in my books or if I write about me, I am not the main character. I think it would be very sad to get to write just about myself. ✍

O plimbare prin Paris cu Tatiana Țibuleac

Atunci când Tatiana Țibuleac trebuie să arate cuiva Parisul, ea își duce musafirul (de regulă) pe același traseu. Ziua începe cu „niște cultură la Musée D’Orsay”, cu o stație obligatorie la cafeneaua Campana (cea din orologiu) pentru o tartă cu zmeură. După muzeu, Tatiana zice că trebuie de traversat Sena spre grădinile Tuileries

Unde nu trebuie să faci nimic decât să stai tolănit pe iarbă. De acolo, următorul punct în traseul Tatiane este Musée de l’Orangerie cu picturi de Monet, Cézanne, Matisse, Picasso, Gauguin și alții. De acolo se poate merge spre Place Vendôme și Champs Elysee.

Pentru mâncare scriitoarea vine cu un set de sugestii: Eu aș merge la L’Ami Jean pentru un prânz și la Sola pentru cină. Sau la Bouillon Racine la prânz și la Les Papilles – pentru cină.

Despre Galeries Lafayette și Le Bon Marche, Tatiana spune că nu sunt magazine, ci monumente istorice care merită văzute.

Parisul se vede din mers, de aceea metroul se ia doar pentru distanțe foarte lungi. „La Paris este de prost gust să mergi pe distanțe scurte cu transportul”.

A walk through Paris with Tatiana Țibuleac

Tatiana Țibuleac follows (usually) the same route when she acts as a guide for her guests in Paris. The day starts with some “culture at Musée D’Orsay”, with a mandatory break at the Cafe Campana brasserie (behind a very impressive clock) for a raspberry tart. After the museum, passing the Seine you reach the Tuileries gardens, where you can just lay on the grass and relax. The next stop is the Musée de l’Orangerie where you can admire paintings by Monet, Cézanne, Matisse, Picasso, Gauguin and others. Place Vendôme and Champs Elysee follows next in the journey.

For a proper “tasting” of Paris, the writer recommends L’Ami Jean or Bouillon Racine for lunch and Sola or Les Papilles – for dinner.

About Lafayette and Le Bon Marche galleries, Tatiana says that they are not shops, but real historical monuments that are worth seeing.

Paris should be discovered by foot; the subways are just for very long distances. “It is considered bad form to use transportation means for short distances”.

**MARȚI
JOI
SÂMBĂȚĂ
DUMINICĂ**

CHIȘINĂU – PARIS

Call Center: (+373 22) 830-830
Vânzarea biletelor online: www.airmoldova.md

AIRMOLDOVA

Kaufland a deschis primele două magazine în Republica Moldova

Kaufland a deschis oficial primele sale două magazine în Republica Moldova. Astfel, locuitorii orașului Chișinău își pot face cumpărăturile la magazinele Kaufland, situate în sectorul Botanica, pe strada Decebal 99/2 și în sectorul Ciocana, pe strada Mircea cel Bătrân 25/1.

Prin deschiderea acestor două magazine și a sediului central, Kaufland, angajator de top la nivel european, a creat deja **peste 750 locuri noi de muncă** în Republica Moldova și susține dezvoltarea comunității locale.

Noile magazine reprezintă o oportunitate de dezvoltare pentru piața din Republica Moldova, oferind clienților o gamă largă de produse la cel mai bun raport calitate - preț. Kaufland Moldova acordă o atenție sporită prospețimii și de aceea asigură zilnic livrări de produse proaspete precum legume, fructe, lactate, carne, mezeluri etc.

Pe rafturile magazinelor Kaufland sunt prezente **peste 3200 de articole autohtone**, sortiment care în procesul de dezvoltare a companiei în Republica Moldova, va fi completat continuu.

Din acestea, avem 100% sortiment autohton la următoarele categorii: prăjituri și panificație proaspătă, carne de porc, pui refrigerat, pește proaspăt, mâncare gătită etc.

Ținând cont de obiceiurile de consum la nivel local, Kaufland oferă clienților posibilitatea de a opta pentru produse gata preparate de la vitrina cu servire asistată.

Magazinele sunt construite în linie cu cele mai moderne standarde de design și beneficiază de o amenajare aparte, astfel încât clientul să aibă parte de o experiență plăcută la cumpărături. Printre raioanele disponibile se numără cele de legume-fructe, vitrină cu servire asistată, brutărie, alimente de bază, dulciuri, băuturi, produse nealimentare și drogherie.

Magazinele sunt prevăzute cu galerii comerciale unde clienții pot găsi farmacie, un tabac shop, schimb valutar, produse de patiserie și cofetărie etc.

În exteriorul magazinelor, Kaufland pune la dispoziția clienților un punct Grill, cu preparate gustoase, pregătite pe loc, pentru cei care vor să ia masa rapid.

În premieră pentru Republica Moldova, magazinele sunt dotate cu aparate de reciclare pentru trei tipuri de ambalaje: PET-uri (cu volum de până la 3 litri), sticlă și doze de aluminiu (cu volum de până la 1 litru). Aparatele sunt de tip self-service și recompensează clienții care reciclează ambalajele cu un voucher de reducere ce poate fi folosit pentru anumite produse din cadrul promoțiilor din ambele magazine.

De asemenea, fiecare magazin are în dotare stații de încărcare pentru automobilele electrice și rastele pentru biciclete.

Programul de lucru în cadrul magazinelor este de la 7:00- 23:00, de luni până duminică.

Magazinele sunt încălzite printr-un sistem inteligent eco, de recuperare a căldurii de la vitrinele și camerele de frig ale magazinului, economisind astfel resursele naturale și protejând mediul.

„După o perioadă intensă și pregătiri minuțioase, sunt bucuros să anunț deschiderea magazinelor Kaufland în Republica Moldova. Împreună cu oamenii buni care fac parte din marea echipa Kaufland, am deschis o nouă pagină în istoria companiei. Deschiderea magazinelor Kaufland la Chișinău, înseamnă pentru piața locală; calitate, diversitate de produse, noi standarde de lucru, salarii mai bune și beneficii pentru angajați, grijă pentru mediu și responsabilitate socială față de comunitatea în care lucrăm. Aceste două magazine sunt doar un început pentru planurile mari de dezvoltare a companiei în Republica Moldova”. Marco Höbl, CEO Kaufland România și Republica Moldova.

În jurul noilor magazine deschise în Republica Moldova, Kaufland va continua să dezvolte și să promoveze inițiative și proiecte de responsabilitate social-corporativă. Compania va investi în programe educaționale, proiecte culturale, de promovare a unui mod de viață sănătos, precum și de protecție a mediului înconjurător, contribuind astfel la dezvoltarea comunității în care își desfășoară activitatea.

Despre Kaufland

Kaufland se numără printre cele mai mari companii de retail din Europa, cu peste 1.270 magazine în 7 țări. Asumarea responsabilității ecologice și sociale este un aspect esențial al politicii corporative Kaufland. Crezul companiei constă în ideea că lumea poate fi un loc mai bun prin implicarea fiecăruia, de aceea, în 2018, Kaufland a dezvoltat platforma „Implicarea face diferența”, sub umbrela căreia sunt comunicate toate acțiunile de responsabilitate-

socială. Cea mai mare parte a proiectelor CSR ale companiei sunt desfășurate în parteneriat cu asociații nonguvernamentale regionale sau naționale și urmăresc implementarea de programe sociale complexe ce se adresează unor grupuri mari de beneficiari.

Pentru mai multe informații vizitați www.kaufland.md puteți urmări pagina noastră de **Facebook Kaufland Moldova**

Magazinele Kaufland în

Kaufland Botanica
Bl. Decebal 99/2

- Suprafața de vânzare peste **4.600 de metri pătrați**
- **288 de locuri de parcare:**
  - **10 locuri** de parcare pentru persoane cu dizabilități
  - **7 locuri** de parcare pentru familii.
- 2 căi de acces: **una din bulevardul Decebal și una din strada Zelinski.**
- Cea mai lungă vitrină asistată la nivel de Kaufland Internațional

Kaufland Ciocana
Bl. Mircea cel Bătrân 25/14

- Suprafața de vânzare peste **3.000 de metri pătrați**
- **387 de locuri de parcare:**
  - **133 de locuri** de parcare publică
  - **11 locuri** de parcare pentru persoane cu dizabilități
  - **7 locuri** de parcare pentru familii
- 2 căi de acces: **de pe Mircea cel Bătrân**

Evenimente memorabile pentru acest sfârșit de an

GREAT EVENTS FOR THIS END OF THE YEAR

Ultimele două luni ale anului aduc vreme mai rece în Europa, așa că evenimentele din noiembrie și decembrie sunt numai bune de încălzit trupul și sufletul. Pentru cei mai nostalgici sunt recomandate concertele de jazz, romanticii au șansa să-l vadă în carne și oase pe Bryan Adams, iar pentru aventurieri este numai bun un festival electro în inima munților.

The last months of the year are expected to be cold in Europe, so there are some good events for every taste in November and December that can warm your body and soul. For nostalgic people we recommend the jazz concerts; romantics can see performing Brian Adams and adventurers can try an electronic music festival in the mountains.

Milan Coffee Festival

30 NOVEMBER – 3 DECEMBER

Toți cei care nu-și imaginează dimineața fără cafea și care pot face diferența între espresso arabica și robusta sunt așteptați la Festivalul Cafelei organizat la Milano. Ultima zi din noiembrie și primele din decembrie sunt perfecte pentru un asemenea eveniment, dedicat celor înnebuniți de aroma acestei licori energizante. Vor fi prezenți în jur de 2000 de reprezentanți ai acestei industrii, inclusiv ai celebriilor producători, lanțuri de cafenele și magazine. Sunt așteptați aproximativ 4000 de vizitatori, în special amatori înrăiți de cafea, care vor spune ce așteptări au consumatorii de la această băutură magică. Intrarea costă între 12 și 18 euro, iar evenimentul este organizat în Spazio Pelota, un loc absolut superb din inima orașului Milano. **Air Moldova zboară spre Milano în fiecare zi de luni, miercuri și vineri.**

For true coffee lovers that can make the difference between arabica and robusta beans there is the Coffee Festival in Milan. End of November – beginning of December is the perfect time for this invigorating event where there are expected about 2,000 industry professionals from independent cafes & branded coffee chains, contract caterers, hotel & restaurant groups and retail. And about 4,000 sophisticated coffee lovers will share their expectations regarding this magical beverage. The event will take place in Spazio Pelota, in the centre of Milan and the entry fee varies from 12 to 18 Euro. **Air Moldova flies to Milan every Monday, Wednesday and Friday.**

Concertul lui Bryan Adams

MADRID, 9 DECEMBER

Când spui Canada în gând îți vin imediat iernile fără sfârșit, siropul de arțar și... legendarul Bryan Adams. Celebrul interpret rock este iubit pe toate continentele, iar acest sfârșit de an îl va prinde prin Europa, unde are mai multe concerte în cadrul turneului cu titlu sugestiv „Shine a Light”. În data de 9 decembrie, canadianul va străluci la propriu pe o scenă imensă în Centrul WiZink din Madrid. În jur de 18 mii de fani sunt așteptați să danseze și să fredoneze hiturile care îi duc faima în lume deja de aproape 40 de ani. **Un bilet costă până la 50 de euro. Puteți zbura spre această destinație cu unul din partenerii Air Moldova.**

When thinking about Canada there are few things that pop into your mind: endless winters, maple syrup...and the legendary Bryan Adams. The famous rock singer is loved by people from all the continents, but at the end of the year the Europeans have the chance to see him live within the “Shine a Light” tour. On the 9th of December the star will literally shine on the stage in WiZink Center in Madrid. About 18,000 fans will dance and sing Brian’s famous hits from the past 40 years. Tickets are up to 50 Euro. **You can fly to this destination with one of the Air Moldova’s partners.**

Metallica Show

PARIS, 20 NOVEMBER

Fanii Metallica și cei ai muzicii simfonice sunt așteptați la un show de excepție la final de noiembrie în capitala Franței. Concertul va fi organizat ca un tribut pentru cea mai cunoscută trupă de Trash Metal din lume. Acesta va reuni pe scenă cei patru artiști din formația Garage Dayz, considerată drept un alter ego pentru Metallica și o întreagă orchestră simfonică din aproximativ 50 de muzicieni. Metallica Show va reinvia piesele de pe albumul S&M, populare chiar și la 20 de ani după lansare. Prima ediție a evenimentului a avut loc anul trecut și s-a bucurat de un succes enorm. Concertul va fi organizat pe scena Casino de Paris, iar biletele costă între 33 și 85 de euro. **Air Moldova zboară la Paris în fiecare zi de marți, joi, sâmbătă și duminică.**

Metallica fans or symphony lovers are expected at an exceptional show in the capital of France at the end of November. Don't miss this tribute featuring 4 musicians, the Garage Dayz, Metallica's fantastic alter ego, and a full symphony orchestra. It will be 50 musicians on stage that will perform the greatest classics of the greatest Thrash Metal band in the world. The Metallica Show is an exceptional project that brings the S&M album to life on stage for its 20th anniversary. The show has been performed in France for the first time last year and it was much appreciated. It will take place at Casino de Paris, and tickets cost from 33 to 85 Euro. **Air Moldova flies to Paris every Tuesdays, Thursdays, Saturdays and Sundays.**

Rome Jazz Festival

1 NOVEMBER – 1 DECEMBER

Noiembrie aduce la Roma vreme mohorâtă, cer întunecat și ploii care țin zile întregi. Este atmosfera perfectă pentru jazz. Timp de o lună, capitala Italiei găzduiește un festival cu o istorie bogată, ajuns deja la a 44-a ediție. Evenimentele de anul acesta vor fi organizate pe scenele Auditorium Parco della Musica, Alcazar, Monk și Casa del Jazz. Vor bucura publicul cu piese de excepție interpreți din toate colțurile lumii, printre care se numără Dianne Reeves, Antonio Sanchez & Migration, Linda May Han Quartet, Ralph Towner și Moonlight Benjamin. **În Roma poți ajunge cu avionul de pe cursa Roma-Chișinău, în fiecare zi miercuri, vineri și duminică.**

The weather forecast in Rome for November doesn't look very appealing: gloomy sky with rains that could last for days, but it is the perfect ambiance for some jazz music. Rome hosts the 44th edition of the international Jazz Festival that will last for a month. This year events will take place on the stages of Auditorium Parco della Musica, Alcazar, Monk and Casa del Jazz. Amongst worldwide musicians you'll hear performing Dianne Reeves, Antonio Sanchez & Migration, Linda May Han Quartet, Ralph Towner and Moonlight Benjamin. **In Rome you can get by plane from Chisinau, every day on Wednesdays, Fridays and Sundays.**

Bonfire Night (Guy Fawkes Night)

LONDON, 5 NOIEMBRIE

Noaptea lui Guy Fawkes este organizată anual în capitala britanică pe 5 noiembrie. Tradiția acestei sărbători își are originile într-un eveniment istoric cunoscut sub denumirea de „complotul prafului de pușcă”. Este vorba despre o tentativă de asasinat asupra regelui, din 1605, când Guy Fawkes a încercat să arunce în aer Camera Lorzilor. Planul a eșuat, iar oamenii au aprins focuri tabără în jurul Londrei pentru a sărbători evenimentul. De atunci, în fiecare an, în această noapte, cerul capitalei britanice explodează, fiind lansate o mulțime de focuri de artificii. De asemenea, sunt arse figurine care îl înfățișează pe Guy Fawkes. **Air Moldova zboară la Londra în fiecare zi a săptămânii, cu excepția zilelor de luni și miercuri.**

Guy Fawkes Night is an annual commemoration event organised in the capital of Great Britain. Its history begins with an event known as the “Gunpowder Plot”, an attempt to assassinate the king in 1605, when Guy Fawkes tried to blow up the House of Lords. The plot failed and people lit bonfires around London to celebrate it. Since then, every year, this day is commemorated with fireworks, huge bonfires and by burning an effigy of Guy. **Air Moldova flies to London every day of the week, except, Monday and Wednesday.**

Rave On Snow Festival

SAALBACH, AUSTRIA, 12-15 DECEMBER

În mijlocul lui decembrie, în Alpii austrieci acoperiți cu zăpadă, răsună muzică electronică de calitate. Festivalul RaveOnSnow este organizat anual în stațiunea turistică Saalbach, în apropiere de Salzburg. Începând cu 1993, evenimentul a reunit cele mai cunoscute nume din domeniul muzicii electronice și a fost o bună pistă de lansare pentru unii artiști. Cel mai așteptat este petrecerea Gipfel, organizată în vârful muntelui Schattberg, la o altitudine de 2000 de metri. În timpul zilei, participanții se pot distra pe cei peste 200 de kilometri de pistă pentru schi și snowboard. Biletele la festival costă între 80 și 100 de euro. **Puteți zbura spre această destinație cu unul din partenerii Air Moldova.**

In mid-December, the annual electronic music winter festival takes place in the Austrian Alps. Since 1993 RaveOnSnow has brought some of the best names in the business to the town of Saalbach. One of the highlights of the festival is the Gipfel Party, which takes place on the peak of the Schattberg Mountain, 2000m above sea level. During the daytime there's over 200km of ski/snowboard runs to explore. Tickets cost between 80-100 Euro. **You can fly to this destination with one of the Air Moldova's partners.**

Escapade de poveste în perioada sărbătorilor de iarnă

FAIRY TALE WINTER BREAKS

Magia sărbătorilor de iarnă cuprinde întreaga Europă cu doar câteva săptămâni înainte de Crăciun. Centrele istorice din multe orașe se transformă în adevărate povești, cu miros de brad și vin fiert, luminițe multicolore și delicii pentru toate gusturile și buzunarele. Dacă aveți câteva zile de vacanță în această perioadă, nu ezitați să faceți o escapadă pe un tărâm de vis. Târgurile de Crăciun vă vor întoarce, cu siguranță, înapoi în copilărie.

In Europe the magical atmosphere of winter holidays start a few weeks before Christmas. The old city centers of the majority of cities are transforming into real fairy tales, with a smell of Christmas trees and mulled wine, with colorful lights and delights for all tastes and pockets. Don't hesitate to make a city-break in one of these dreamlands that will bring you back childhood memories.

Text
Alina Arefiev

Christmas Market in Frankfurt

25TH NOVEMBER – 22ND DECEMBER

Povestea sărbătorilor de iarnă începe în Germania încă la sfârșit de noiembrie. Unul dintre cele mai vechi târguri de Crăciun din Europa este organizat anual în Frankfurt. Peste un milion de vizitatori se adună aici la fiecare ediție pentru a se bucura de colindele cântate de copii, turtă dulce cu marțipan, vin fiert cu aromă de scorțișoară și cârnații tradiționali. Totul se întâmplă în centrul vechi, numit în germană Altstadt, de la Hauptwache până la cheiul râului Main. Pentru a simți cu adevărat atmosfera acestui eveniment, este recomandat să îl vizitați după ce se lasă noaptea. Totuși, dacă nu vă place să vă îmbulziți într-un furnicar de oameni, atunci mai bine optați pentru o promenadă în timpul zilei. Sunt peste 200 de căsuțe din lemn care ademenesc cu de toate. În ce privește deliciae, aromele o să vă amețească. Este o adevărată poveste gastronomică, mai ales pentru cei care preferă carnea sau nu-și imaginează să treacă o zi fără dulciuri. Grătarele încinse sunt imense, iar cozile la Bratwurst par să nu se mai termine. Nu ratați Bethmännchen, un desert local din Frankfurt, pregătit cu migdale. Pentru a vă încălzi, luați un Glühwein, vinul fiert care este servit într-o cană specială de Crăciun, numită Weihnachtsmarkttasse, pe care o puteți păstra ca amintire, contra plată. Această piață este un loc bun pentru a lua cadouri deosebite celor dragi, pentru că artizanii aduc aici tot ce au mai bun. Puteți găsi fulare și mănuși confecționate manual, decorațiuni de Crăciun, figurine, lumânări și, bineînțeles, tradiționalul Apfelweisseife, adică săpun cu vin din mere. Târgul din Frankfurt este deschis zilnic între orele 10:00 și 21:00 și este deschis până în 22 decembrie.

The winter fairy tale in Germany begins at the end of November. One of the oldest Christmas fairs in Europe is held annually in Frankfurt. It gathers around one million visitors every year who enjoy the carols played by children, the marzipan desserts, mulled wine with cinnamon aroma and the traditional sausages. Everything happens in the old city center, called Altstadt in German, from Hauptwache Market to Main River. If you want to feel most of the atmosphere, better to visit it after the night falls. However, if you are not a fan of over-crowded places, you might better enjoy a daytime walk. There are more than 200 wooden stalls displaying everything from crafts to gastronomy. It's real heaven for meat lovers, as well as for those who can't imagine their life without sweets. You'll be amazed by the grill sizes and the endless queues for Bratwurst. Don't miss the traditional Bethmännchen, a pastry made from marzipan and almonds. You can warm up with some Glühwein (mulled wine), served in a Christmas mug, called Weihnachtsmarkttasse, which you can keep as a souvenir, for a fee. In this market you can buy special gifts for your loved ones from a wide variety of: handmade scarves and gloves, Christmas decorations, figurines, candles, and of course the traditional Apfelweisseife – which is apple cider soap. The Frankfurt Market is open daily from 10:00 am to 9:00 pm until December 22nd.

Christmas Market in Moscow

13 DECEMBER – 12 JANUARY

Pentru cei nostalgici sau care vor ca atmosfera sărbătorilor de iarnă să dureze mai mult, destinația recomandată în această perioadă este Moscova. Pe lângă decorațiunile superbe, în capitala Rusiei această perioadă înseamnă și multă zăpadă, așa că peisajul este complet și amintește cu adevărat de poveștile de iarnă. Totuși, și temperaturile sunt pe măsură, ajungând în unele nopți geroase și până la -25 de grade Celsius. Spre sfârșitul lui decembrie, în Piața Roșie este inaugurat tradiționalul pom de Crăciun. Bradul este ales meticolos de un grup de experți și este considerat cel mai important din țară. Acesta este decorat în fiecare an diferit, dar din vârf nu lipsește niciodată tradiționala stea roșie. În seara în care sunt aprinse luminițele de pe el, este organizat și un concert de zile mari. În preajma pomului sunt instalate zeci de tarabe, iar vizitatorii au ocazia să guste din diferite delicii rusești, precum clătitele cu caviar. În ce privește cadourile, puteți cumpăra celebrele păpuși Matrioșka, păsle și mănuși rusești sau șaluri de Orenburg. La început de ianuarie, în cadrul Centrului Expozițional din Moscova, cunoscut în rusă după abrevierea VDNKh, este inaugurat Orașul de Iarnă. Aici este cel mai mare patinoar din lume, care se întinde pe suprafața imensă de 20 de mii de metri pătrați. În Piața Tverskaia este organizat un festival, numit „Călătorie de Crăciun”, în cadrul căruia au loc mai multe concerte și sunt puse în scenă diferite piese de teatru.

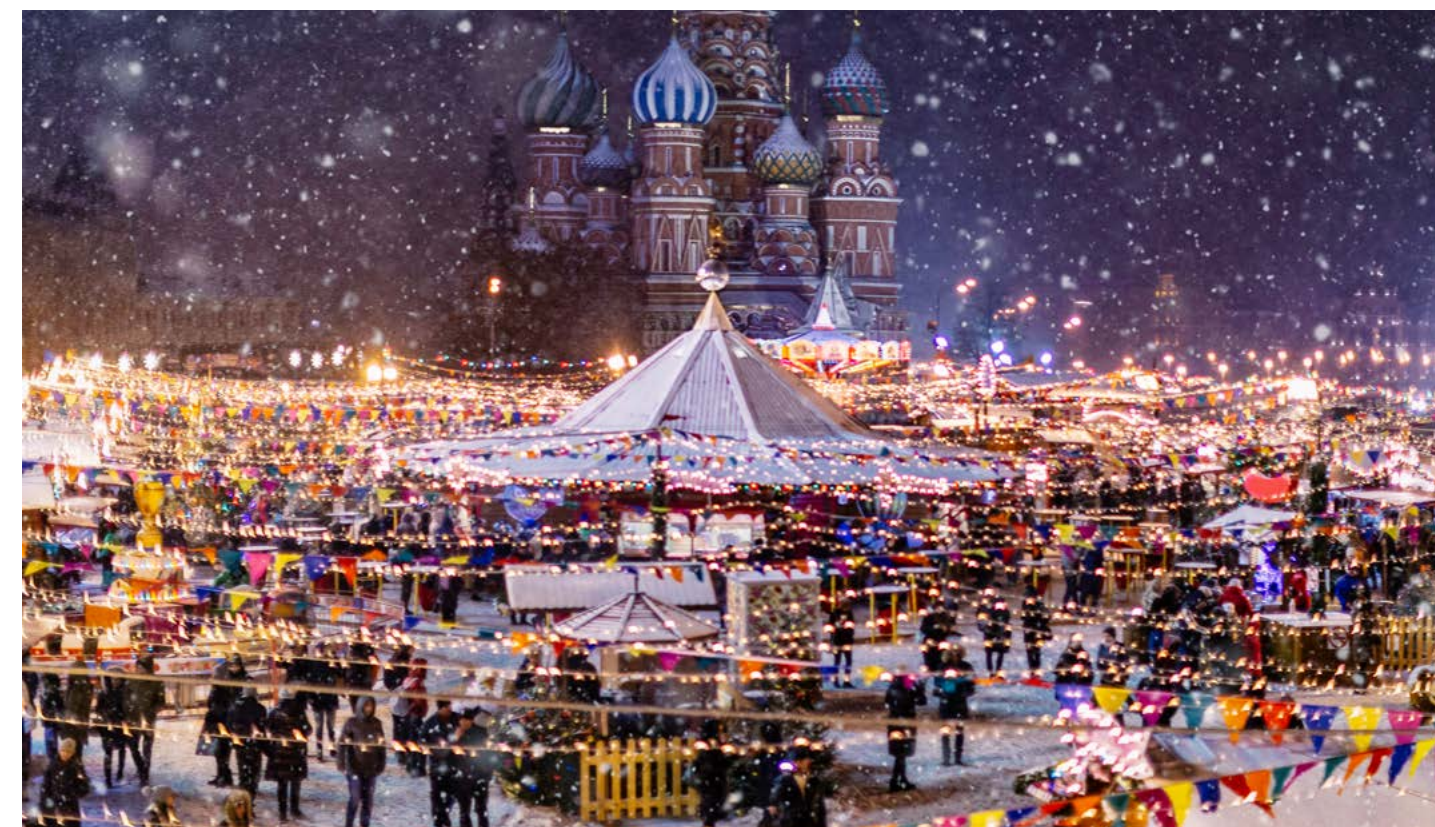
For nostalgic people or those who want a longer winter holiday we recommend Moscow as your destination. Besides the beautiful decorations, the Russian capital is covered with a lot of snow in this period, so the picture is complete and reminds of the winter tales. However, the temperatures are quite low and some nights may reach -25 degrees Celsius. Towards the end of December, the traditional Christmas tree is installed in the Red Square. The fir tree is chosen carefully by a group of experts and is considered to be the best one in the country. It has different decorations every year, but always with the traditional red star on top. The official opening is marked by lighting the Christmas tree, continued with a music concert. There are dozens of stalls with Russian delights including caviar pancakes. As gifts you can choose from the famous Matryoshka dolls, the Russian felts and gloves or the Orenburg shawls. At the beginning of January, at the Moscow Exhibition Center, known in Russian after the abbreviation of VDNKh, is launched the Winter Wonderland. Here is the biggest ice skating rink in the world with a surface of about 20 thousand square meters. In Tverskaya Square is organized a festival called “Journey to Christmas” where multiple events take place including plays, performances and concerts of famous bands.

Christmas Market in Vienna

14 NOVEMBER – 6 JANUARY

Viena este o destinație de vis, mai ales în perioada sărbătorilor de iarnă. Forfota începe încă la mijloc de noiembrie, când este inaugurat cel mai mare târg din capitala Austriei, cel din Rathausplatz – piața Primăriei. Numit sugestiv Christkindlmarkt, adică Visul Vienez al Crăciunului, acest eveniment adună vizitatori din toate colțurile lumii. În fiecare an, sunt instalate în jur de 150 de standuri, cu băuturi calde, deserturi tradiționale de iarnă și obiecte de artizanat. Atmosfera de poveste este completată de un parc de distracții și un patinoar imens, care se întinde pe 3000 de metri pătrați. Evenimentul se încheie după Crăciun, în 26 decembrie. În apropiere este și Satul de Crăciun din Maria Theresien Platz, deschis din 20 noiembrie. Chiar dacă este mai mic, având cam 70 de tarabe, acesta durează mai mult. După Crăciun, se transformă în Satul de Revelion și se încheie în 6 ianuarie. Unul dintre cele mai vechi târguri din capitala austriacă este cel din Freyung, dedicat tradițiilor. Este o piață mică și cochetă, în cadrul căreia sunt vândute obiecte confecționate manual, unele foarte valoroase. În fiecare seară sunt organizate concerte de muzică gospel. Cei care caută mai mult liniște, trebuie să meargă la târgul de Crăciun de la Stephansplatz, piața din fața Catedralei Sfântului Ștefan. Pentru cei mai tineri, este recomandat Târgul de la Museumsquartier. Aici sunt instalate pavilioane cu design futuristic, punciiul curge gărlă, iar muzica electronică răsună din difuzoare până la ora 23:00.

Vienna is a dream destination, especially in winter holidays. From mid-November to Christmas, Vienna's beautiful squares transform into magical Christmas markets. But the biggest is on the Rathausplatz, the square in front of the City Hall. The Christkindlmarkt is the centrepiece of the “Vienna Christmas Dream” experience. It gathers visitors from all around the world. More than 150 stalls offer warm drinks, traditional winter desserts and artisanal objects. Plus, the 3,000 m² ice skating rink and the carousel is waiting for you, creating a unique fairy tale experience. The market is open until the 26th of December. Nearby, you can visit the Christmas Village in Maria-Theresien Platz. Though it is smaller, with only 70 stalls, it's open from 20th of November to 6th of January. On 27th of December it turns into a New Year's Village. One of the oldest and most authentic Christmas markets in Vienna is located on a picturesque square in Freyung, where you can find a lot of traditional handicrafts, some of them extremely precious. Every night there are organised Christmas gospel concerts. Those who prefer a more quiet atmosphere should visit the Christmas market on Stephansplatz, around the St. Stephen's Cathedral. Youngsters should visit the Winter Fair at Museumsquartier which has futuristic pavilions, hot punch and DJ beats till 11 pm.

Christmas market in Sankt Petersburg

12 DECEMBER – 13 JANUARY

Capitala de Nord a Rusiei, așa cum este numit Sankt Petersburgul, este o destinație bună pentru cei care nu vor doar să se bucure de atmosfera magică a sărbătorilor de iarnă, dar și să participe la evenimente culturale sau artistice. Orașul este împânzit de turiști în această perioadă în care temperaturile variază de la +5 până la -10 grade Celsius. Chiar dacă zilele nu sunt geroase, totuși vântul este puternic și poate crea incomodități turiștilor care nu sunt echipați corespunzător. La sfârșit de decembrie, în Sankt Petersburg ajunge Moș Crăciun sau Ded Moroz, așa cum este numit în Rusia. Cel mai iubit bătrânel din lume dă startul sărbătorilor în Piața Palatului, unde este instalat cel mai important brad din oraș. În apropiere este organizat un târg de Crăciun, cu delicii aromate, suvenire și diferite activități pentru vizitatori. Fortăreața Sfinții Petru și Pavel se transformă într-un regat de gheață în această perioadă. Aici are loc un festival al sculpturilor din gheață, care durează până la sfârșitul lui ianuarie. Creațiile sunt frumos iluminate, iar vizitatorii au la dispoziție și un rollercoaster. În ultimele seri din an, sunt organizate gratuit show-uri de lumini. În noaptea de Revelion, cea mai importantă stradă din Sankt Petersburg, bulevardul Nevsky, devine pietonală, iar mii de oameni vin să se bucure de focurile de artificii care brăzdează cerul.

Sankt Petersburg, the northern capital of Russia, is the destination for the cultural and artistic events. The city is full of tourists in that period. Though the temperatures are moderate from +5 to -10 degrees Celsius, the strong winds can make you feel uncomfortable if you are not equipped accordingly. At the end of December in St. Petersburg, at Palace Square, arrives the most beloved old man in the world – Santa Claus or Ded Moroz, as known in Russia. He officially opens the winter holidays. A Christmas Fair is organized nearby, with aromatic delights, souvenirs and various leisure activities for visitors. The Saints Peter and Paul Fortress becomes an ice kingdom during this period. The place hosts a festival of ice sculptures, which lasts until the end of January. The creations are beautifully lit at night. And here the visitors can also venture a rollercoaster. Free light shows are organised in the last evenings of the year. And on New Year's Eve, the most important street in St. Petersburg, Nevsky Boulevard, becomes pedestrian, and thousands of people come to enjoy the fireworks that light up the sky.

Târgul de Crăciun Londra

21 NOVEMBER – 5 JANUARY

În perioada sărbătorilor de iarnă, pe străzile Londrei domnește magia, datorită milioanei de becuțe colorate și decorațiilor speciale. Încă de la sfârșit de noiembrie, chiar în inima capitalei britanice este organizat unul dintre cele mai frumoase târguri de Crăciun din Europa. Winter Wonderland are loc în Hyde Park, iar intrarea este liberă. Cele 200 de căsuțe de lemn rupte din poveste vă oferă cadouri originale pentru apropiați, bucate de tot soiul și dulciuri de toate formele și culorile. Aici aveți ocazia să gustați din delicii tradiționale din întreaga lume, iar pentru a vă încălzi puteți alege între vin fiert, ciocolată caldă sau ceai fierbinte. Secțiunea numită Satul Bavarez oferă o experiență germană veritabilă pe tărâm englez. Pentru cei mai mici, dar și cei mai curajoși, există un imens parc de distracții, cu peste 100 de atracții. Cea mai importantă este Roata Gigantică, unde vizitatorii se pot bucura de o priveliște de vis. Există și Santa Land, adică lumea lui Moș Crăciun, unde copiii au la dispoziție o pistă de săniuș, pot vedea cum pregătesc spiridușii darurile pentru noaptea de Crăciun și chiar pot vorbi cu cel mai drăguț Moș. Târgul este deschis zilnic până în 5 ianuarie, între orele 10:00 și 22:00. Pe malul râului Tamisa este organizată piața de Crăciun Southbank, care are loc în preajma London Eye și este recomandată gurmanzilor, pentru că oferă experiențe gastronomice mai rafinate. Dacă ajungeți la Londra în perioada sărbătorilor, nu ratați o plimbare pe strada Oxford, locul perfect pentru cumpărături datorită celor peste 300 de magazine. Aceasta este decorată spectaculos cu luminițe, iar marile branduri creează lumi de basm în vitrine. ✍

During the winter holidays, London immerses into a festive atmosphere due to the millions of twinkling lights and special decorations. In mid-November opens one of the most beautiful Christmas markets in Europe - Winter Wonderland, in Hyde Park with free entrance. Discover more than 100 charming traditional wooden chalets that will tempt you with unique gifts, dishes of all kinds and sweets of all shapes and colors. You have the chance to taste delights from all over the world, to warm up with some mulled wine, hot tea or chocolate. The Bavarian Village offers a real German experience on English land. For kids and the bravest, there is a huge fairground with about 100 attractions, including the Giant Observation Wheel that offers a wonderful view over the sparkling London. In Santa Land, there is a sliding track where children can observe how the elves prepare the gifts for the Christmas night or even talk to a cute Santa. Wonderland is open daily till 5th January, from 10:00 am to 10:00 pm. Down the Thames River near the London Eye, the Southbank Christmas Market is organized. It is recommended for the gourmands that can experience the most varied cuisines. If you are in London in the holiday season don't miss the chance to walk on Oxford Street with its over 300 shops and the best Christmas window displays offered by big brands. ✍

Călătorii spre „Destinații fără fum”

TRAVEL TO “SMOKE-FREE DESTINATIONS”

Pentru următoarea vacanță, ce zici de o „destinație fără fum”? Un loc în care oamenii sunt încurajați să renunțe la țigări. Hoteluri, evenimente dedicate, restaurante, orașe sau chiar regiuni întregi au îmbrățișat conceptul „Smoke-Free Destinations”. Printre primii promotori ai acestei inițiative se regăsește și compania Philip Morris International, care și-a luat angajamentul să construiască un viitor fără fum.

Insula care „s-a imbarcat” spre un viitor fără fum

Insula greacă Astypalea își dorește să fie o sursă de energie pozitivă, dar și un loc curat pentru vizitatori, de aceea a interzis fumatul pe teritoriul său, devenind prima insulă din lume certificată „Smoke-Free Culture”. Aceasta reprezintă recunoașterea angajamentului autorităților de a reduce fumatul țigărilor prin măsuri care încurajează renunțarea la viciu. Panourile afișate la aeroport, pe plaje și în zonele istorice informează despre legislația anti-fumat, opțiunile pentru renunțarea la țigări, dar și alternativele pentru cei care continuă să consume tutun.

What about a "smoke-free destination" for your next holiday, to a place where people are encouraged to give up cigarettes. Hotels, events, restaurants, cities or even entire regions have embraced the concept of "Smoke-Free Destinations". Among the first promoters of this initiative is the Philip Morris International company, which has committed to build a smoke-free future.

The island that "embarked" on a smoke-free future

The Greek island of Astypalea wants to be a source of positive energy, but also a clean place for visitors, which is why it has banned smoking on its territory, becoming the world's first "Smoke-Free Culture" certified island. This represents the recognition of the authorities' commitment to reduce cigarette smoking through a set of actions that encourage quitting smoking. The billboards displayed at the airport, on the beaches and in the historic areas inform about anti-smoking legislation, quitting options, but also alternatives for those who continue to smoke.

Hoteluri prietenoase produselor de tutun încălzit

Peste 1000 de hoteluri din lume au devenit prietenoase alternativelor mai bune decât țigările, precum IQOS, dispozitiv care încălzește tutunul în loc să îl ardă (heated tobacco). Acestea permit utilizarea produselor în zonele comune sau oferă camere speciale, excluzând astfel mirosul persistent de țigară și fumul. Fumătorilor adulți interesați de aceste alternative în timpul sejurului li se oferă posibilitatea de a testa aceste produse. Astfel de hoteluri pot fi întâlnite în Elveția (Trois Couronnes), Italia (Grand Hotel Majestic Gia Baglioni), Rusia (Radisson Royal Hotel Saint Petersburg), Germania (Me and All), Japonia (Akasaka Urban) sau Moldova (Zentrum Apart).

Hotels that are heated tobacco products friendly

There are more than 1,000 hotels around the world that became friendly to better alternatives than cigarettes, such as IQOS, a device that heats tobacco instead of burning it. The use of these products is allowed in common areas or designated rooms, thus excluding the persistent smell of cigarettes and smoke. Adult smokers interested in these alternatives are offered the opportunity to test these products during their stay. Such hotels can be found in Switzerland (Trois Couronnes), Italy (Grand Hotel Majestic Gia Baglioni), Russia (Radisson Royal Hotel Saint Petersburg), Germany (Me and All), Japan (Akasaka Urban) or Moldova (Zentrum Apart).

„Destinații fără fum” - un trend în industria ospitalieră

După insula greacă, și Târgul Internațional de la Salonic a primit certificarea „Smoke-Free Culture”. Și alte destinații, inclusiv celebrul oraș balnear Karlovy Vary din Cehia, nominalizat în Patrimoniul Mondial UNESCO, și-au exprimat interesul pentru obținerea certificării. Trendul este urmat și de mai multe restaurante din diverse state.

"Smoke free destinations" - a trend in the hospitality industry

After the Greek island, the Thessaloniki International Fair received the "Smoke-Free Culture" certification. Other destinations, including Karlovy Vary - the famous spa town in the Czech Republic, nominated for UNESCO World Heritage, have expressed interest in obtaining the certification. The trend is followed by several restaurants in different countries.

ANATOL UNTURĂ

Pasiuni măsurate în mile nautice
Passions measured in nautical miles

Pe Groenlanda nu cresc nici copaci și nici prea multă iarbă. Denumirea insulei, „Greenland”, care din engleză se traduce ca „tărâm verde” are, totuși, o explicație. Puținele petece de pământ dezgolite de gheață sunt verzi datorită lichenilor și mușchilor. Tărâmul inuțiilor se întinde pe o suprafață de 2 milioane de kilometri pătrați și este populat de doar 56 mii de oameni care își câștigă existența din pescuit și vânat. Pe Groenlanda poți să vezi copii mergând la școală cu carabina în spate. De ce? Ca să se apere, în caz că sunt atacați de urșii polari.

Cum ajungi la insula pe care a dorit să o cumpere președintele SUA, Donald Trump? Dacă ești turist, atunci – cu un avion și vei sta într-unul dintre puținele hoteluri din unicul oraș turistic al Groenlandei – Ilulissat. Dacă ești precum Anatol Untură sau unul dintre cei 7 camarazi de expediție ai săi, atunci vei urca într-o barcă de oțel cu pânze și vei străbate Oceanul Atlantic și Arctic, fiind amenințat de mii de ghețari și furtuni ce ridică valuri de 6–8 metri. Pentru ce? Ca să descoperi o lume fascinantă, spre care nu se deschid ușile hotelurilor ultra all inclusive, în alte colțuri ale pământului. Așadar, de ce ai porni într-o expediție pe Groenlanda și ce ai de văzut odată ajuns acolo? Am stat de vorbă cu înrăitul călător, amator de nautică, aviație, mașini, vânătoare, pescuit și tehnologii informaționale – Anatol Untură. Pe 15 iunie, omul de afaceri și alți 7 aventurieri au pornit din Reykjavik (Islanda) spre Ilulissat (Groenlanda). În total, au făcut 3000 de km cu barca.

Dacă închizi acum ochii, pentru 3 minute, știind că ești pe Groenlanda, ce vezi?

În Groenlanda e vară acum, găsesc flori frumoase – lupini, care cresc și în Islanda. Iarbă nu-i, văd doar licheni. Stâncile sunt verzi, dar pentru că sunt acoperite de mușchi. În văi, acolo unde descopăr gheizere, văd o sumedenie de arbuști verzi și flori sălbatice. Cerul e de un albastru viu, peste tot în fjarzi văd balene cocoșate și focuri. Temperatura aerului nu depășește 5 grade Celsius, dar umiditatea și gheața mă fac să simt că afară ar fi minus 10 grade. Pe Groenlanda nu există drumuri. Toate așezările sunt izolate, drumuri există doar în interiorul localităților. Asta mă frapează. Mașini nu sunt practic deloc. În orice localitate se găsesc 3–4 taxiuri care îi plimbă pe localnici. Asta e tot. Indiferent de ora la care vei citi acest articol, în Groenlanda va fi ziua. Aici soarele nu apune timp de patru luni și jumătate. Noaptea albe mă chinuie teribil, nu pot închide un ochi. Adorm doar doborât de oboseală. Groenlanda e în întregime acoperită de gheață. Realizez asta pe deplin atunci când o privesc de sus, din avion. Pot vedea porțiuni de numai 50–100 metri de pământ, fără gheață. Și atunci, dacă e să urci acum cu mine în avion, cel ce citești aceste rânduri, o să rămâi uluit. O să vezi o insulă înghețată, iar dacă eu îți voi șopti la ureche că grosimea gheții ajunge la 1–2 km, sunt sigur, vei simți fiori prin tot corpul. E înfiorător, în același timp fascinant, să stai față în față cu grandoarea naturii.

There are no trees or grass in Greenland, although its name suggests the contrary. The small pieces of land uncovered with ice are green because of the lichens and mosses. The Inuit realm covers an area of 2 million square kilometers and is populated by only 56 thousand people who earn their living from fishing and hunting. In Greenland you can see children going to school with a rifle. Why? To defend themselves, in case they are attacked by polar bears.

How do you get to the island that the US President Donald Trump wanted to buy? If you are a tourist, then – by plane and you will stay in one of the few hotels in the only touristic city of Greenland – Ilulissat. If you are like Anatol Untură or one of his 7 expedition comrades, then you will hop into a steel boat canvas and cross the Atlantic and Arctic Ocean, being threatened by thousands of glaciers and storms with 6–8 metre waves. For what? To discover a fascinating world, where no doors of ultra all inclusive hotels open. So why would you embark on an expedition to Greenland and what would you see once you got there? I talked with the hardcore traveler, passionate about sailor, aviation, cars, hunting, fishing and information technologies – Anatol Untură. On June 15, the businessman and 7 other adventurers departed from Reykjavik (Iceland) to Ilulissat (Greenland). In total, they travelled 3000 km by boat.

If you were to close your eyes now for 3 minutes, and imagine you were in Greenland, what would you see?

In Greenland is summer now. I see beautiful flowers – lupines, which also grow in Iceland. There is no grass, only lichens. The rocks are green, because they are covered in mosses. In the valleys, where I see the geysers, there's a lot of green bushes and wild flowers. The sky is bright blue, everywhere in the fjords I see the whales and seals. The air temperature does not exceed 5 degrees Celsius, but the humidity and ice make me feel like it's minus 10 degrees Celsius. There are no roads in Greenland, just inside the isolated settlements. This it is fascinating. There are no cars practically. Every residential area has 3–4 taxis. That's all. No matter the time you are reading this article, in Greenland will be day. The sun does not set here for four and a half months. White nights are a nightmare for me. I cannot close my eyes and I only fall asleep from fatigue. Greenland is completely covered with ice. I fully realize this when I am looking down from the airplane. You can see just some 50–100 meters of land without ice. And if you would be sitting next to me right now, and I would whisper in your ears that the thickness of the ice reaches 1–2 km, you definitely get goosebumps. It is terrifying and fascinating at the same time, to face the grandeur of nature.

meu. Când puneam cartea jos și scoteam nasul afară, vedeam praful din sat, liniștea asta de mormânt, o lume în care nu se întâmplă nimic și atunci, evadam din nou în lumea din cărți. Trăiam în universul meu. Tot timpul îmi doream mai mult decât ceea ce am, mai mult decât ceea ce trăiesc. Tatăl meu, la fel ca Jules Verne, a călătorit pentru prima oară la vârsta de 50 de ani...cu mine. În fine, citind despre Magellan, despre descoperirile geografice, îmi închipuiam că eu aș avea curaj să repet isprăvile marilor descoperitori ai lumii. Bărbații au, în ADN-ul lor, spiritul de vânător și de descoperitor, de aceea eu simt necesitatea de a trăi experiențe, în ochii unora, nechibzuite, nebunești. Dacă aș sta pe canapea, m-aș pierde.

Notițe din Jurnalul de Bord. Expediția în Groenlanda. Ziuă a doua.

„Suntem la 200 de mile nautice de Reykjavik, Islanda. Noaptea a fost grea – aproape ca viața în Moldova. Vântul s-a întezit până la 20 de noduri... Valurile înalte și rele ca cursul la dolar, ridicau barca în slăvi și apoi o înfundau în abisurile mării de îți trecea toată viața prin fața ochilor...”

Toată lumea te întreabă asta, de când ai revenit din expediție: ai văzut cu ochii tăi, pe viu, efectele încălzirii globale?

Nu. Tot ce îngheață, se și dezgheață. E adevărat, noi trăim astăzi ceea ce numim încălzire globală și omul are o parte din vină pentru acest fenomen, contribuind la înrăutățirea situației prin activitatea sa industrială. Dar dacă e să studiem istoria, mai ales istoria navigației, o să vedem că asemenea perioade, de topire a ghețarilor, au existat dintotdeauna, chiar și atunci când oamenii nu dezvoltau vreo industrie. Acestea sunt ciclurile firești ale planetei, așa funcționează ea. Există alte provocări – plasticul în apă, mai precis, micro plasticul care rămâne după ce se descompun deșeurile plastice, care ajunge în mări și oceane. Acesta poluează grav mediul. Noi nu am văzut această problemă la nord, pe lângă Islanda sau Groenlanda – un teritoriu autonom al Danemarcei, căci sunt țări civilizate, cu reguli stricte în privința protecției mediului, reciclării deșeurilor menajere și industriale. Plastic puteți vedea în Oceanul Indian. Însă porturile, ca peste tot în lume de altfel, sunt foarte murdare chiar și în Groenlanda. Bărcile pescarilor sunt alimentate cu un combustibil de proastă calitate, ceea ce, inevitabil, poluează apa.

Notițe din Jurnalul de Bord. Expediția în Groenlanda. Ziuă a treia.

Soare, vânt slab, valuri mici și încă 370 de mile nautice până la primul pământ – Christian Sund, Groenlanda! Un lucru straniu sunt pescărușii – la orice depărtare de mal ei sunt prezenți. Mereu în urma noastră, strigând și cerând de mâncare... În schimb, am văzut deja jeturi de apă de la balene, le-am văzut și pe radar, semn că sunt tot mai aproape curenții arctici. Cam în două zile temperatura va scădea sub zero și vor apărea iceberghi plutitori.

Ziceai tu că există un singur oraș turistic pe această insulă de 2 milioane de kilometri pătrați. Ce are de făcut un turist pe Groenlanda?

Da, Ilulissat este unicul oraș turistic, ajungi acolo doar cu avionul.

Usually we travel the world to get a specific vibration, and we come back to a place because of its vibe. Why would anyone travel to Greenland, the least densely populated island in the world?

I didn't go for a "vibe" or a certain state of mind, because I think the state is born within us. The surroundings can condition you, but you can experience different states without leaving the city you live in. Jules Verne wrote his best adventure books without travelling. His heroes were everywhere in the world, and the destinations described were quite accurate and close to the reality. Verne began to travel when he was 50 years old and his works were already written. But even then, he was spending most of the time on the boat, near the shore. He did not make great geographical discoveries, but in his mind, there was an entire universe. When you travel to places like Greenland, you don't do it for the vibe, but to challenge yourself, to see if you can change your life. Someone starts running marathons at the age of 30–40, someone gets married for the second or third time, others get on drugs. I chose to fulfill my childhood dreams. I was born in the village of Ciutulești, Florești. My mother was a pharmacist, and my father was a logger. We had no birds near the house or animals, so I wasn't exposed to the hard work. Well, I used to hoe, but I can't say I had a hard childhood, as the children in the village usually do. I used to read. We devoured the adventure books. I grew up with the books of Jules Verne. My father, who was also passionate about travel, had a huge library. The books were my refuge. When I was leaving my books for a moment and looking around me, all I could see was the dust in the village, the silence, there was nothing happening and then I would get lost again in my world of books, in my own universe. I always wanted more than I had, more than I experienced in real life. My father, like Jules Verne, travelled with me for the first time when he was 50.. Finally, reading about Magellan, about the geographic discoveries, I was thinking that I could have the courage to repeat the paths of the great discoveries of the world. Men have the spirit of the hunter and the discoverer in their DNA. This is the reason I need to live these experiences, that might seem crazy and foolish for someone. But if I were to stay on the couch, I would lose myself.

Ship's logbook notes. The expedition to Greenland. Day two.

"We are 200 nautical miles from Reykjavik, Iceland. It was a hard long night – almost like in the life in Moldova.

The night was hard – almost like the life in Moldova. We had a 40 knots wind. With huge and bad waves, like the dollar exchange rates, that raised the boat in glory and then sank it into the depths of the sea. Our whole lives passed through our eyes..."

Everyone is asking you this since you came back from the expedition, have you seen the effects of global warming with your own eyes?

Not really. Whatever is freezing, is melting. It's true that we live today in what we call the global warming period and that humans are partially responsible for this phenomenon, because of their industrial activity. But if we study the history, especially the

navigation history, we can observe that ice melting periods happened even when there were no industries. These are natural cycles of the nature. This is how the planet works. There are other challenges, like the plastic in the waters, better said the micro-plastics that remains after the plastic materials decompose and enter seas and oceans. This pollutes the environment. We didn't see this problem in the North, near Island or Greenland, because these are developed countries, with strict laws regarding environmental protection and waste management. You can see the plastic in the Indian Ocean. But actually all the ports in the world are dirty, even in Greenland. The fishermen boats use low quality fuel, which pollutes the water.

Ship's logbook notes. The expedition to Greenland. Day three.

Sun, gentle wind, mild waves and about 370 nautical miles before the first land – Christiansund, Greenland! The seagulls are present near every shore. Always following us, making noises and asking for food...instead we saw the water jets sprayed by the whales, we saw the whales on the radar too, it means the arctic currents are close. In two days the temperature will drop under 0 degrees and the floating icebergs will appear.

You were saying that there is just one touristic city on this island of 2 million km². What would a tourist do in Greenland?

It is true. Ilulissat is the only touristic city and you can get there only by plane. Just don't imagine a typical airport. It is more like

Acolo, se află un mic aeroport, dar să nu vă imaginați un aeroport clasic. E ca o gară auto mai mult, este amenajată doar pista de decolare și de aterizare. Există o singură cursă, Nuuk Ilulissat, Nuuk fiind capitala Groenlandei. La Nuuk zbori din Copenhaga, Danemarca. Orașul Ilulissat se situează într-un golf (Disco Bay) cu o insulă mică, ce se numește Disco. Aceasta e zona pentru plimbări cu barca, aici poți urmări cum se rup calotele glaciare, un spectacol natural fantastic. Groenlanda e toată acoperită de o calotă glaciară uriașă, care se rupe la mal. Iarăși, oamenii cred că e din cauza încălzirii globale, dar nu e acesta motivul. Iarna ninge, iar gheața, ca orice alt material, are o rezistență finită la greutate. În momentul în care ninge peste gheață, se taie extremitățile și gheața cade în ocean. Este pură fizică. Precum spuneam, e o zonă îndrăgită de turiști, poți să te plimbi pe acolo, dar nu te salvează nimeni dacă pășești ceva. Noi am asistat la un incident grav, când o bucată de ghețar s-a rupt și a căzut peste o barcă de turiști. Trei oameni au murit, unul nu a fost găsit, alții trei – au fost salvați. În așa clipe, toate bărcile din zonă sunt avertizate și obligate prin legea mărilor să ajute naufragiații. Dacă te eschi-vezi, răspunzi penal. Nouă ne-a revenit misiunea de a patrula zona, ceea ce am și făcut.

Vorbind despre legi, ai nevoie de autorizații ca să pornești într-o expediție pe ocean? Are dreptul oricine dintre noi să facă o asemenea călătorie, chiar dacă, în afară de pofta nebună de a explora lumea, nu are mai nimic? Nici experiență, nici școală de nautică, nici documente că ar avea în proprietate o barcă?

Legea Mării spune că pentru a naviga nu ai nevoie de act permisiv. Dacă barca e a ta, urci în ea și mergi unde vrei. Să-ți mai spun ceva curios, aceeași lege spune că, dacă găsești o barcă pe apă, este a ta. Dar să revenim la tipurile de navigație, căci eu cred că e importantă clasificarea asta și ar explica multe lucruri. Există navigație costală, ceea ce fac oamenii de 40 de mii de ani. Asta înseamnă că vezi țărmul și ai repere costale.

E ceea ce facem noi, turiștii, în călătorii, așa-i? Luăm în chirie o barcă și mergem să explorăm peșterile maritime, plajele, etc.?

Da, exact. Cam asta. Al doilea tip de navigație este offshore, adică nu vezi țărmul și te găsești la vreo 20–40 de mile nautice (40–80 km) de acesta. Al treilea tip de navigație e open water sau ocean crossing (în ape deschise).

a station with a takeoff and landing runway. There is just one flight Nuuk-Ilulissat, Nuuk being the Greenland's capital. You can flight to Nuuk from Copenhagen, Denmark. Ilulissat is located in a bay (Disco Bay) with a small island called Disco. This is the area for boat trips, here you can watch the ice calving, a breathtaking natural show. Greenland is all covered by a huge glacier cap that breaks along the shore. Again, people think it's because of global warming, but that's not the reason. In winter it snows, and the ice, like any other material, has a finite weight resistance and being under the pressure of its own weight and the snow that falls on top the ice structure breaks. It is pure physics. As said before, it is a nice touristic area, but nobody will save you if something happens to you. We witnessed a serious incident when a piece of glacier broke and fell over a tourist boat. Three people died, one was not found, the other three – were saved. In situations like this, all the nearby boats are warned and obliged by sea law to help the sinking ship. If you don't take action, you get a criminal conviction. It was our mission to patrol the area, and that is what we did.

Speaking of laws, do you need special authorizations to embark on an ocean expedition? If one doesn't have any experience, or sailing knowledge, or doesn't own a boat and there is just this insane desire to explore the world?

The Law of the Sea says that you do not need a permissive act to navigate. If the boat is yours, get on it and go where you want. Let me tell you something curious, the same law says that if you find a boat on the water, it is yours. But let's go back to the types of navigation, because I think this classification is important and would explain many things. There is coastal navigation, which people do for 40,000 years. That means that you see the shore and you have coastal landmarks.

This is what we, as tourists, do when we travel, isn't it? We rent a boat and explore the nearby caves and beaches, etc.

Yes exactly. That's about it. The second type of navigation is offshore, meaning you do not see the shore and you are about 20–40 nautical miles (40–80 km) away from it. The third type of navigation is open water or ocean crossing.

This is what you did, right?. You sailed in open waters?

We crossed the Atlantic with canvas boats (he laughs). To sail safely, to become a crew member on a sea vessel, you need to go to school. I went to a nautical school in Romania, at Set Sail Nauticschool, opened by the Ovidiu and Corina Drugan brothers. My instructor was Oleg Margină, a Bessarabian of origin, who has been living in Romania for 20 years. I attended the nautical courses for categories C, D and S. Category C refers to coastal navigation, category D to the Danube and inland waters, and S to sailing. The Danube, by the way, is like a highway in Europe, it has its own traffic rules, signs, etc. Sailing on the Danube and sailing on the sea are two totally different things. Finally, I took the exam that allows me to be a skipper. There are also categories A and B, A being the highest. So if I would like to organize a head-to-tail expedition, I would need the A category. According to Romanian law you can get it if you pass the exam. The international laws says you must collect a certain number of nautical miles. It's like in aviation. I have about 5000 miles, so I could claim for this category.

Was I meaning to ask you one thing. Did you think about turning your passion for sailing into a new business to organize expeditions on seas and oceans? I know you have plenty of businesses already, but you never know.

No, I have my businesses that allow me to be free. I have several IT companies in a few European countries. I also have a business in advertising, PR. It is enough. I sail for myself, to follow my childhood dreams. I enjoy very much travelling, including with my family. I can't even remember the places we were. We had an

Voi asta ați făcut, nu? Ați navigat în ape deschise?

Noi am traversat Atlanticul cu pânze (râde). Ca să navighezi în siguranță, ca să devii membru al unui echipaj pe un vas maritim, ai nevoie de școală. Eu am făcut școală nautică în România, la Set Sail Nauticschool, deschisă de frații Ovidiu și Corina Drugan. Instructor mi-a fost Oleg Margină, basarabean de origine, stabilit cu traiul în România de 20 de ani. Eu am urmat cursurile de nautică pentru categoriile C, D și S. Categoria C se referă la navigația costală, categoria D la Dunăre și ape interioare, iar S la sailing. Dunărea, aproape, e ca autostrada a Europei, are regulile sale de circulație, indicatoarele, etc. A naviga pe Dunăre și a naviga pe mare sunt două lucruri total diferite. În fine, am luat examenul care îmi permite să fiu skipper pe navă. Mai există categoriile A și B, A fiind cea mai înaltă. Deci dacă mi-aș dori să organizez o expediție cap-coadă, aș avea nevoie de categoria A. După legile românești, o obții prin examene. După legile internaționale – trebuie să aduni un anumit număr de mile nautice. E ca în aviație. Eu am vreo 5000 de mile făcute, deci aș putea pretinde la această categorie.

Uite, asta urma să te întreb. Nu te gândești să transformi pasiunea ta pentru nautică într-o afacere, să organizezi expediții, să faci turism pe mări și oceane? Înțeleg că ai afaceri cu vârf și îndesat, dar poate te ia valul și te mai apuci de una?

Nu, am afacerile mele care îmi permit să nu fiu legat de nimic. Am câteva companii IT în câteva țări europene. Mai am și o afacere în publicitate, PR. Mi-ajung. În larg eu ies pentru mine, ca să-mi urmez visurile din copilărie. Îmi plac foarte mult călătoriile, inclusiv cu familia. Unde numai nu am fost împreună, am călătorit chiar și cu rulota timp de o lună prin toată Grecia. Am o slăbiciune pentru istorie, așa că Egiptul e în topul țărilor față de care am un interes sporit. Am participat chiar și la săpături arheologice. Am stat câteva luni în Valley of the Kings, tocmai ca să cunosc mai multe despre istoria Egiptului.

Notițe din Jurnalul de Bord. Expediția în Groenlanda. Ziua a patra.

Noaptea a trecut fără incidente, dacă e să nu-l luam în considerare pe Domn Doctor care de la un vis mai picant sau de la un val mai înalt – a căzut din patul supraetajat. Suntem la 250 de mile nautice de strâmtoarea Christians Sund – prima noastră destinație. Meteorologii de pe mal spun că strâmtoarea e blocată de gheață, dar cine îi crede? Noi până nu vedem cu ochii proprii, nu ne lăsăm. Sper mâine spre seară să vedem deja fiordurile Groenlandei. Marea e liniștită și dreaptă ca circumvoluțiunile politicianilor, iar echipajul vesel și... sătul. Au început să apară ghețari plutitori și balene printre ei.

Să ne întoarcem pe Groenlanda. Cine au fost camarazii tăi?

Am avut un boatsman rus, este omul care citește radarul, hărțile și a mai fost pe această rută. Aisbergurile mici nu se văd de departe, ele apar pe radar, unde pot fi confundate cu valurile, căci toate obstacolele sunt în culoarea oranj pe radar. Și atunci, dacă nu te pricepi, nu ai altceva de făcut decât să chemi elicopterul ca să te scoată de acolo. Ai avea senzația că ești într-o capcană. Și atunci, este important să ai la bord un om care distinge perfect diversele obstacole ce pot apărea în largul oceanului. Dacă un aisberg mic lovește barca din oțel, va cauza stricăciuni. Dacă e ceață și ai o vizibilitate de 50 de metri, ai foarte puțin timp pentru a reacționa, pentru a schimba cursul. Dacă întârzi 2-3 minute, ești deja nas în nas cu aisbergul. În plus, barca are inerție, căci cântărește în jur de 50 de tone și atunci la sigur lovește gheața, în caz că încerci să oprești brusc o navă atât de mare. Trebuie să ai specialiști cu ochi buni, iar în ceață, anume ei te salvează. Ei citesc bine semnele, înțeleg viteza obiectului, vectorul, înțeleg dacă se intersectează traseele voastre. Timp de 7 zile am văzut mii de aisberguri care puteau să ne lovească. Din acest motiv, pe barcă nu au existat momente în care să doarmă toți membrii echipajului. Trei oameni trebuie să fie treji în timp ce ceilalți dorm. Timp de 24 de ore, ai 12 ore de odihnă și somn, 12 ore de muncă pe punte sau la bucătărie.

extended trip on an RV and saw the entire Greece in one month. As mentioned earlier, I am passionate about history, thus Egypt is one of the top countries that I am interested in. I even had the chance to participate in archaeological digs. I stayed in the Valley of the Kings for a few months, just to learn more about the history of Egypt.

Ship's logbook notes. The expedition to Greenland. Day four.

The night passed without incidents, if we don't consider the Doctor falling down from the bunk bed – we don't know if it was because of a spicier dream or a higher wave. We are 250 nautical miles from the Christiansund Strait – our first destination. The meteorologists say the strait is blocked by ice, but who believes them? We want to make sure with our own eyes if it's true or not. Hoping to see the Greenland's fjords by tomorrow evening. The sea is as quite and smooth as the politicians' circumvolutions, and the crew is cheerful and...satiated. The floating glaciers began to appear and the whales between them.

Let's get back to Greenland. Who were your comrades?

I had a Russian boatsman, he is the man who reads the radar, the maps and he was on this route before. The small icebergs are not visible from afar, they appear on the radar, where they can be confused with the waves, because all the obstacles are marked orange on the radar. And then, if you don't understand what is what, the only thing you can do is to call the helicopter to get you out of there. You would have the feeling you are in a trap. That is why it is so important to have on board a man who can distinguish the various obstacles that may appear ahead. If a small iceberg hits the steel boat, it will cause damage. If it's foggy and you have a visibility of 50 meters, there is very little time to react, to change the course of the boat. If you are 2-3 minutes late, you're already in front of the iceberg. In addition, the boat has inertia, as it weighs about 50 tonnes and then it certainly hits the ice, if you suddenly try to stop such a big ship. You have to have specialists with good eyes, they are the ones to save you in the fog. They read the signs, understand the object's speed, the vector and if your paths cross. For 7 days I saw thousands of icebergs that could hit us. That's why we were never all asleep at the same time on the boat. Three people need to be awake

while the others were sleeping. So in 24 hours, you had 12 hours of rest and sleep and 12 hours of work on the deck or in the kitchen.

So, this kind of expeditions are a serious trust exercise. Tell me about the other members of the crew. Who are they?

Most of them are my friends. Mihai Melnic is my hunting companion from Romania, a cardiothoracic surgeon. It was his first time out in the ocean, but being a surgeon, he was cold-blooded in dangerous situations, and never panicked. I must admit I was afraid of this, because it can get ugly when the only thing you see is just water. It's not easy at all not to see the land for so long. It is difficult, psychologically, to sit in bed and hear the waves crashing into the steel boat thinking how thin it is, while under you is just water. At the helm is extremely cold, your beard is freezing and you are dreaming just about some tea or some other hot drink and a blanket. You want to hide under the blind, but you understand that this endangers the lives of all the people on

board. Once you get wamer, you don't want to get out to freeze again. On the expedition came my cousin Dan Untură and my sailing instructor Oleg Margină. The youngest comrade, Mihai, is only 25, but his character is made of steel. The truth is that I didn't see him for three days at all, he was seasick. By the way we all were. Don't laugh, even the captains are seasick. If you haven't been on the sea for three months, you will definitely feel bad. It lasts for 2-3 days, afterward you are ok. Igor Moldovan also was with us, he is a diplomat and lawyer, and an iron man.

A new expedition is coming, but this time, with another purpose than exclusively touristic. You are determined to reach... Antarctica! Even the "Roaring Forties" don't stop you, an area between latitudes 40° and 50° south in the Southern Hemisphere, with strong westerly winds, which actually howl, hence the name "Roaring Forties".

The area will be full of palpitations. It's like a ship graveyard, but if you have sailing experience and a modern, well-equipped boat you should be fine. We fly in Ushuaia, a city in Argentina, situated on the shore of Strait of Magellan. We sail through Cape Horn and the Drake Strait, with the strongest winds and largest waves

Așadar, asemenea expediții sunt un exercițiu serios de încredere. Vorbește-mi despre ceilalți membri ai echipajului, cine sunt?

În mare parte, sunt prietenii mei. Mihai Melnic e colegul meu de vânătoare din România, cardiochirurg de meserie. El s-a văzut prima oară în largul oceanului, dar fiind cardiochirurg, a urmărit la rece situațiile periculoase, nu a intrat în panică. Eu apropo mă temeam de asta, deoarece mulți oameni fac urât când văd doar mare, zile întregi. Nu e deloc ușor să nu vezi țărnul atâta timp. E foarte greu, psihologic, să stai în pat și să auzi valurile izbindu-se de barca din oțel gândindu-te cât de subțire e, în timp ce sub tine e doar apă....La fel de greu e să te afli la timonă, când îți este extrem de frig, barba îți îngheață și tu visezi la un ceai sau o altă băutură caldă, la o păturică. Vrei să te ascunzi sub coperțină, dar înțelegi că asta pune în pericol viețile tuturor oamenilor aflați pe barcă. Odată ce te bagi la cald, nu mai vrei să ieși la ger. În expediție a mai mers vărul meu Dan Untură și instructorul meu de sailing Oleg Margină. Cel mai tânăr camarad, Mihai, are doar 25 de ani, dar caracterul – din oțel. Drept că vreo trei zile nu l-am văzut deloc, avea rău de mare. De altfel noi toți am avut. Degeaba râzi, chiar și căpitanii au rău de mare. Dacă vreo trei luni nu ai fost pe apă, este garantat că te vei simți prost. Vreo 2–3 zile durează starea asta parșivă, după care, nu ai treabă. A mers cu noi și Igor Moldovan, diplomat și jurist, colegul meu de cart și un om de fier.

Urmează o nouă expediție, dar de această dată, zici tu, ai un alt scop decât cel exclusiv turistic. Ești hotărât să ajungi pe... Antarctica! Nu te opresc nici „Roaring Forties” – o zonă situată în emisfera sudică, între latitudinile de 40 și 50 de grade, unde se adună vânturile de vest, foarte puternice, care efectiv urlă. De aici și denumirea de „40 care urlă”, dacă e să traducem mot-a-mot din engleză. Curenții și vânturile sunt foarte puternice, iar când citesc pe google descrierea, am impresia că vei avea de înfruntat o mașinărie de tocat vase maritime.

Zona, cu adevărat, nu ne va lăsa fără palpații. E un fel de cimitir de bărci, dar dacă ai experiență în navigație și o barcă modernă, bine dotată, numai dacă ești prost dai de belea. Noi zburăm în Ushuaia, un oraș din Argentina, situat pe țărmul strâmtoarei Magellan. Navigăm prin capul Horn și strâmtoarea Drake, unde sunt cele mai multe valuri și cele mai mari vânturi de pe tot globul pământesc. Deoarece lipsește orice porțiune de pământ, vânturile au undă verde aici, circulă în aceeași direcție. E ca un robot de bucătărie, care nu se oprește deloc, vântul suflă tot timpul. De acolo, ajungem pe Antarctica.

De ce vrei să faci asta?

Îmi doresc să fac un film despre Antarctica.

Dar oare nu s-a scris suficient, nu s-a povestit și nu s-a arătat tot ce se putea arăta despre acest continent?

Vrem să povestim despre Antarctica – continent și despre Antarctica – pământ românesc. România este una dintre puținele țări din lume care e parte la Tratatul Antarctic. Emil Racoviță este

primul român care a ajuns pe Antarctica. Datorită lui, România e parte a Tratatului Antarctic. După Emil Racoviță, mulți ani nu a mai călcat un român cu piciorul pe Antarctica, până când Teodor Negoită a ajuns acolo cu proiecte științifice. Stațiunea românească Law-Racoviță-Negoită a activat 10 ani și ar fi frumos să încercăm să repunem România pe harta Antarcticii. Uite despre toate aceste lucruri vreau să povestesc într-un film, partenerii media îmi vor fi câteva posturi TV din România. Sunt foarte interesați, vor să facă emisiuni, să arate ce facem noi acolo. Ne vom opri la trei stații științifice, una ucraineană și două rusești. Uite de acolo vom putea transmite imagini și video. În rest, vom avea internet suficient ca să transmitem texte. Mi se pare important să realizăm această expediție. Vă dați seama, România, ca țară, ca parte a Tratatului Antarctic, are dreptul la misiuni științifice, poate autoriza staționarea altor bărci acolo. Pe Antarctica nu poți ajunge oricum. Ai nevoie de permisiune de navigare, de acostare, de permisiunea de a ieși pe mal, de a debarca. În plus, trebuie să raportezi în ce zi ajungi acolo, câți oameni vor fi, care este traseul, cum e echipată barca, sunt mii și mii de chestii. Doar la capitolul aparate și echipament trebuie respectate 600 de puncte. E riguros. Asta, deoarece operațiunile de salvare sunt imposibile în Antarctica. Nu ai cum. Pe suprafața de mii de kilometri nu există nici zare de țărm sau stații de pază de coastă care eventual ar putea să te salveze.

Deci dacă pățiți ceva în timpul expediției în Antarctica, nu vă salvează nimeni?

Nimeni.

Și te bagi în asta?

Normal! Ne pregătim. Vom avea 3 marinari și un căpitan, o barcă uriașă, de vreo 65 de picioare, iarăși, din oțel, ca să poată sparge gheața. Fiecare va avea camera și baia sa, vom avea și o saună chiar. Vom păstra unu-două locuri goale pentru momentele când cineva va avea nevoie să se retragă, să fie singur.

Ascultând toate astea, mă întreb, care a fost cea mai ne-bunească expediție sau călătorie pe mare, de-a ta, de până acum?

Prima Athena – Malta, când am rămas fără motor, vânt și electricitate la mijloc de Mediteraneană, timp de 3 zile și 3 nopți. Atunci am navigat după stele și compas, așa cum se făcea mii de ani în urmă. Nu aveam vânt, ne ducea doar curentul, iar când vedeam bărci venindu-ne în întâmpinare, aprindeam telefoanele sau luminile de rezervă. În 10 ore s-au descărcat toate aparatele. Am rămas noi, compasul și stelele. Dacă prindeam o boare de vânt, ridicam vela balon, care prinde vânturile slabe, chiar și pe cele de un nod (un nod=0 milă nautică per oră). Problema e că te miști doar acolo unde vrea vântul, nicidecum în direcția de care ai tu nevoie. Faci zigzaguri enorme. Am avut două nopți în care nu ne mișcam deloc, nu bătea vântul, marea parcă era de plumb, nimic nu se întâmpla. Am stat două nopți pe punte, culcat și mă uitam la stele. Se întâmpla în octombrie, anul trecut, mergeam la Regata Rolex Sea din Malta. Cu această ocazie vreau să îi transmit un salut marinaresc la toată echipa de pe această traversadă – în special Maestrului Vali Oeru – uite asta a fost marinărie, frate.

in the world. Since there is no piece of land, the winds are particularly hazardous. It's like a kitchen machine that never stops, wind is blowing all the time. From there we reach Antarctica.

Why do you want to do it?

I want to make a movie about Antarctica.

Isn't it enough said and shown about this continent?

We want to tell about Antarctica – the continent and about Antarctica – the Romanian land. Romania is one of the few countries in the world that is a party to the Antarctic Treaty. Emil Racoviță is the first Romanian to arrive on Antarctica. Thanks to him, Romania is part of the Antarctic Treaty. After Emil Racoviță, for many years there was no Romanian to step on this continent, until Teodor Negoită arrived there with scientific projects. The Law-Racoviță Station has been active for 10 years and it would be nice to try to put Romania back on Antarctica's map. This is what the movie will be about. I have several media partners from Romania interested to do some TV shows about what we are doing there. We will stop at three scientific stations, one Ukrainian and two Russian. From there we will be able to send photo and video materials. Except that, we will have enough internet to send texts. I think it is important that we make this expedition. You know, Romania, as a country, as part of the Antarctic Treaty, has the right to scientific missions, can authorize the stationing of other boats there. You can't reach Antarctica anyhow. You need a navigation permit, a berth, a permit to go ashore, to land etc. In addition, you have to report what day you get there, how

many people there will be, what the route is, how the boat is equipped, there are thousands and thousands of things to consider. For appliances and equipment only there are 600 rules and guidelines to comply with. It's rigorous. This is because rescue operations are impossible in Antarctica. There's no way to do that. On a surface of thousands of kilometers there are no coastline or coast guard stations that could come for rescue.

If something happens to you there, nobody can save you?

Nobody.

And you're for it?

Of course. We are getting ready. We will have 3 sailors and a captain, a huge boat, about 65 feet, made of steel, in order to break the ice. Each will have its own room and bathroom, we will also have a sauna. We'll keep one or two empty places for the times when we will need to separate, to be alone.

Listening to all this, I wonder which was the craziest expedition on sea you had so far?

The first one Athens-Malta, when I was stuck without a motor, wind and electricity in the middle of the Mediterranean, for 3 days and 3 nights. We were navigating by following the stars and compass, the oldest navigation methods. There was no wind, only the current was moving us, and when we saw boats coming near-by, we lit the phones or the backup lights. In 10 hours all the devices discharged. There we were, with compass and stars. If there was a light wind, even of a knot (one knot = one nautical

mile) we would have been able to fill the sails. The problem is that you move in the wind's direction and not the one you need. So we were moving in a zigzag manner. There were two nights when we didn't move at all, there was no breeze, the sea was like lead, nothing was happening. We were just sitting on the deck, laying down, watching the stars. It happened in October last year, we were going to the Regatta Rolex Sea in Malta. On this occasion I want to send a sailor greeting to the whole team on this journey – especially to the Master Vali Oeru – that was real sailing experience, man.

Is there anything planned after Antarctica?

There are few expeditions that I want to undertake. I want to cross the Pacific from one end to the other. I want to cross the Indian Ocean. I want to explore the Atlantic Ocean alone, maybe even rowing, windless. But we'll see. I didn't give up on my other old passions, the four-wheeled expeditions. I also think of an expedition on electric cars, maybe we can break some records. But I can't tell you more, because it is just a plan for the moment.

I know that I asked you before, but I will keep trying. Why are you doing this extreme travelling? For fame? For Facebook audience or for the storybook that you want to give to your children and grandchildren? Or it is the need to reaffirm your manhood? Or maybe you are just avoiding the routine?

I feel good on the couch, but at the same time, I like to know that I can get up from the table and go on the other end of the Earth.

Anatol, we wish you good winds and thank you for the interview.

După Antarctica mai urmează ceva?

Eu am câteva expediții pe care vreau să le fac. Vreau să traversez Pacificul dintr-un capăt în altul. Îmi doresc să străbat Oceanul Indian. Vreau să explorez Oceanul Atlantic solitar, poate chiar cu vâsle, fără vânt. Dar rămâne de văzut. La fel nu renunț la pasiunile mai vechi, expedițiile pe patru roți. Mă gândesc și la o expediție cu mașini electrice, poate batem și niște recorduri. Dar nu pot povesti nimic mai mult, căci e doar un plan...deocamdată.

Știu că te-am mai întrebat, dar totuși, o să insist. De ce faci asta? Călătorii, în ochii majorității, extreme? Pentru faimă? Pentru audiență pe Facebook sau pentru cartea cu povești pe care o vei dăruia copiilor și nepoților? Dar poate e o chestiune de bărbăție ce se cere reconfirmată printre tovarășii de vânătoare? Sau poate te plictisește rutina?

Eu mă simt bine pe canapea, dar, în același timp, îmi place să știu că mă pot ridica de la această masă ca să merg în celălalt capăt al pământului.

Anatol, nu ne rămâne decât să îți urăm vânt bun în pânze. Îți mulțumim pentru interviu.

Cu BiP suni acasă la tarif național

Acum și spre orice număr din Moldova!

BiP este o aplicație mobilă de nouă generație, cu ajutorul căreia toți abonații Moldcell beneficiază de:

Apeluri către orice număr din Moldova la tarif național, de oriunde în lume;

Content interactiv meteo, traducător, jocuri, canal Descoperă și canal Moldcell dedicat;

1 GB bonus lunar pentru comunicare prin BiP oriunde în Moldova;

Detalii pe www.moldcell.md

Toate acestea sunt disponibile chiar la instalare: pe orice număr Moldcell, cu sau fără contract, cu posibilitatea de utilizare fără cartelă SIM după autentificare în aplicație.

La ce se gândește un bancher?

Un răspuns scurt ar fi: multe și, probabil, multe din ceea ce gândiți și voi: cum să crezi și să menții relații bune cu partenerii, să atragi oameni buni (în acest caz, angajați) și cum să obții venituri. Răspunsul probabil nu va surprinde pe nimeni.

Dar ați ghici că un bancher se gândește la impactul său și al altora asupra mediului? La ProCredit Bank, nu numai că ne gândim la acest aspect, dar și încercăm să acționăm pentru a păstra mediul înconjurător.

Am început călătoria „Eco” cu o evaluare de sine. După analiza consumului de resurse, am identificat indicatori ce nu se încadrau în standardele europene. Drept urmare, am decis:

– **să înlocuim automobilele pe benzină și diesel cu cele hibride și electrice.** Dar ce facem cu utilizarea mașinilor electrice pe distanțe lungi? Considerăm, că la moment este preferabilă utilizarea pe distanțe lungi a mașinilor „plug-in” hibride. Odată cu dezvoltarea infrastructurii stațiilor de încărcare, distanțele lungi vor înceta să fie un obstacol.

– **să reducem consumul de hârtie.** Reieșind din activitatea noastră, nu e o sarcină ușoară. Am analizat toate domeniile ce necesită consum de hârtie și am întreprins acțiuni pentru automatizarea proceselor, simplificarea contractelor, tipărirea obligatorie pe ambele părți ale foii și monitorizarea constantă a volumelor tipărite.

Pentru a obține eficiență generală a consumului de resurse, s-au depus eforturi și în alte domenii. Astfel, la sfârșitul anului 2018 comparativ cu 2012, s-a obținut o scădere a consumului anual de:

- **combustibil** – cu 89% (1 mln kWh)
- **hârtie** – cu 88% (sau cu 15,5 tone)
- **apă** – cu 61% (sau cu 2,6 mii m³)
- **energie electrică** – cu 64% (sau 2,1 mln kWh)

La ce ne mai gândim? La compensarea daunelor pe care le cauzăm mediului. De aceea, participăm la diverse campanii de **curățare a zonelor urbane**; plantăm copaci; **sortăm gunoii** și încercăm să facem acest lucru nu doar la locul de muncă, dar și acasă. Anul acesta, împreună cu organizatorii unui cinematograful în aer liber, am organizat **vizionarea unor filme documentare** pe tema protecției mediului. Relevanța problemelor evidențiate în filmele selectate a fost împărtășită de public.

Ce mai facem ca bancă? Analizăm cu atenție clienții noștri, evaluăm impactul activității lor asupra mediului și refuzăm să-i finanțăm pe cei, ce nu corespund criteriilor noastre.

La ce se mai gândește bancherul de la ProCredit Bank? **La viitor.** Pentru aceasta, avem nevoie nu numai de o dezvoltare financiară stabilă, ci și calitativă. Pentru a face acest lucru posibil, avem nevoie de oameni, iar oamenii au nevoie de un **mediu înconjurător sănătos.**

What do bankers think about?

The short answer would be: a lot, and much as you might think: how to build and maintain good relationships with our partners, how to attract good people (employees, in this case) and how to make money. This probably does not come as a surprise.

But would you imagine that bankers are thinking about their and others' impact on the environment? At ProCredit Bank, we are not only thinking about this, but we are also trying to do what we can to save the environment.

We started our “eco” journey with self-evaluation. After we had analysed the consumption of resources at our bank, we identified the indicators that did not meet European standards. As a result, we have decided to:

– **replace gas and diesel cars with hybrid and electric vehicles.** But what about the use of electric cars for long distances? We feel that it is currently preferable to use hybrid plug-in machines for long distances. Once the infrastructure for charging stations has been developed, long distances will no longer be an obstacle.

– **reduce paper consumption.** Due to the nature of our business, this is not an easy task. We analysed all the areas that require paper consumption and decided to automate processes, simplify contracts, introduce obligatory printing on both sides of paper and continuously monitor the volume of printing. In order to achieve overall resource efficiency, we have made efforts in other areas as well. Thus, in comparison with 2012, by the end of 2018 we achieved decreases in the annual consumption of:

- **fuel** – 89% (1 million kWh)
- **paper** – 88% (or 15.5 tonnes)
- **water** – 61% (or by 2.6 thousand m³)
- **electricity** – 64% (or 2.1 million kWh)

What are we still thinking about? How to compensate for the damage that we cause to the environment. Therefore, we participate in various campaigns for **cleaning urban areas**; we plant trees; we sort waste so that it can be recycled, and we try to do this not only at work, but also at home. This year, together with the organisers of open air cinema, we also arranged for the **screening of documentaries** about environmental protection. The relevance of this topic has clearly resonated in the hearts of the audience.

What are we doing as a banking institution? We carefully analyse our clients, we evaluate the impact of their activity on the environment, and we refuse to finance clients who do not meet our criteria.

What else are ProCredit bankers thinking about? **About the future.** That's why we don't only need stable financial development, but also a **healthy environment** in which people want to live.

Protejând mediul înconjurător, investim în viitor!

Text
Alina Arefiev

Fă-ți bagajele, ne mutăm pe Marte

PACK YOUR BAGS, WE'RE MOVING TO MARS

Cu siguranță, fiecare dintre noi și-a imaginat vreodată cum arată casa visurilor sale, dar puțini s-au gândit cum ar putea fi aceasta dacă am ajunge pe Marte. Descoperirile recente în explorarea spațiului cosmic sunt uluitoare, iar copii născuți în zilele noastre ar putea fi primii oameni care vor păși pe Planeta Roșie. Muzeul de Design din Londra transformă SF-ul în realitate, într-o expoziție ruptă din cărțile lui Asimov și muzica lui Bowie. „Moving to Mars” transpune vizitatorii într-o lume paralelă, arătându-le pe viu cum ar arăta traiul dincolo de Terra.

Condițiile de pe Marte sunt foarte ostile omenirii, dar asta nu ne oprește. De la prima fotografie făcută de Mariner 4 în 1965 și până la misiunile de astăzi ale NASA și ESA, posibilitatea stabilirii pe Marte a devenit una dintre cele mai mari provocări a omenirii și s-a strecurat obsesiv în imaginația multora. Planeta Roșie pare o alternativă ademenitoare pentru viața de după epuizarea resurselor de pe Pământ. Tot mai multe minți luminate și ambițioase muncesc pentru a transforma în realitate scenariul colonizării acesteia. Au fost puse la punct numeroase proiecte de cercetare și sunt investite miliarde, pentru a vedea câte șanse există de a transforma Marte într-o casă primitoare pentru umanitate. Compania SpaceX a lui Elon Musk este pe cale să trimită prima sa misiune cargo spre Marte în 2020, iar o organizație care are drept scop stabilirea primei așezări umane pe Planeta Roșie muncește ca un echipaj din patru membri să ajungă acolo în 2024.

În vâltoarea marilor reușite în acest domeniu, Muzeul de Design din Londra a trecut dincolo de frontiera științifică și a inaugurat o expoziție care vine să arate rolul design-ului în această călătorie uimitoare a oamenilor spre Marte. „Moving to Mars” ilustrează, de fapt, întregul proces de tranziție a vieții noastre spre Planeta Roșie. Au fost gândite, pas cu pas, toate detaliile mutării omenirii, începând cu zborul spre destinație și încheind cu proiectarea caselor, mâncarea și hainele. Autorii proiectului cheamă vizitatorii într-o aventură multisenzorială pentru toate vârstele. Totul este făcut ținând cont de descoperirile științifice și oferă posibilitatea de a simți pe propria piele suprafața Planetei Roșii. Atracțiile evenimentului sunt două platforme care au drept scop „teleportarea” vizitatorilor pe Marte. În total, sunt peste 150 de exponate.

Marte a atras atenția oamenilor încă din timpuri străvechi. Expoziția începe cu obiecte care ilustrează cum arăta pe vremuri această planetă în imaginația unora. Cea mai veche menționare este pe un tabel cuneiform, iar primele hărți cu Marte au fost făcute de Giovanni Schiaparelli. În cadrul evenimentului poate fi văzut și un prototip al sondei spațiale ExoMars trimise pe Planeta Roșie de ESA. Tot în această parte a expoziției vizitatorii au ocazia să simtă mediul ostil al lui Marte cu ajutorul unei instalații 3D.

Everyone imagined at least once their dream house, but few of us thought how it would look on Mars. The recent discoveries in space exploration are fascinating, and the children born today are the first that might walk on the Red Planet. The London Design Museum is turning SF into reality, through an exhibition inspired by Asimov's books and Bowie's music. „Moving to Mars” transposes the visitors into a parallel world, showing them live what life beyond the Earth would look like.

The Mars environment is very hostile for human habitation, but this didn't stop us. From the first photo taken by Mariner 4 in 1965 to the present-day missions of NASA and ESA the possibility of landing on Mars has become one of humanity's greatest challenges and an obsession for many people. The Red Planet seems like a compelling alternative for life after Earth's resource depletion. More and more enlightened and ambitious minds are working towards making colonization a reality. Numerous research projects have been developed and billions are being invested to see what the chances are to transform Mars into a welcoming home for humanity. Elon Musk's SpaceX company is about to send its first cargo mission to Mars in 2020, and an organization aiming to establish the first human settlement on the Red Planet works for four-member crew to reach there in 2024.

In this era of great achievements, the Design Museum in London has crossed the scientific frontier and launched an exhibition that shows the importance of design in this unbelievable journey of people on Mars. In fact, „Moving to Mars” shows the entire process of our life transition to the Red Planet. All the details were taken into account, beginning with the flight to the destination, and ending with the design for houses, clothes and food. The project curators invite all the visitors to take part in a multi-sensory adventure for all ages. The entire experience is based on scientific discoveries and it offers the possibility to have a sense of the surface of the Red Planet. The main attractions of the event are the two platforms that aim to “teleport” the visitors to Mars. In total, there are over 150 exhibits.

Mars has been attracting people's attention since ancient times. The exhibition begins with objects that illustrate how this planet used to be in some people's imagination a long time ago. The earliest mention is on a cuneiform tablet, and the first maps with Mars were made by Giovanni Schiaparelli. Visitors can also look closer at a prototype of the ExoMars space probe sent on the Red Planet by ESA and feel the hostile environment of Mars with the help of a 3D installation.

Drumul spre Marte este foarte lung, de șapte-opt luni, perioadă în care oamenii ar trebui să aibă tot ce este necesar pe nava spațială. Designul joacă un rol important, pentru ca viața în imponderabilitate să fie cât mai confortabilă. În cadrul expoziției pot fi văzute tăvile speciale folosite de astronauții NASA pentru a mânca în spațiu, proiectele de interior făcute de Galina Balașova pentru navele spațiale sovietice între 1964 și 1980, precum și lucrările lui Raymond Loewy care a proiectat navele spațiale pentru NASA. Piesa de rezistență a acestei secțiuni este un costum spațial, numit NDX-1, care este expus pentru prima oară publicului. Acesta a fost creat special pentru suprafața Planetei Roșii de către oamenii de știință de la Universitatea din Dakota de Nord. O altă atracție este creația lui Konstantin Grcic, un designer german care a încercat să sfideze condițiile de gravitație zero și a făcut masa perfectă pentru o cină în spațiu.

The journey to Mars would take seven to eight months. In this period people should have everything they need on the spacecraft. The design plays a huge role in order to make life in zero gravity as comfortable as possible. At the exhibition you can see the special trays used by NASA astronauts to eat in space, the interior project design made by Galina Balasova for the Soviet spacecraft between 1964 and 1980, and the work of Raymond Loewy who designed the spacecraft for NASA. The piece of resistance is a spacesuit, called NDX-1, which is exposed for the first time to the public. It was designed by the scientists of University of North Dakota specifically for the surface of Mars. Visitors will be able to check out the newly commissioned spacecraft fine dining table by German industrial designer Konstantin Grcic.

În secția destinată supraviețuirii, vizitatorii vor avea ocazia să trăiască experiența vieții pe Marte, într-o instalație creată de compania britanică Hassell. Aceasta este mai mult decât o simplă locuință, este un întreg sistem menit să asigure viața pe Marte. Proiectul e făcut în așa fel încât construcția să poată fi ridicată cât mai rapid de roboți, folosind doar sol marțian.

Ulterior, cei patru astronauți pentru care este gândit proiectul trebuie să instaleze interiorul. Autorii și-au propus să creeze o atmosferă de „acasă și familie” într-un mediu spațial ostil omului. Casa de pe Marte este făcută în așa fel încât să asigure eficiența maximă. Pentru că transportarea fiecărui kilogram spre Marte costă foarte mult, proiectul prevede utilizarea materialelor reciclabile și re folosibile. Membrii echipajului vor putea să utilizeze imprimanta 3D, iar pentru haine vor folosi stofa de la parașutele cu care vor ateriza și păturile termice. Anume din asemenea materiale este creată seria New Horizons, inclusă în colecția primăvară-vară 2020 de la RÆBURN și expusă la Muzeul de Design.

Pentru a se hrăni, colonizatorii vor cultiva plante în interiorul locuinței cu ajutorul sistemului hidroponic și folosind spirulina. Expoziția continuă cu o instalație creată de Alexandra Daisy Ginsberg, un doctor în biologie care propune popularea planetei Marte doar cu ajutorul plantelor, fără trimiterea unei misiuni umane. La final, vizitatorii spun puși în fața unei întrebări provocatoare: ar trebui sau nu să mergem pe Marte?

De asemenea, în cadrul expoziției sunt organizate mai multe lecții scurte de design cu tematică spațială pentru copiii cu vârsta de peste opt ani.

Evenimentul va rămâne deschis publicului până la sfârșitul lui februarie 2020. Muzeul de Design de la Londra este deschis de luni până duminică, între orele 10:00 și 18:00. Intrarea costă 16-18 lire sterline. ✂

In the survival part of the exhibition, visitors have the opportunity to experience how life is like on Mars alongside a large-scale prototype habitat by acclaimed British design firm HASSELL. This is more than just a home, it is a whole system meant to secure life on Mars. The project is designed in such a way that the construction could be constructed entirely by autonomous robots using Mars' natural regolith.

Once the four astronauts land, they would rapidly construct the building's interior. The project's authors intended to create a "home and family" like feeling in a hostile space environment. The house on Mars is designed in such a way as to ensure maximum efficiency. In an attempts to tackle the challenge that every kilogram of equipment that is brought to Mars is hugely expensive to transport, astronauts would be equipped to re-purpose and re-cycle as much waste material as possible The astronauts would be able to 3D print spare parts and tools, but also furniture and shoes from recycled plastics and packaging, and refreshion fabric from the supersonic landing parachutes into clothes. These are the fabrics used in the RÆBURN's Spring/Summer 2020 NEW HORIZON collection, exposed in the Design Museum.

For feeding, the colonizers will grow plants inside the house using the hydroponic system and spirulina. The exhibition continues with an installation designed by Alexandra Daisy Ginsberg, a doctor in biology who suggests Mars to be colonised only by plants, without sending a human mission. At the end, the visitors are facing a provocative question: Should we stay or should we go?

Several short design-themed space workshops for children over the age of eight are organized within the exhibition.

The event will remain open to the public until the end of February 2020. The Design Museum in London is open from Monday to Sunday, between 10am and 6pm. Admission costs £ 16-18. ✂

MAXIMUM

ПОРТАТИВНАЯ КОЛОНКА JBL CHARGE 4 – ЧИСТЫЙ И МОЩНЫЙ ЗВУК

Беспроводная колонка **JBL Charge 4** подарит вам 20 часов любимой музыки в самом хорошем звучании. Высокочечная ткань и надежный материал, из которых сделана колонка, гарантируют целостность в любых условиях, в т. ч. и возле воды, ведь она не боится брызг. С помощью технологии JBL Connect+ можно объединить более 100 акустических систем по беспроводной сети для увеличения мощности звука. У колонки удобный встроенный USB-разъем для зарядки других устройств, например, смартфона. Несколько вариантов цветов дают возможность выбрать колонки, которые будут соответствовать всем вашим эстетическим требованиям.

- Время воспроизведения музыки: 20 ч
- Технология мощного звучания: JBL Bass
- Стандарт пыли и влагозащиты: IPX7

СВЕРХМОЩНЫЙ И ЛЕГКИЙ ПЛАНШЕТНЫЙ КОМПЬЮТЕР SAMSUNG GALAXY TAB S6

SAMSUNG

Планшетный компьютер **Samsung Galaxy Tab S6** – уникальное устройство, объединившее компактность и легкость планшета с мощностью персонального компьютера. Улучшенная функциональность электронного пера S Pen, позволяет пользоваться им как для работы, так и для развлечений. В приложении Samsung Notes вы можете делать заметки, записывать идеи и многое другое, не останавливая просмотр видео. Двойная камера, установленная на задней панели, позволяет делать отличные снимки и видео. Чехол-клавиатура BookCover Keyboard с тачпадом и специальной кнопкой, активирующей режим DeX, за пару секунд превращает планшет **Galaxy Tab S6** в полноценное рабочее место.

- Сверхмощный и легкий
- Дистанционное управление с S Pen
- Режим ПК: Samsung DeX
- Идеальный для видео и игр

DYSON AIRWRAP – ИДЕАЛЬНАЯ УКЛАДКА БЕЗ ЭКСТРЕМАЛЬНЫХ ТЕМПЕРАТУР

Стайлер **Dyson Airwrap** – революционное решение, которое гарантирует не только красивую и быструю укладку, но и защиту волос от перегрева. Тепловой датчик **Dyson Airwrap** измеряет температуру воздушного потока более 40 раз в секунду, не давая ей подняться выше 150°C. Таким образом предотвращается повреждение волос от воздействия экстремальных температур.

В комплект стайлера входят насадки для завивки и создания локонов, а также щетки для выпрямления волос и придания им объема. Абсолютно новый способ укладки волос с эффектом Коанда. Сушка и укладка осуществляются только при помощи воздушного потока без перегрева.

- Создание локонов и волн
- Разглаживание
- Высушивание волос. Без экстремальных температур
- Подходит для разных типов волос

dyson

DESCOPERĂ PUTEREA CURĂȚĂRII CU ABUR TRUE STEAM

SPĂLAREA DELICATĂ ȘI ELIMINAREA A ALERGENILOR!

LG TWIN Wash™

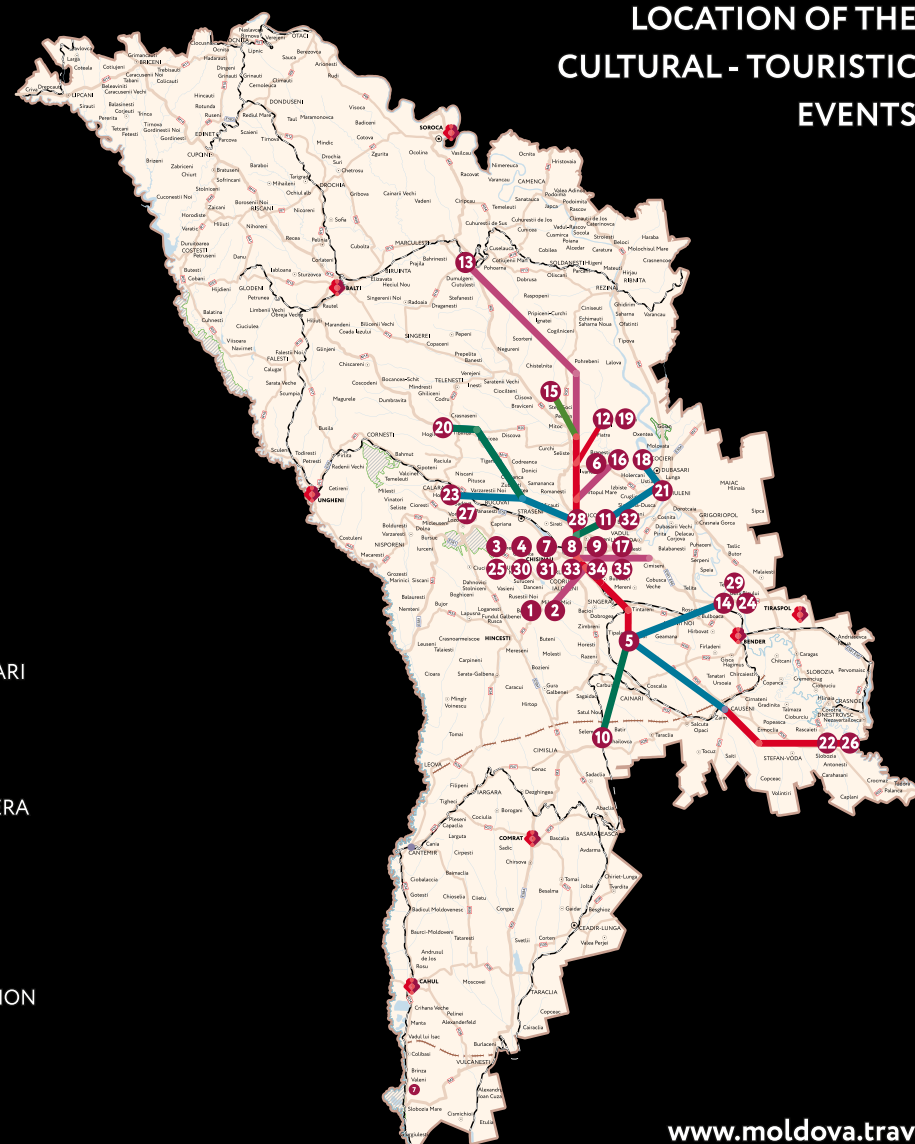
BE OUR GUEST

2020

THE "TREE OF LIFE" AGENDA CULTURAL - TOURISTIC EVENTS

MOLDOVA

- 1 MILEȘTII MICI WINE RUN
- 2 UNDERLAND
- 3 MĂRȚIȘOR
- 4 WINE VERNISSAGE
- 5 MAI VIN
- 6 ORHEIUL VECHI MOUNTAIN BIKE MARATHON
- 7 URBAN VIBES
- 8 VELOHORA
- 9 MAI DULCE
- 10 IPROSOP
- 11 SPARKLING PARTY
- 12 STRAWBERRY HOLIDAY
- 13 DUMINICA MARE
- 14 ROSE DAY at CASTEL MIMI
- 15 FRUMOS COVOR BASARABEAN
- 16 DESCOPERĂ
- 17 FOLK COSTUME DAY
- 18 IA MANIA
- 19 HATS & WINES
- 20 LA VATRA OLARULUI VASILII GONCIARI
- 21 HODINA
- 22 WINEMAKERS BATTLE
- 23 DOR CĂLĂTOR
- 24 VINOPERA
- 25 "MARIA BIEȘU" INTERNATIONAL OPERA AND BALLET FESTIVAL
- 26 PURCARI WINE RUN
- 27 OSIER FESTIVAL
- 28 BOSTANIADA
- 29 EUROPEAN HERITAGE DAYS AT CASTEL MIMI
- 30 CHIȘINĂU INTERNATIONAL MARATHON
- 31 ETHNO JAZZ
- 32 MUST FEST
- 33 ZIUA NAȚIONALĂ A VINULUI
- 34 COVORUL DORULUI
- 35 WINE VERNISSAGE

www.moldova.travel

MOLDOVA

THE "TREE OF LIFE" AGENDA 2020 CULTURAL - TOURISTIC EVENTS

🌿 Folklore and traditions   🍷 Wine   🎵 Music and culture   🏃 Sport   www.moldova.travel

🍷 9 February MILEȘTII MICI WINE RUN a unique race through the world's biggest wine cellars Mileștii Mici	🍷 29 February UNDERLAND WINE & MUSIC FEST wine and street culture festival Mileștii Mici	🎵 1-10 March MĂRȚIȘOR international cultural festival Chișinău	🍷 30 April WINE VERNISSAGE wine tasting in a gala atmosphere Chișinău	🍷 1 May MAI VIN first picnic of spring at Asconi winery Ialoveni, Puhoi v.
🏃 2 May ORHEIUL VECHI MOUNTAIN BIKE MARATHON cycling marathon Orhei, Ivancea v.	🎵 23 May URBAN VIBES urban culture festival Chișinău	🎵 30 May VELOHORA fun bicycle race Chișinău	🌿 31 May MAI DULCE festival of sweet traditions Chișinău	🌿 31 May iProsop festival of traditional towels Cimișlia, Selemet v.
🍷 May SPARKLING PARTY sparkling wine night Cricova	🌿 May STRAWBERRY HOLIDAY open air celebration with strawberry delights and fine wines Orhei, Château Vartely	🌿 7 June DUMINICA MARE festival of Moldovan traditions Florești, Domulgeni v.	🍷 13 June ROSE DAY at CASTEL MIMI rosé wines celebration Anenii Noi, Bulboaca v.	🌿 14 June FRUMOS COVOR BASARABEAN festival of traditional carpets Orhei, Clișova Nouă v.
🎵 19-21 June DescOPERĂ open-air classical music festival Orhei, Butuceni v.	🌿 28 June ZIUA PORTULUI POPULAR ethno-folklore festival Chișinău	🌿 5 July IA MANIA festival of arts born out of traditions Criuleni, Holercani v.	🍷 July HATS&WINES summer wine festival Orhei, Château Vartely	🌿 9 August LA VATRA OLARULUI VASILII GONCIARI international pottery fair Călărași, s. Hoginești
🌿 15-16 August HODINA group picnic and fun activities in popular forest Criuleni, Pohrebea v.	🍷 15 Aug.-15 Oct. WINEMAKERS BATTLE a genuine competition in the stages of wine production Ștefan-Vodă, Purcari	🎵 27 August DOR CĂLĂTOR open air music festival Poiana Winery Ialoveni, Ulmu v.	🍷 30 August VINOPERA open air music recital with unlimited wine Anenii Noi, Bulboaca v.	🎵 4-16 September "MARIA BIEȘU" INTERNATIONAL OPERA AND BALLET FESTIVAL Chișinău
🍷 5 September PURCARI WINE RUN a unique trail run through vineyards Ștefan-Vodă, Purcari	🌿 13 September OSIER FESTIVAL event of ancient traditions Strășeni, Lozova v.	🌿 19-20 September BOSTANIADA ethno-gastronomic festival Criuleni, Bălăbănești v.	🌿 20-30 September EUROPEAN HERITAGE DAYS AT CASTEL MIMI cultural festival Anenii Noi, Bulboaca v.	🍷 25-27 September CHIȘINĂU INTERNATIONAL MARATHON international marathon Chișinău
🎵 25-27 September ETHNO JAZZ international music festival Chișinău	🍷 September MUST FEST young wine festival Cricova	🍷 3-4 October NATIONAL WINE DAY the greatest celebration of wine traditions Chișinău	🌿 12 December COVORUL DORULUI national carpet fair Chișinău	🍷 17 December WINE VERNISSAGE wine tasting in a gala atmosphere Chișinău

The events that are included in the calendar are organized and promoted with the support of Moldovan Investment Agency, Moldova Competitiveness Project funded by USAID, Government of Sweden and Ukaid in cooperation with Ministry of Education, Culture and Research, National Inbound Tourism Association, National Office for Vine and Wine and private partners

Moldova Business Week 2019

Business Forum

When? **November 13-16**

Where? **Republican Palace**

Evenimentul Moldova Business Week este cea mai importantă platformă economică națională ce vine să prezinte politicile, reformele, tendințele și istoriile de succes ale antreprenorilor din Republica Moldova. Programul din acest an include o agendă de 2 zile dedicată sectoarelor strategice ale Moldovei: TIC și BPO, Agroalimentar, Turism și Energie regenerabilă. Participarea este gratuită, în baza înregistrării online pe www.mbw.md – perioada 10 octombrie – 10 noiembrie.

Moldova Business Week is the biggest national economic platform outlining the policies, reforms, trends and success stories of the investment climate of the Republic of Moldova designed to connect you to all the business opportunities in Moldova. This year program includes 2 days agenda dedicated to Moldova's strategic sectors: ICT & BPO, Agrifood, Tourism and Green Energy. Participation is free of charge, based on the Online Event Registration on www.mbw.md – available from 10th October to 10th November 2019.

Alternosfera – Post Scriptum from Babel

Rock Concert

When? **November 23**

Where? **Moldova Film, Pavilion 1**

După un turneu de promovare a albumului Arhitectul din Babel, Alternosfera revine la Chișinău pe 23 noiembrie cu un mare concert la Hala Moldova Film, Postscriptum din Babel. Pentru acest eveniment organizatorii promit o producție specială, cu sunet de calitate, lumini și proiecții video, iar trupa vine cu un program extins.

After a tour promoting the album Architect in Babel, Alternosfera band returns to Chisinau on November 23 with a great concert at Hala Moldova Film, Postscriptum in Babel. For this event the organizers promise a special production, with quality sound, lights and video projections, and the band comes with an extended program.

Discover Gagauzia!

The Regional Tourist Information Center (RITC) has opened its doors to guests of the region since July 2019 and daily meets residents and guests of the Autonomous Territorial Unit of Gagauzia, located in the south of Moldova. It is here that you will find for yourself the most relevant and complete information about: individual excursions, tours and thematic routes; hotels and guesthouses of autonomy; cafes and restaurants of local and European cuisine; car and bike rental; master classes in carpet weaving and pottery for children and adults; museums and exhibitions; festivals and holidays.

Our staff, certified guides, will help you create an individual route for exploring the Gagauz region. You can purchase informational materials about Gagauzia, and local souvenirs.

Tourist Information Center – your unique travel assistant in Gagauzia.

GAGAUZIA
TOURIST
INFORMATION
CENTER

36, Tretiacova st
Comrat MD-3802
+373 67 744 700

gagauziainfocenter@gmail.com
 [@gagauziatouristinformationcenter](https://www.facebook.com/gagauziatouristinformationcenter)
 [@visit.gagauzia](https://www.instagram.com/visit.gagauzia)

Implemented by:

Strategic partners:

Wine Vernissage

Wine Tasting in a gala atmosphere

When? **December 12**
Where? **Chisinau**

Vernisajul Vinului este un eveniment bianual, care are loc la Chişinău, într-o atmosferă elegantă și distinsă. Gurmanzii și amatorii de vin sunt invitați pentru a cunoaște și promova vinurile locale și producătorii acestora. Totodată este pusă în valoare cultura de consum a vinurilor locale, soiurile regionale și invențiile vinificatorilor moldoveni. Sommelierii și producătorii de vinuri din Moldova sunt eroii principali ai serii, iar vizitatorii navighează cu paharul de vin în mână și degustă toate noutățile lui Bachus.

Wine Vernissage is an elegant and distinguished soiree, which takes place twice a year in Chişinău. Gourmets and wine lovers alike are invited to taste and discover local wines, and to get to know the producers behind them. Attendees can also explore the culture of Moldova's local wines and regional varieties, and put the award-winning creations of its winemakers into perspective. Moldovan winemakers and sommeliers are the main heroes of the evening, and Vernissage visitors sail along with glasses of wine in hand, tasting all of Bachus' novelties.

Pop Symphonic 6 with Moldovan National Youth Orchestra

Music Concert

When? **December 21**
Where? **The National Palace "Nicolae Sulac"**

Moldovan National Youth Orchestra revine cu Pop Simfonic, un concert plin de emoții și sinceritate în ajunul Sărbătorilor de Iarnă! Vino la a 6-a ediție a celebrării fetei alături de aproape 70 instrumentiști și cor unit de 200 de copii în aceeași scenă! Concertele Pop Simfonic sunt recunoscute atât pentru drive-ul dinamic și exploziv, cât și pentru spiritul spontan ce reîncarcă bateriile melomanilor pentru un an întreg.

Moldovan National Youth Orchestra comes back with Pop Symphonic, a concert full of emotions and sincerity on the eve of the Winter Holidays! Come to the 6th edition of the celebration of happiness with almost 70 instrumentalists and a choir joined by 200 children in the same scene! Pop Symphonic concerts are recognized for both the dynamic and explosive drive and the spontaneous spirit that recharges the melomaniacs' batteries for a whole year.

ATELIER DE CIOCOLATĂ

Din ambiția de a păstra tradițiile ciocolateriilor consacrate, **CAFELINI. Chocolate atelier** este unicul atelier de ciocolată din Moldova, unde se utilizează ingrediente exclusiv naturale. Măiestria ciocolaterilor CAFELINI a luat forma unei game unice de tablete și figurine, trufe și bomboane – toate create manual, din ciocolată premium, pentru a răsfăța cele mai rafinate gusturi.

Oferta **CAFELINI. Chocolate atelier** este inegalabilă pe piața locală: calitate desăvârșită, rețete unice, comenzi personalizate de orice complexitate, ambalaje executate la comandă.

PRĂJITORIE DE CAFEA

CAFELINI. Coffee roastery importă boabe verzi selecte, cultivate pe cele mai renumite plantații de „specialty coffee” din 8 țări și le prăjește cu măiestrie într-un prăjitor profesional, urmând cu strictețe fiecare crack necesar pentru obținerea celei mai aromate cafele. De îndată ce este scoasă din roaster, boabele proaspăt prajite sunt depozitate în recipiente speciale, lăsate două-trei zile pentru a-și definitiva procesul de pregătire. Așa cafeaua „medium roasted” este livrată clienților în ambalaj special, pentru ca fiecare ceașcă să redea din plin specificul regiunii din care provin boabele. **CAFELINI. Coffee roastery** îmbrățișează conceptul de „cel de-al treilea val al cafelei”, așa că clienții companiei pot fi siguri că în spatele cafelei CAFELINI stau fermieri tratați și remunerați corect.

CAFELINI. Chocolate Atelier | Coffee roastery
office@cafelini.com | www.cafelini.com
M +373 67 400 004 | T +373 22 22 52 52

BOABE
PROASPĂT PRĂJITE
ÎN MOLDOVA

Covorul Dorului

National Carpet Fair

When? **December 21**

Where? **Chisinau**

Târgul Covorul Dorului sărbătorește covorul autentic românesc, parte a tezaurului UNESCO. Evenimentul oferă vizitatorilor ocazia să descopere motivele și simbolurile de bază ale covoarelor, precum și tradițiile și obiceiurile de iarnă ale locuitorilor Republicii Moldova.

Discover the hidden meanings woven into Moldovan carpets. Covorul Dorului fair celebrates the authentic Moldovan carpet, recognized by UNESCO World Heritage. The event offers the opportunity to discover the motifs and symbols which are integral to the beauty and history of these carpets, as well as the traditions and customs of the Moldovan people.

Oriental Music with Moldovan National Youth Orchestra

Music Concert

When? **December 27**

Where? **Mimi Castle, Bulboaca Village**

Pe 27 decembrie, concertul Muzica Orientală aduce povestea și magia spațiului oriental într-o locație deosebită, Castelul Mimi. Instrumentiștii din Moldovan National Youth Orchestra vor aduce la viață spiritul muzicii orientale, surpriza serii fiind patru artiști din Siria.

On December 27, the Oriental Music concert brings the story and magic of the East to a special location, Mimi Castle. The Moldovan National Youth Orchestra's instrumentalists will bring to life the spirit of oriental music, the surprise of the evening being four artists from Syria.

linia **H₂O**
GRESIE • FAIANȚĂ • ARTICOLE SANITARE

Una dintre cele mai deosebite colecții spaniole - Ascolano Gris Leviglass! Plăci ceramice de un sur "luxos", suprafața lucioasă și imitația marmurei care cuceresc. Le puteți monta atât pe podea cât și pe perete. Iar în funcție de dimensiunea camerei dumneavoastră alegeți și dimensiunea plăcilor (75x75cm, 90x180cm, 60x120cm)

LA UN PAHAR DE VORBĂ

VINOTECI DIN CHIȘINĂU

Aceste vinoteci susțin cu mândrie și propun spre degustare vinurile de la micii vinificatori din Moldova și cele mai rarile „vinuri de autor” care îi reprezintă. Vă încurajăm să degustați și să cumpărați cele mai bune vinuri produse de micii vinificatori și să descoperiți poveștile din spatele etichetelor.

Asociația
micilor producători
de vinuri
din Moldova

CARPE DIEM, WINE SHOP & BAR

Un boutique cu o selecție excepțională de vinuri din Moldova și din întreaga lume. Peste 160 de vinuri diferite, atât din regiuni clasice, cât și din cele emergente, precum și vinuri locale la sticlă și la pahar. De asemenea, puteți comanda vinurile pe care le preferați on-line cu livrare. Sommelierii localului oferă incursiuni vinicole și vă pot susține în alegerea celui mai interesant vin din Moldova.

📍 str. Columna 136
☎ +373 22844846
🌐 www.wineshop.md

DEN Food & Wine House

Casa Dacia este un hotel de tip boutique, aflat chiar în inima Chișinăului. La subsol, în restaurantul DEN, veți da de o vinotecă cu un decor unic și o colecție de vinuri locale foarte interesante, pe care le puteți savura fie în restaurantul DEN, fie la terasă. Meniul de bucate servit la vin este numai bun pentru a vă convinge cât de bine bucatele tradiționale se pupă cu vinul. Cu o singură remarcă, fiți gata să vedeți limba soacrei, mămăliga sau colțunașii cu hribi modernizați și revizuiți.

📍 Str. Mitropolit Gavriil Banulescu-Bodoni 17
☎ +373 78336336
🌐 www.casadaca.md

EMBARGO

Un local confortabil și un bar specializat în vinuri unice și accesibile din Moldova. Aici vă puteți înscrie în avans la Game of Wines și să petreceți o seară memorabilă. Tot aici veți găsi vinuri mai rare și vă veți alinia manifestului de a susține vinul Moldovei contra oricărui embargou neprietenos.

📍 Str. Alexandr Pușkin 47/1
☎ +373 60300299

INVINO

Enoteca INVINO propune o colecție de vinuri autohtone de calitate superioară și organizează seminare cu sommelieri. Peste 200 de produse diverse pe rafturile magazinului, împreună cu peste 10 000 de sticle păstrate în condiții excelente, chiar în centrul orașului.

📍 Str. G. Bănulescu Bodoni 41
☎ +373 22909944
🌐 www.invino.md

PURCARI WINE BAR

Este unul dintre cele mai proaspete localuri dedicate vinurilor din Moldova. Se află la etajul 3 al Zity Mall, din sectorul Buiucani. Decorul vinotecii prezintă interes prin materialele folosite: fie doage de butoaie reciclate, fie dopuri. Vinoteca oferă o serie de gustări la vin: cașcavaluri și mezeluri. Gazda localului, bloggerul de vin Andrei Cibotaru are o agendă bogată în evenimente tematice.

📍 Str. Calea Iesilor 8, Zity Mall (et. 3)
☎ +373 60661827
🌐 www.purcari.wine

TASTE OF BLUE WINE HOUSE AND SHOP

Găsiți acest cochet wine bar chiar în inima Chișinăului, în interiorul hotelului Radisson. Prevăzut pentru un grup mic de maximum 12 persoane, la această vinotecă ați avea partea atât de vinuri excelente, cât și de gustări potrivite și de calitate.

📍 Str. Mitropolit Varlaam 77
☎ +373 60290200

WINE GOGH

Un restaurant de vin și diverse feluri de mâncare de calitate. Patronul bărbos al localului, Anatol, este pasionat de gătitul bucatelor de carne. Zice lumea că Anatol pregătește niște steakuri și niște costițe incredibil de gustoase. Dar se pricepe bine și la vinurile cu care să-și stropească bucatele.

📍 Str. Alexandr Pușkin 35
☎ +373 78558999

WINE.MD

Vinoteca Wine.md este locul în care, pe lângă vinuri locale și de import, veți beneficia de o degustare, bucate asociate vinului și de o ofertă interesantă de tururi vinicole sau o gamă largă de cadouri tematice. Snejana este unul din primii sommelieri din Moldova care își urmează pasiunea pentru cultura vinului de peste 10 ani.

📍 Str. Alexandr Pușkin 15
☎ +373 60606688
🌐 www.wine.md

ENJOYING A GLASS & CONVERSATION

VINOTÈQUES IN CHIȘINĂU

These wine shops proudly support and represent Moldovan small winemakers and their extremely rare 'author wines'. You are encouraged to taste and purchase the best wines from the little guys!

CARPE DIEM, WINE SHOP & BAR

A boutique with an exceptional selection of wines from Moldova and around the world, Carpe Diem offers more than 160 wines. From classic and emerging regions, you can enjoy local wines by the bottle and glass. Wines can also be ordered online for delivery. The local sommeliers at Carpe Diem offer wine tours and can help you in choosing the most interesting wine from Moldova.

📍 136 Columna str.
☎ +373 22844846
🌐 www.wineshop.md

DEN Food & Wine House

Casa Daca is a boutique hotel located right in the heart of Chisinau. In the lower level of the hotel, you will find DEN restaurant. Its unique decor and collection of local wines can be enjoyed in the restaurant's cellar or on the terrace. The menu provides recommendations for the perfect wine pairing with traditional Moldovan dishes. Be sure to taste the mamaliga (polenta) or perogies with delicious ceps.

📍 17 Mitropolit Gavriil Banulescu-Bodoni str.
☎ +373 78336336
🌐 www.casadaca.md

EMBARGO

Embargo is a comfortable bar specializing in unique Moldovan wines. Take part in Embargo's Game of Wines, an interactive evening that includes exploring the hidden characteristics of 10 wines. Embargo offers rare wines and actively supports the prevention of embargos of Moldovan wines.

📍 47/1 Alexandr Puskin str.
☎ +373 60300299

INVINO

INVINO enoteca provides a collection of high-quality local wines and organizes seminars with sommeliers. With more than 200 wines and over 10,000 bottles, stocks its shelves with a wide variety of wine for you, right in downtown Chisinau.

📍 41 G. Banulescu Bodoni str.
☎ +373 22909944
🌐 www.invino.md

PURCARI WINE BAR

One of the newest establishments dedicated to Moldovan wines, Purcari Wine Bar, is decorated with recycled barrels and modern décor, giving it a wine cellar feel. Wine blogger, Andrei Cibotaru who manages the bar, will welcome you to this location the 3rd floor of Zity Mall, in Buiucani. Enjoy all of Purcari's best wines paired with several snacks, cheeses, and sausages.

📍 8 Calea Iesilor str., Zity Mall (floor 3)
☎ +373 60661827
🌐 www.purcari.wine

TASTE OF BLUE WINE HOUSE AND SHOP

Find this charming wine bar right in the heart of Chisinau, at the Radisson Blu hotel. Arrange a tasting for a small group of up to 12 people in the wine cellar, which offers both excellent wines and quality snacks.

📍 77 Mitropolit Varlaam str.
☎ +373 60290200

WINE GOGH

Wine Gogh offers a wide selection of wine and quality dishes. The bearded owner, Anatol, is passionate about cooking meat dishes. They say that Anatol prepares incredibly tasty steaks and ribs. He is also well-versed in the wines, which he uses in his dishes.

📍 35 Alexandr Puskin str.
☎ +373 78558999

WINE.MD

Wine.md makes you feel as if you are in a secluded wine cellar. With its local and imported wines, you will enjoy a wine tasting, dishes paired perfectly with wine and a wide range of themed gifts. Strike up a conversation with Snejana, one of the first Moldovan sommeliers who has been pursuing his wine passion for wine for more than 10 years.

📍 15 Alexandr Puskin str.
☎ +373 60606688
🌐 www.wine.md

Text
Anna Smolnițchi

Codul Deontologic al partizanului urban Dmitrii Potapov

THE CODE OF ETHICS OF THE URBAN PARTISAN – DMITRY POTAPOV

„Sincer vorbind, tot mai des prefer să desenez cât mai departe de orașe, unde rareori ajunge cineva. Nu pretind că aș face artă înaltă și nu alerg după faimă. Încerc, atât cât e posibil, să îi dau sens lucrului pe care îl fac, în timp ce eu pur și simplu iubesc să desenez. E foarte tare să rămâi undeva departe, să faci cunoștință cu oamenii, să auzi multe istorii de la ei, să vorbești în limbi străine sau prin gesturi, iar la final, să faci o lucrare care e în armonie cu acel loc, are în spate o istorie adevărată, ce a prins viață după întâlnirea cu mine.”

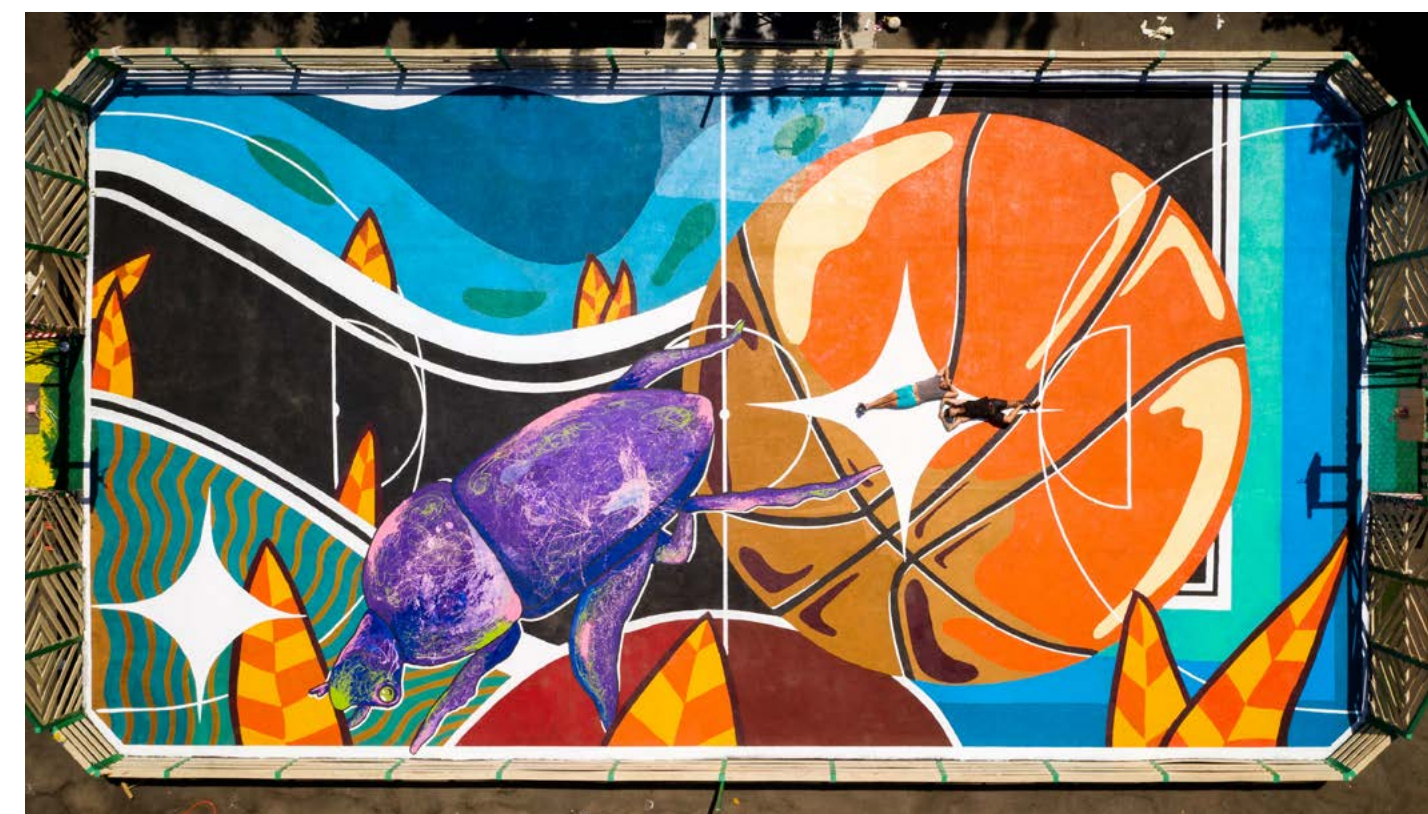
“Frankly, I often prefer to draw as far away as I can from the cities. I don't claim that I make high art and I don't run after fame. I try, as much as possible to create a sense of purpose and meaning in the work I do, while I just love drawing. It is very cool to be somewhere far away, to meet new people, to hear their stories, to speak in foreign languages or using gestures, and in the end, to do artwork that is in harmony with that place, and has a real story behind it, which I have revived through my artwork.”

Dmitrii Potapov, astăzi muralist iubit la noi, dar și peste hotare, și-a început cariera cu graffiti. Încă la începutul interviului nostru, mi-a cerut clar să facem distincție între graffiti, artă stradală și muralism. Dintre toate aceste trei genuri, muralismul e cel mai aproape de ceea ce am putea numi artă longevivă. Graffiti, zice el, este despre egoul artistului, iar arta stradală – despre realitățile sociale, politice, valabile într-o anumită perioadă de timp. Doar anul trecut, Dmitrii a acoperit mii de metri pătrați de perete cu desenele sale. Pasiunea lui se află la limita legitimității. „Huliganul” are însă un cod deontologic, de care se ține cu dinții. Niciodată, spune el, nu va atinge cu pensula zidurile sau fațada unui monument de arhitectură.

Dmitrii Potapov este unul dintre cele mai interesante și excentrice personaje ale Chișinăului. Are doi câini de rasa bulldog și flori, tatuare pe gât, iar pe piciorul stâng – tot felul de chițibușuri tatuare de oamenii pe care i-a cunoscut în diferite țări ale lumii. El nu își pune prea multe întrebări despre ce va fi mâine, nu își setează scopuri înalte. Dmitrii preferă să își trăiască viața la intensitate maximă, acum. Este gata să deseneze non-stop, timp de 14-15 zile, ca să își ducă lucrarea la bun sfârșit. Nu se consideră talentat, deși toate picturile lui murale vorbesc despre asta. Tânărul „cocoțat” pe peretele tipografiei Universul din Chișinău este doar una dintre picturile murale semnate de el, care oprește trecătorii din alergătură. Dmitrii a desenat și pe peretele stadionului Dinamo personajele din desene animate, care au devenit vedete pe rețelele sociale. Muralistul și-a pus pensula și pe covorul de pe strada 31 august 1989. L-am tras pe scaun, pentru un interviu, după ce a tot călătorit prin lume în ultimele cinci luni. Cea mai proaspătă destinație din afara țării a fost Armenia.

Dmitry Potapov, an appreciated muralist in Moldova, but also abroad, started his career with graffiti. From the beginning of our interview, he made clear the difference between graffiti, street art and murals. Out of these three categories, murals are closest to what we might call longevity art. Graffiti, he says, is about the artist's ego, and street art – about social and political realities, valid for a certain period of time. Last year, Dmitrii covered thousands of square meters of walls with his paintings. His passion is within the limit of legitimacy. However, the “Hooligan” has ethical principles he strictly follows. He will never touch the walls or the facade of an architectural monument.

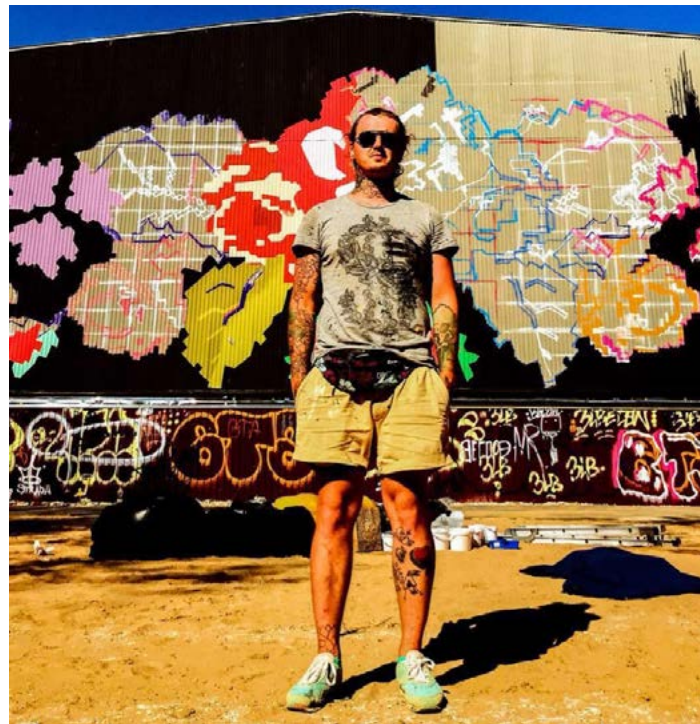
Dmitry Potapov is one of the most interesting and unconventional characters from Chisinau. He has two bull dogs and flowers tattooed on his neck, and on his left foot – all kinds of trinkets, tattooed by people he has met in different countries. He doesn't ask himself too many questions about the future and doesn't set high goals. Dmitrii prefers to live his life to the fullest. He can paint for 14-15 days without a break, in order to finish a project. He doesn't consider himself talented, although all his murals speak otherwise. The mural of the young man sitting on the wall of the “Universe” typography in Chisinau is just one of the works he did, which stops the passerby. Dmitry also painted the cartoon characters on the wall of the “Dinamo” stadium, which became very popular on social networks. He also put his touch on the traditional Moldovan rug on August 31, street. I caught him for this interview, after he had been traveling the world for the last five months. Armenia was the most recent destination.

Dmitrii, din ziua în care am stabilit interviul cu tine, mă uit cu alți ochi la orașul Chișinău. Vănez picturi murale, graffiti și mă întreb cum îți alegi tu spațiul în care vei desena. Sau te alege el pe tine? Te aleg cei care vor un desen pe fațada unei clădiri sau pe un zid?

Hai să separăm câteva noțiuni, care sunt, de regulă, puse într-un borcan de toată lumea: graffiti, artă stradală și muralism. Fiecare curent urmărește scopul său. **Graffiti e egocentrism**, care se referă în exclusivitate la numele ori la pseudonimul artistului. El îl scrie, îl desenează, poate adăuga niște personaje, doar ca să se promoveze. Și atunci, cum alege un artist graffiti locul unde va desena? Le alege pe cele mai vizibile, unde e flux mare de oameni. Cu cât mai mulți oameni o să îl vadă, cu atât mai bine. Ca să înțelegi proporțiile ego-ului, o să-ți dau un exemplu. Artistul se întreabă: „De ce toți pot să îl cunoască pe Dolce Gabbana, dar nu și pe mine?” Și atunci, începe a umple tot spațiul liber cu numele său. Graffiti e la limita acțiunilor legale.

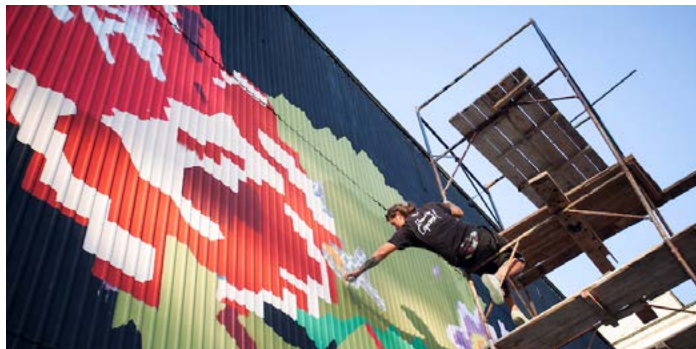
Când devine graffiti vandalism?

Atunci când este desenat pe o clădire de stat sau pe un monument de arhitectură. În celelalte cazuri, de cele mai multe ori, tot e huliganism. Ca să fie legal, artistul trebuie să aibă permisiunea proprietarului clădirii și, în mod normal, într-un stat de drept, autorizația autorităților locale. La noi însă foarte rar cineva cere un act permisiv de la primărie. Dar eu consider că e un factor esențial, căci se intervine în aspectul general al orașului. Mai rău decât graffiti însă, arată panourile de publicitate și denumirile magazinelor, lombardurilor, caselor de schimb care se întind pe suprafețe mari, în culori pestrițe, total inestetice. Dar asta e o altă poveste.

Mai este **arta stradală (street art)** care nu trebuie, în mod obligatoriu, să aibă valoare artistică sau un mesaj profund. Este

Dmitry, from the day we set up this interview, I look at our city with different eyes, spotting murals or graffiti. I am wondering how you are choosing the wall you're going to paint. Or does it choose you? Or you are chosen by the ones who want a painting on a facade or a wall?

Let's separate a few concepts, which people usually put in the same jar: graffiti, street art and murals. Each current has its own purpose. **Graffiti is egocentrism**, which refers exclusively to the artist's name or his pseudonym. He writes it, draws it, he can add some characters, just to promote himself. The graffiti artist will choose the most visible wall, with a high flow of people, in order to promote himself. The more people will see it, the better. In order to understand the proportions of the ego, I will give you an example of how a graffiti artist can think "Why everyone knows about Dolce Gabbana, and not about me?". And he covers the city with his name. Graffiti is within the limits of legal boundaries.

When does graffiti become an act of vandalism?

When it is drawn on state buildings or architectural monuments. Well, in rest of the cases it is still vandalism, because it doesn't have the building's owner permission or the authorization of local authorities. It almost never happens that someone asks for a permissive act from the City Hall. I consider it is very important, because it interferes in the general appearance of the city. Worse than graffiti are the big advertising billboards and the names of shops, pawn shops, exchange bureaus, speckled in all the colors, totally unaesthetic. But that's a different story.

There is also **street art** that doesn't necessarily have an artistic value or a deep message. It is temporary by default and

temporară și mă miră când artiștii se supără că cineva le-a vopsit lucrarea. Când o faci, trebuie să înțelegi că are o viață scurtă și poate să dispară chiar peste câteva ore. După două ore, pot liber să vină autoritățile locale și să o vopsească. Street art-ul este vremelnic. La polul opus, se găsește **pictura murală**. E mai complexă și poate fi catalogată drept artă, căci se studiază și în universități. E ceva mai aproape de ceea ce numim noi artă eternă. În zilele noastre toate aceste trei concepte sunt confundate, puse sub aceeași etichetă, dar sunt lucruri diferite. Muralismul e ceva mai înalt, are o valoare artistică mai mare. De regulă, sunt invitat să fac picturi murale. Beneficiari pot fi autoritățile locale, un agent economic... Arta stradală reflectă realitatea, evenimentele cotidiene, părerea personală a artistului, dar poate fi și absolut decorativă, fără niciun sens, fără niciun mesaj. E ceva normal, își îndeplinește funcția obișnuită în oraș, de orientare în spațiu.

Numele tău niciodată nu figurează pe desene, semnezi cu BTA_Krew. Nu te deranjează că majoritatea trecătorilor nu vor ști niciodată cine a înfrumusețat umerii albi din piatră ai Chișinăului? Nu e cam trist să rămâi în anonimat? Într-o singură zi, pot trece zeci de oameni pe lângă creația ta și niciunul dintre ei nu va ști asta, nu va ști cine e autorul. Ai scris pe rețelele sociale că nu cauți slavă și că îți place să desenezi în sate, mai mult decât în orașe. Nu cumva ai ales această tactică doar pentru a stârni și mai mult interes? Oamenii sunt atrași de cei ce funcționează altfel decât întregul sistem.

Este adevărat. Am trecut de vârsta la care voiam faimă, atunci când desenam ca să mă fac vizibil, cunoscut. Astăzi eu nici măcar nu mă consider un artist talentat. Eu am multe proiecte pe care le-am realizat „in the middle of nowhere” (în mijlocul pustului).

I am amazed every time when artists get upset if someone paints over their works. When you do it, you have to understand that it has a short life and it can disappear within a few hours. The authorities can easily come and paint it in a couple of hours. Street art is temporary. To the opposite end is the **mural painting**. It is more complex and can be classified as art, because it is also studied at universities. It's a little bit closer to what we call eternal art. Nowadays all these three concepts are confused, put under the same label, but they are different. Murals is bigger, it has a greater artistic value. I am usually invited to make murals by local authorities, or some economic agents...The street art reflects the reality, the daily events, the personal opinion of the artist, but it can also be absolutely decorative, without any meaning, without any message. It is normal and it meets the city's orientation purposes.

Your name never appears on your murals, you sign with BTA_Krew. Don't you mind that most of the passersby will never know who made Chisinau's white stones more cheerful? Isn't it sad to remain anonymous? Every day, dozens of people can walk by your murals and none of them will know who the author is. You wrote on social media that you are not looking for glory and that you prefer to paint in villages, more than in cities. Is this a tactic to attract more interest to your personality? People are intrigued by those who stand out from the crowd.

It is true. But the period in my life when I was looking for fame, and painting just to make myself noticed already passed. Today I don't even think that I am a talented artist. A lot of my projects are "in the middle of nowhere".

Pentru ce?

Eu primesc plăcere de la asta. Sunt atâtea proiecte de care mă apuc fără să cer bani sau pentru care cer sume mici, doar pentru că vreau să fac ceva.

Dă-mi un exemplu, ca să înțeleg ce înseamnă „în mijlocul pustului” pentru tine?

Chiar acum, când am fost în Armenia, am făcut trei lucrări într-un sat situat la 150 km de oraș, unde locuiesc doar 2000 de oameni. Chiar e în mijlocul pustului. Nimeni nu m-a plătit. Niște fete dintr-o organizație obștească de voluntari care m-au cunoscut, și-au propus să învioreze satele. Eu am zis: „Bine, fac lucrarea, dar cu o condiție – îmi cumpărați materialele pe care le cer”. Dacă e nevoie să mergeți după ele în Georgia, urcați în mașină și le cumpărați. Altfel, eu nu lucrez. Pentru mine este importantă calitatea materialelor. Prin urmare, am făcut trei lucrări relativ mari, de 120 metri pătrați, fiecare.

Ai pomenit niște cifre ceva mai devreme și, deoarece oamenilor le plac recordurile, o să te întreb: care e recordul tău personal?

Nu îmi pasă.

Stai puțin, care este cea mai mare lucrare semnată de tine?

Dacă insistă, o să-ți spun: 860 metri pătrați. Am lucrat fără nicio schiță timp de 28 de zile. Pe loc decideam ce să desenez. Totul era legat de Moldova, de tradiții, istorie, obiceiuri. Am desenat pe ploboace uriașe, la o fabrică de vinuri ce le aparține unor prieteni de ai mei. A fost ca un exercițiu pentru mine, căci eu nu am școală de arte plastice. Am studiat un cu totul alt domeniu.

Ai un Cod Deontologic? Există clădiri sau ziduri pe care nu le atingi?

Da, îl am. Nu ating anumite suprafețe, chiar dacă mi s-ar plăti mulți bani.

Dar de la cine să învățăm? Cine e mai bun? Unde? În ce țară?

Eu urmăresc vreo 800 de persoane din toată lumea, pe care îi consider buni în acest domeniu. Eu nu pot spune nici despre creația mea că e de calitate, că e o artă fără termen de valabilitate. Am mai zis, am trecut de vremurile când mă consideram un artist nemaipomenit.

Deci nu crezi...că ești foarte talentat și expert în ceea ce faci?

Sigur că nu, te rog frumos. Eu sunt dependent de muncă, iubesc ceea ce fac. Lucrez ca un cal. Desenez întruna. Până a-mi fi furat iPadul în Armenia, am desenat opt ore fără oprire. 1/3 din timpul meu liber îl petrec exersând, schițând, făcând brainstorming. Eu pur și simplu lucrez din greu. Prima lună petrecută în Armenia a fost dedicată atelierelor. Am organizat ateliere la care au participat copiii și tinerii cu vârstele de 13–19 ani. Am petrecut câte 8–14 zile ca să le explic și să le arăt tot ce știu despre graffiti, tag, muralism. Copiii, după workshop, fac lucrări mai bune decât 90 la sută dintre artiștii cu experiență, unii au realizat desene mai bune decât ale mele.

Why is that?

This is what brings me satisfaction. There are many projects that I do for free or for a symbolic amount of money just because I want to.

Give me an example of “middle of nowhere” places where you have painted.

Recently, when I was in Armenia, I did three works in a small village with 2000 inhabitants, situated 150 km from the city. It was really in the middle of the desert. Nobody paid me. Some girls from a public volunteer organization, who knew me, came up with the idea to revive the village’s atmosphere. I agreed with the condition to be provided with all the materials I needed, even if they would have to go to buy them in Georgia. Otherwise, I can’t work. The quality of the materials is important to me. Therefore, I did three big scale works, of 120 square meters each.

You have mentioned some numbers earlier. People like all kinds of records. Tell us what is your personal record?

I don’t care about that.

Okay. But what is your biggest work?

If you insist, the biggest was 800 square meters. I worked with no previous sketches for 28 days. I was deciding on the spot what to paint. The project was related to Moldova, its traditions, history and heritage. I painted on huge barrels at a winery owned by some friends of mine. It was a good practice for me, because I didn’t go to fine arts school. My studies are in a completely different field.

Do you follow any ethical code? Are there any buildings or walls that you don’t touch?

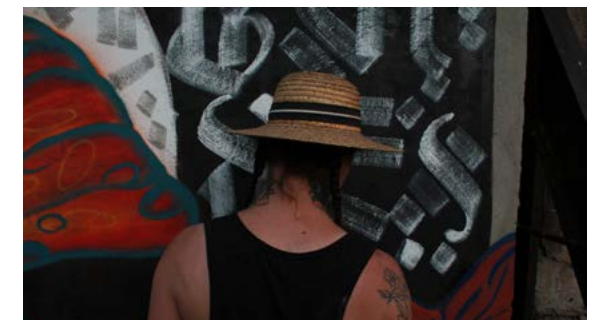
I don’t touch specific surfaces, even if I would be paid with a lot of money.

But from whom to learn? Who is better? Where? In what country?

I follow about 800 talented people from all over the world. I can’t even say that my creation is of quality, or timeless. As mentioned before, the period when I considered myself an amazing artist passed a long time ago.

So you don’t believe that you are very talented and an expert in what you do?

Of course not. I’m a workaholic and I love what I do. I work like a horse, drawing all the time. Up to the moment my iPad was stolen in Armenia, I draw 8 hours without any break. A third of my spare time I dedicate to practicing, sketching, brainstorming. It’s just hard work. In my first month in Armenia I did workshops for 8–19 year old children. I spent about 8 to 14 days explaining everything I know about graffiti, tag, murals. After the workshop those children made better works than 90% of the experienced artists. Some works were better than mine.

Desenele tale, în cele mai multe cazuri, transmit un mesaj anume?

Nu neapărat. O să aduc un exemplu – ultima mea lucrare, în centrul Yerevanului, Armenia. Am desenat un gândac ce fuge din spre o minge. Unde, acolo, să existe un mesaj profund? Este pur decorativ, căci scopul consta în atragerea atenției publicului asupra spațiului respectiv, printr-o ilustrație. Și ce crezi? Pe terenul acela, până atunci, jucau o dată pe săptămână fotbal. Când vopseam, toți se plâneau că de 12 ani joacă fotbal, iar eu le stric socoteala. Eu le răspundeam: „Bine, acum veți juca baschet”. Și ce crezi? Acum, acolo, de dimineață până noaptea târziu, se joacă baschet. Până a mă apuca de el, terenul era mort. E adevărat, am mai coordonat niște chestiuni cu președintele raionului, un tip tare de treabă. Prima noastră întâlnire a fost așa. Stau eu, tatuat, îmbrăcat într-un fel, în felul meu, în fața lui, iar el mare, de 2 metri, un nene, în fața mea. Vorbește cu mine, vorbește, vorbește, scoate telefonul din buzunar, mă fotografiază și îl pune la loc. Eu în sinea mea: „Ceee, ce tocmai s-a întâmplat?”. A fost amuzant. În fine, acest tip de treabă a instalat lumini și a schimbat inelele de baschet vechi pe altele noi, profesionale.

Iată un exemplu când arta aduce beneficii reale, palpabile, întregii comunități.

Da, uite că eu vreau să mai fac o lucrare care să impulsioneze oamenii la producerea unor schimbări. Eu iubesc câinii. Eu l-am găsit pe câinele meu, un bulldog francez, în stradă. Îmi plac animalele, toate, cu și fără stăpân. Vreau să fac un desen inspirat din lucrările fotografei Sophie Gamand. Ea fotografiază pitbuli abandonți în stradă de stăpânii lor, preluați de azilurile pentru câini. În SUA, e o mare problemă. Fotografia le face portrete care pot servi drept copertă pentru revista Vogue. Astfel, atrage atenția populației asupra problemei și îi determină pe oameni

Do your creations usually have a message?

Not necessarily. For example, my last work in the center of Yerevan, Armenia – was a cockroach running from a ball and it had no deep message. It is purely decorative, because the purpose was to draw the public's attention to that space, through an illustration. People used to play football once a week there. While I was painting, everyone was complaining that they had been playing football for 12 years and I was hindering it. I said, “Okay, now you're going to play basketball.” And what do you think? Now, they play basketball there all day long. That pitch was almost dead before my drawing. I have coordinated some issues regarding the space with the district council, a great guy by the way. I remember our first meeting. I came there, all tattooed and dressed like I usually do and in front of me was this guy 2 meters tall. He kept on talking and talking and at one point he got his mobile phone and made a picture of me, put it away and continued talking. I was like “What did just happen?”. It was funny. Anyway, what I wanted to say was that this great guy was responsible for installing the lightning in that area and for changing the old basketball rings on new, professional ones.

It is an example when art brings real benefits for the community.

Yes. I am planning another work that would encourage people to take civic action on existing issues in society. I love dogs. Found my French bulldog on the streets. Actually, I like all the animals, with or without owners. And I want to make a painting being inspired by the photographer Sophie Gamand. She takes pictures of abandoned pit bulls that are taken to dog shelters. In the USA this is a real issue. The photographer makes some really good portraits that could be on Vogue cover magazine. This is the way she tries to raise awareness and motivate

să-i ia acasă pe câinii fără stăpân. Deoarece la noi în țară încă mai este acută problema maidanezilor, cred că aş putea contribui, prin artă, la sensibilizarea chişinăuienilor. Vreau să desenez un câine pe un bloc locativ cu 9 etaje, în speranța că mai mulți oameni își vor dori să adopte patruzezi rămași în stradă. Arta stradală poate produce schimbări sociale, sunt convins de asta.

În ce oraș al lumii, artiștii graffiti și muraliștii se simt bineveniți? Sau, unde visează să ajungă ei, ca să creeze nestingheriți?

La Kiev.

Kiev? Mă uimești. M-aș fi gândit la un oraș din Vestul Europei.

În capitala Ucrainei este un tip foarte tare, astăzi e consilierul președintelui Volodimir Zelenski. Îi spune Geo Leros. Dacă în lume sunt 200 de artiști graffiti de top, atunci Geros a adus deja 180 de oameni dintre ei, la Kiev, ca să vopsească fațadele clădirilor. La Kiev poți vedea multe lucrări faine semnate de artiști foarte renumiți. Polonia în întregime e o super destinație pentru muraliști, căci acolo există școala de muralism, fondată încă în vremurile comuniste. Berlin e mișto prin muralism și diversitatea culturilor graffiti, de street art. E o Mecca a street art-ului. În capitala germană diversitatea are și un dezavantaj. Prin deschiderea asta față de artiști, se lasă creații fără nicio valoare.

people to adopt homeless dogs. In our country this issue isn't solved yet, so through my art I'm hoping I can make a difference. My idea is to paint a dog on the surface of a 9 story building, hoping that people would pay attention and would be more open to adopt homeless animals. Street art can lead to social changes.

Where in this world are graffiti, street art and mural artists most welcomed? Is there a dream where they want to go and feel free?

In Kiev.

Kiev? I am surprised. I would have thought it would be in a city in Western Europe.

In the capital of Ukraine there is a very cool guy, now he is the President's counselor. His name is Geo Leors. He brought around 180 out of the top 200 graffiti artists in the world to paint the facades of their buildings. In Kiev you can see many great works signed by famous artists. Poland is a good destination for mural artists. They even have a school for murals founded in the soviet times. Berlin is a cool destination for its diversity of murals, graffiti and street art culture. It is a Mecca for street art, but it has a disadvantage too. Because it is so open to different artists, it has many works without any artistic value.

Cine decide asta? Nu e o chestiune de gusturi? Fiecare artist are o anumită personalitate, pe care o reflectă în lucrările sale sau nu-i așa?

Dar mai există și niște principii, mai mult sau mai puțin cunoscute, care ne permit să judecăm dacă o lucrare prezintă o valoare. Ca să continui, o să mai numesc și Spania. E minunată. Aici găsești culori aprinse.

Călătorești foarte mult, iar mai devreme mi-ai spus că nu întotdeauna iei bani pentru ceea ce faci. Și atunci, te întreb, doar din muralism și graffiti îți câștigi existența?

Da, lucrările mele nu sunt ieftine.

Permite-mi să fiu indiscretă și să te întreb cât costă munca ta?

Nu prea îmi place să vorbesc despre asta, dar o să răspund. În jur de 20-50 de euro pentru un metru pătrat.

Dar, în general, unde mergi și unde vrei să ajungi cu ceea ce faci?

Eu merg.

Niciun scop măreț?

Eu primesc plăcere de la ceea ce fac. Atât timp cât pot călători, pot lega prietenii...nu îmi mai doresc nimic altceva. În comunitatea noastră este important ce fel de om ești. Am colaborat cu artiști finlandezi care de 30 de ani lucrează, cu ruși, spanioli, chiar în clipa asta pot decide să merg la New York știind că voi avea unde trăi și ce să desenez. Măcar și mâine să merg la Glasgow, vor avea grijă de mine și artiștii de acolo. Când plec undeva, eu las cheile de la casă și orice artist poate rămâne la mine. Dacă ești de mult timp în joc, atitudinea față de tine e pe măsură. Pe piciorul meu stâng puteți vedea tatuajele făcute de oamenii pe care i-am întâlnit în călătoriile mele. Ajung într-o țară străină, iau pe cineva din localnicii care îmi cade în suflet, merg cu el la salon și le zic să-l lase să îmi deseneze ceva. Mi-e totuna ce va lăsa acolo. Îmi place ideea că port mereu cu mine amintirile frumoase, legate de oamenii faini din diferite țări.

La final, să te mai întreb ceva. Cum să te prezint cititorilor?

Un prieten tare de treabă își descrie activitatea de artist graffiti în două cuvinte: partizan urban. Îmi place mult această „definiție”, rezonă cu ea. Are un sens important, în același timp diferit, pentru diferiți colegi de breaslă. Cineva luptă cu ceva sau poate chiar cu sine însuși, altul militează pentru o cauză. Mai sunt și din cei care o fac fără un obiectiv. Deseori, activitatea noastră este ilegală, dar asta nu o privează de dreptul de a fi numită, totuși, artă. ✍

Who decides what is of artistic value and what is not? Isn't it a matter of taste? Every artist has his/her own personality reflected in their work.

But there are also some more or less known principles that allow us to judge what a work of value is. To continue, I would also mention Spain, which is amazing with its bright colored artworks.

You travel a lot and you mentioned that you don't always work for money. Do you earn your living just from graffiti and murals?

Yes. My works aren't cheap.

Can I ask an indiscrete question about the cost of your work?

I don't usually talk about that, but the cost is around 20-50 euro per square meter.

But where do you want to go and what do you want to achieve?

I am just going.

No great purpose?

I feel rewarded doing what I do. As long as I can travel, make friendships... I don't need anything else. In our community it is important what kind of man you are. I collaborated with Finnish artists that had 30 years of experience, with Russians and Spaniards. If I would decide right now that I want to go to New York, I know I have where to live and what to paint. If I go tomorrow to Glasgow, the artists there will take care of me. When I go somewhere, I leave the keys to the house and any artist can stay at my place. When you are long enough in this game, you create relationships and these come with benefits. On my left foot you can see the tattoos made by people I met during my travels. No matter which country I'm in, if there is anyone I have a special connection with, we go to a tattoo salon and I let that person draw something on my leg. And I don't care what it will be. I like the idea that I will always carry the beautiful memories related to those people.

In the end, I would like to ask how to present you to our readers?

A good fellow that describes his activity in two words: urban partisan. I like this "concept" and I totally relate to it. It has an important and at the same time different meaning for different colleagues. Someone is fighting against something, or fighting with himself, or for some cause. Or maybe without any reason. Most of the time our activity is illegal, but it is still considered art. ✍

Enjoy an exciting experience in the world of wine and find out everything about terroir, flavours and quality wine from the Château Vartely's top experts.

PREMIUM WINE TOUR

Château
VARTELY
WINE, CULTURE AND LEISURE RESORT

Discover DININIMA Moldovan brands

The DININIMA (From the Heart — Brands of Moldova) umbrella label is a common platform promoting Moldovan-made apparel, footwear and accessories to customers in Moldova and abroad.

Launched in 2012 to bring together Moldovan fashion companies under one recognizable label, DININIMA is now the primary identity of the Moldovan fashion industry, revolutionizing how Moldovan-made fashion products are perceived by domestic and international consumers.

The Light Industry Association from Moldova (APIUS) supports the platform to organize events, manage shared retail spaces, attend trade shows and deliver complex marketing campaigns to boost sales and exports of Moldovan apparel, footwear and accessories.

One of the major events organized by APIUS twice a year is Moldova Fashion Days. The latest edition took place at the end of September, showcasing the autumn collections presented by 36 designers, including 7 young designers from the ZIPhouse startup fashion community. Gracefulness, style, originality, a

combination of textures and colors – all these are embodied in the stunning outfits of local designers, brought together under the DININIMA brand.

The core element of Moldova Fashion Days is the “See Now, Buy Now” movement that is heralding a new era for the fashion world in which consumers can buy items immediately after they are presented on the runway. Moldova Fashion Days is a vital engine of growth within the industry, serving as a sustainable platform for innovations in design and young talent. It builds recognition of Moldovan fashion brands and spurs sales on the domestic market.

The show elevates the industry in the eyes of local consumers and aligns Moldova to the international fashion world, thus becoming one of the most important events in the Moldovan fashion calendar. ✍

MODA

Address: 83, Stefan cel Mare si Sfint blvd.
Brands: Georgette, Sekana, Katea Gri, Premiera Dona, Evadeya, Crème Brulee, Vitalie Burlacu, Shram, Ionel, Haskel

ZORILE MALL ON CALEA IESILOR

Address: 8, Calea Ieșilor str., “Zorile” CC
Brands: Brio, Liudmila Storojuc, Shram, Alina Bradu, Maxi Kids, Ravetti, Crème Brulee, Passer, Aimo, Mallena, Georgette, Bombonici, Ionel, Evadeya, Perna mea, Croitor Tricot

DININIMA STORE

Address: 16/1, Kiev str., Pan Com
Brands: Georgette, Crème Brulee, Vasconi, Mallena

UNIC SHOPPING CENTER

Address: 8, Stefan cel Mare si Sfint blvd.
“UNIC” CC, 3th floor, “DININIMĂ”
Brands: Vitalie Burlacu, Brio, Vistline, Ionel, Olsa Shoes, Tiras

CAPSULA STORE

Address: 39, Eminescu str.
Brands: Haskel, Lavielace, Vivi Art Boutique and Arabadji

DININIMA OUTLET STORE

Address: 84, Ismail str.
Brands: Vistline, Vasconi and Georgette

Ionel

Women suit: 1639 MDL
Men suit: 1639 MDL

Intercentre Lux

Coat: 3000 MDL

Georgette

Dress: 1790 MDL
Coat: 3700 MDL

Alina Bradu

Evening dress: 8000 MDL

Shram

Checked jacket – 2100 MDL
Jacket: 1800 MDL

Vivi Art Boutique
 Jacket: 2800 MDL
 Pants: 1500 MDL

Arabadji
 Dress: 1400 MDL

Intercentre Lux
 Coat: 3000 MDL

March Again
 Jacket - 1500 MDL

L. Storojuc
 Suit: 2300 MDL

L. Storojuc
 Blouse: 650 MDL
 Skirt: 800 MDL

Loconic
 Coat: 3500 MDL

Kasandruta
 Dress: 4000 MDL

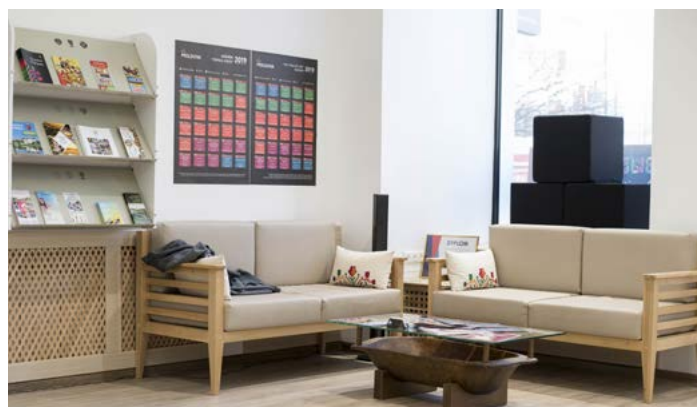

Vistline
 Left coat: 3300 MDL
 Middle coat: 3500 MDL
 Right jacket: 1600 MDL

Tricon
 Blouse: 650 MDL
 Pants: 650 MDL

Moldova Tourist Information Center Be our guest!

The Tourist Information Center (TIC), located in the heart of Chişinău, is your gateway to the best tourism attractions in Moldova. The team, formed of students and young specialists working on a voluntary-basis, greet international visitors with information materials, including the "Chişinău City Map" and "Be Our Guest" cards, and offer them free walking tours.

TIC is a project initiated by the National Inbound Tourism Association of Moldova (ANTRIM). In the first year of activity, 35 volunteers engaged in TIC and ANTRIM activities run under the "Be Our Guest" campaign, including walking tours in Chişinău, information sessions "Ask Me About Chişinău", ANTRIM Incoming Travel Forum events, open-air music festivals "DescOPERĂ" and "Dor Călător with Vali Boghean Band", and the 3rd edition of

UNWTO Global Wine Tourism Conference 2018. The team assisted more than 12,000 tourists from over 100 countries around the world with guidance and information.

Mon - Fri: 10:00 AM - 6:00 PM
Sat 10:00 AM - 5:00 PM
83 Stefan cel Mare Blvd. | Chişinău City Hall
+373 22 904 040

Implemented by:

Strategic partners:

PETRECE
TIMPUL
cu gust!

Atrium
SHOPPING AGREEMENT BUSINESS

ПРОВЕДИ
ВРЕМЯ
со вкусом!

FANCY ROOM   SAKURA
Mister BURGER   midpoint
BARBETON   ZEUS

Și cu gunoiul ce facem?

WHAT ABOUT THE WASTE?

Se pare că noi, oamenii, am devenit mai conștienți de obiceiurile noastre atunci când vine vorba de ocrotirea planetei. Astăzi, în Chișinău, tot mai mulți merg la cumpărături cu pungi din pânză în locul celor de plastic, aruncăm gunoiul în coșuri special amenajate și nu pe trotuare, iar afacerile locale devin mai sustenabile – avem sacoșe biodegradabile la supermarketuri, caserole din carton pentru mâncarea la pachet și paie din hârtie pentru băuturi. Acest fapt este îmbucurător, însă situația nu este nici pe departe ideală.

In the past few years, people became more aware about their habits regarding the preservation of the planet. Nowadays, in Chisinau there are more and more people using canvas bags for shopping, throw the waste in special bins and not on the sidewalks, the local businesses become more sustainable – we have biodegradable bags in supermarkets, cardboard casseroles for take away food and paper straws in drinks. This is encouraging, but the situation far from ideal.

Vestea bună este că acum chișinăuienii sunt mai responsabili din punct de vedere ecologic decât erau câțiva ani în urmă. Câți dintre ei sortează gunoiul? Mai sunt persoane care încă îl aruncă în stradă? Citiți în continuare și vedeți dacă vă regăsiți în statistica prezentată.

În ultimii 8 ani numărul persoanelor care separă gunoiul s-a mărit de patru ori

În 2011, 17% din populația urbană din Moldova separa gunoiul, iar jumătate l-ar fi sortat dacă ar fi avut posibilitatea. Opt ani mai târziu sondajul demonstrează că numărul acestora s-a mărit de patru ori: 72% dintre chișinăuieii obișnuiesc să sorteze gunoiul, 24% o fac cu fiecare tip de gunoi și 48% – parțial (unele sticle, cutii etc.). Mai mult de o treime continuă să nu sorteze gunoiul. Analizând mai detaliat situația, înțelegem că, odată cu înaintarea în vârstă, tendința de a separa gunoiul scade. Persoanele de 65+ ani o fac în cea mai mică proporție (65%) – cu toate că și aceasta este o pondere respectabilă. Mai observăm că, din toate regiunile capitalei, cel mai puțin se separă gunoiul la Ciocana – aproape jumătate dintre locuitorii acestui sector nu obișnuiesc să-l sorteze, pe când sectoarele Râșcani și Botanica au printre cei mai conștiențioși locuitori – 81% dintre ei sortează total sau parțial gunoiul.

La capitolul venituri – persoanele care au câștiguri lunare în familie mai mici de 3000 de lei, dar și acei cu veniturile de peste 15 000 de lei lunar sortează gunoiul în cea mai mică măsură.

În general, nu sortăm gunoiul pentru că nu avem tomberoane separate

Dintre acei care nu sortează gunoiul, 7 din 10 dau vina pe autoritățile locale – „nu există locuri amenajate, nu sunt tomberoane separate, nu sunt create condiții pentru a separa gunoiul”. Șapte la sută nu văd sensul în sortarea gunoiului pentru că acesta oricum se ia într-o mașină comună. Tot atâția nu o fac din lipsa de timp, de lene, din incomoditate sau din cauza că nu știu cum să o facă. O parte dintre chișinăuieii nu separă gunoiul pentru că autoritățile nu le cer acest lucru și pentru că nu sunt motivați cu nimic în schimb.

The good news is that people living in Chisinau are more ecologically responsible than they used to be. But how many of them sort the waste? And is there still littering in the streets? Read the statistics below to find out.

The number of the people sorting the waste increased four times in the last 8 years.

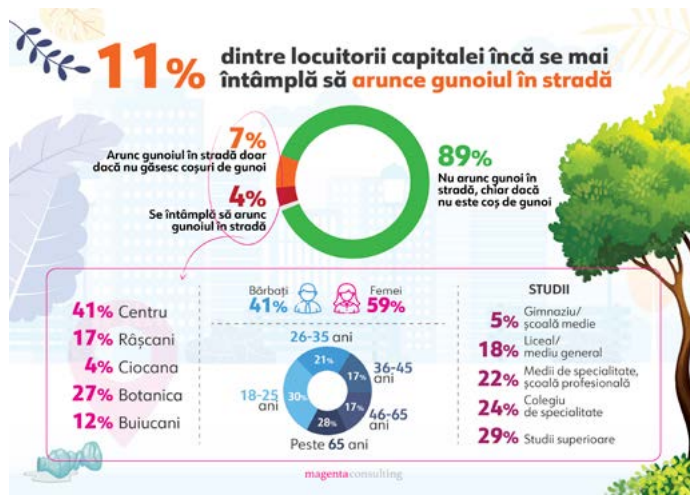
In 2011, 17% of the urban population was sorting the waste, and half of them would only do so if they had the opportunity. Eight years later the survey shows that this number increased four times: 72% of the Chisinau population are used to sorting waste, 24% sort each type of waste and 48% sort it partially (some glass, cans, etc.). More than one third continue to not sort the trash. From analysing the situation, we see that this trend is decreasing among elderly people. The 65+ years persons are less active in sorting waste (65%) – though this a considerable share. We can also see, that from all the capital's areas, Ciocana is less responsible – only 50% of people sort the waste, compared to Râșcani and Botanica where 81% of the people sort the waste totally or partially.

If we talk about revenue, the people with an income less than 3000 MDL, but also the ones with a higher income over 15.000 MDL sort the waste to the smallest extent.

Altogether we don't sort waste because of the lack of special dumpsters

7 out of 10 from those who don't sort the waste blame the local authorities – „there are no set up places, no separate dumpsters, no conditions are created to sort the waste”. 7% don't see the point in sorting the waste, if it is collected in the same vehicle. The same number of people don't sort waste due to lack of time, laziness, discomfort or because they just don't know how to do it.

Are there people throwing the garbage on the sidewalk?

The answer is yes. One of ten people from Chișinău still throw garbage on the sidewalks. Nevertheless, 89% from them don't pollute the streets and don't throw the garbage on the street even if there are no trash bins nearby. The number of conscientious people increased by 32%, compared to 2014 when the share was only 57%, according to a study performed by Magenta Consulting. In this regard, women are more responsible than men. 92% of them keep the streets clean. As people get older, they become more environmentally aware and while 81% of the younger population up to 25 years old keep the streets clean, the elderly, above 65 years old, keep it clean in a proportion of 92%. An example to be followed!

Another interesting finding is that the streets of Ciocana area seem to be the cleanest. Is it true? Even if the people there don't use to sort their waste, almost nobody from the respondents throw the garbage on the street. Ciocana has the highest rate of „responsibility” in this regard.

Thus, from the ones that throw the garbage on the street: 56% are men, 41% – are from the center of the city, 30% – are young people of up to 25 years old and to our surprise – educated persons too. One in three people who throw the garbage on the streets have high education.

In conclusion, there is room for improvement. It would be great to have an example to follow (influencers you know what to do), initiatives to educate and promote a sustainable way of life, and of course, local authorities implementation. We are many, the planet is one. It is our home and it is not eternal. Let's protect it! ✍

Methodology: The survey was carried out by Magenta Consulting, on a sample of 951 people, aged 18+, inhabitants of the capital, with a margin of error of +/- 3%. The data were collected between July and August 2019, using the CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing) method.

www.consulting.md

Mai aruncă cineva gunoiul în stradă?

Da, unul din zece chișinăuieni încă mai aruncă gunoiul în stradă. Cu toate acestea, 89% dintre locuitorii capitalei nu murdăresc străzile orașului și nu aruncă gunoiul pe jos, chiar dacă nu este vreun coș de gunoi în apropiere. Numărul conștiințioșilor a crescut cu 32 p.p., comparativ cu anul 2014, când ponderea acestora reprezenta 57%, conform unui studiu realizat de Magenta Consulting. La acest capitol, femeile sunt mai responsabile decât bărbații, acestea păstrând curățenia pe străzi într-o proporție de 92 la sută. De asemenea, cu vârsta, chișinăuienii sunt mai conștiințioși – dacă tinerii de până la 25 de ani păstrează curățenia într-o proporție de 81%, atunci acei de peste 65 de ani – într-o măsură de 92%. Luați exemplul!

Încă un finding interesant este că străzile Ciocanei par să fie cele mai curate din capitală. O fi adevărat? Chiar dacă locuitorii de aici separă gunoiul într-o măsură mai mică, aproape nimeni dintre respondenții de la Ciocana nu aruncă gunoiul în stradă – acest sector marcând cea mai mare pondere de „responsabili” – 97%.

Dintre acei care aruncă gunoiul pe străzile Chișinăului, mai mulți sunt bărbați (56%). De asemenea, se remarcă și o cotă mai ridicată de rezidenți ai sectorului Centru (41%), tineret de până la 25 de ani (30%) și, spre marea noastră mirare – persoanele școlite. Una din trei persoane care încă mai aruncă gunoiul în stradă are studii superioare.

Putem concluziona că mai este de lucru la acest capitol. Ar fi bine să avem de la cine lua exemplu (influenceri, știți ce aveți de făcut), sunt binevenite inițiativele de educare și de promovare a unui mod de viață sustenabil și, desigur, avem mare nevoie de implementări în acest sens din partea autorităților locale. Noi suntem mulți, planeta una este. Ea este casa noastră și nu este veșnică. Haideți să o ocrotim! ✍

**MIERCURI
VINERI
DUMINICĂ**

CHIȘINĂU – ROMA

Call Center: (+373 22) 830-830
Vânzarea biletelor online: www.airmoldova.md

**LUNI
MIERCURI
VINERI
DUMINICĂ**

With e-visa via Chisinau to St. Petersburg

Sankt Petersburg este recunoscut ca unul dintre cele mai frumoase orașe din lume, dar este, de asemenea, un important centru economic, științific și educațional, cu o locație geografică excelentă pentru zboruri convenabile și ușoare între Europa și Asia.

Fondat în 1703 de Petru cel Mare, Sankt Petersburg este astăzi capitala culturală a Rusiei. Titlul de cea mai importantă destinație culturală din lume a fost confirmat, în repetate rânduri, prin prestigioasele Premii ale Turismului Mondial.

Preferate de localnici și turiști sunt celebrele spectacole de operă, balet și muzică clasică.

Fiind cunoscut sub numele de „Muzeu în aer liber”, datorită arhitecturii sale fantastice, Sankt Petersburg are peste 220 de muzee, 80 de teatre, 4000 de monumente arhitecturale inedite, 45 de galerii și săli excepționale de expoziție. Centrul istoric al orașului este inclus în Patrimoniul Mondial Unesco.

Călătoria spre Sankt Petersburg începe în Aeroportul Pulkovo. Este cel mai mare port aerian din Rusia, cu excepția hub-ului aeronautic din Moscova, și se situează pe locul patru între cele mai aglomerate aeroporturi din țară, după traficul de călători. În 2018, Pulkovo a deservit 18,1 milioane de pasageri, un număr record pentru companie. Rețeaua de rute pe Aeroportul din Sankt Petersburg include peste 160 de destinații interne și internaționale, efectuate de peste 75 de companii aeriene.

Infrastructura modernă și eficiența operațională permit Aeroportului Pulkovo să ofere pasagerilor servicii de înaltă calitate.

Consiliul Internațional al Aeroporturilor (ACI) a clasat Aeroportul Pulkovo pe poziția de top în Europa în ceea ce privește satisfacția generală a pasagerilor, potrivit ratingului de calitate a serviciilor aeroportuare (ASQ). Al patrulea an consecutiv, Pulkovo este câștigător al premiului național „Poarta aeriană a Rusiei”, conform voturilor pasagerilor.

Pulkovo dispune de mai multe ghișee de check-in pentru toate zborurile, servicii de self check-in, cameră de bagaje, hotel capsulă, cameră pentru mamă și copil. Astfel, sunt create toate condițiile

Saint Petersburg is recognized as one of the most beautiful cities in the world yet it is also an important economic, scientific and educational centre with an excellent geographic location for convenient and easy flights between Europe and Asia.

Founded in 1703 by Peter the Great, Saint Petersburg is today the cultural capital of Russia. The title of the Leading Cultural Destination in Europe has been repeatedly confirmed by the prestigious World Travel Awards.

Famous opera, ballet and classical music programs are special favorites of locals and tourists.

Saint Petersburg has a monuments complex which is included in Unesco's World Heritage Places, the city is known as "An Open Air Museum" due to its fantastic architecture – including more than 220 museums, 80 theatres, 4000 eminent architectural monuments, 45 galleries and magnificent exhibition halls.

Start your amazing journey to St. Petersburg from Pulkovo Airport, it ranks fourth amongst airports in Russia in terms of passenger traffic and is the country's largest airport outside the Moscow Aviation Hub. During 2018, Pulkovo served 18.1 million passenger, a historical high for the company. The route network of St. Petersburg airport includes more than 160 domestic and international destinations to which more than 75 airlines perform scheduled flights.

The modern infrastructure and operational efficiency allows Pulkovo Airport to provide passengers with world-class services.

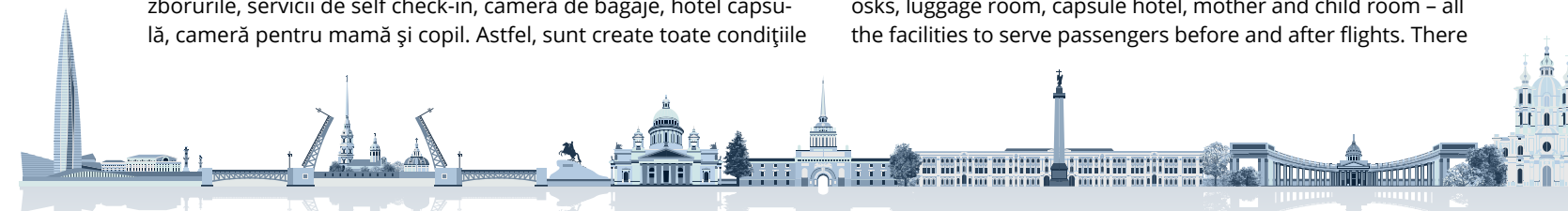
Airport Council International, ACI, repeatedly ranked Pulkovo Airport Number 1 in Europe in passenger's overall satisfaction with the airport service quality (ASQ). For the fourth year in a row, Pulkovo became the winner of the national 'Air Gates of Russia' award, according to the passengers' votes.

There are multi-check-in counters for all flights, self-check-in kiosks, luggage room, capsule hotel, mother and child room – all the facilities to serve passengers before and after flights. There

CHIȘINĂU-ST. PETERSBURG

Call Center: (+373 22) 830-830
Vânzarea biletelor online: www.airmoldova.md

AIRMOLDOVA

necesare înainte și după zboruri. Pasagerii pot alege între cele peste 20 de tipuri de restaurante fast-food cu bucătărie rusească, americană, italiană, japoneză, pub-uri irlandeze, cafenele și snack baruri. Cele peste 50 de magazine, inclusiv Duty Free, din sălile de plecare și sosire oferă călătorilor o gamă variată de produse ale celor mai renumite branduri rusești și internaționale.

De asemenea, facilitățile oferite persoanelor cu dizabilități le asigură acestora confortul și siguranța în mișcare.

Saloanele tip Business pentru zborurile interne și internaționale sunt dotate cu stații de lucru cu acces la internet, dar și cu cabine de duș pentru o așteptare cât mai plăcută a zborului.

Din 2010, compania Northern Capital Gateway SRL, care gestionează Aeroportului Pulkovo, a implementat proiectul de reconstrucție și dezvoltare în cadrul unui acord de parteneriat public-privat (PPP) cu orașul Sankt Petersburg.

Din 1 octombrie 2019, procedura de intrare în Federația Rusă a fost simplificată, Aeroportul Pulkovo oferind vize electronice pentru cetățeni din 53 de state. Călătorii care se îndreaptă spre capitala culturală a Rusiei pot solicita online vize electronice (e-viza), car se perfectează în funcție de scopul călătoriei: afaceri, turism, activități socio-culturale. Cererea poate fi făcută nu mai târziu de patru zile până la data călătoriei planificate și nu mai devreme de 20 de zile înainte de data preconizată de intrare în țară. Vizele sunt valabile pe o perioadă de 30 de zile, iar termenul maxim de ședere permis este de 8 zile de la data intrării.

Toate informațiile necesare sunt disponibile pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe al Federației Ruse.

Air Moldova deservește pasagerii pe ruta Chișinău – St. Petersburg de mai bine de 10 ani. Puteți lua unul dintre cele trei zboruri 9U din capitala Moldovei în cursul săptămânii (luni, miercuri și vineri), efectuate de aeronave confortabile de tip Airbus 320 sau Embraer 190. Air Moldova operează, de asemenea, zboruri de conexiune din Milano și Istanbul spre St. Petersburg prin Chișinău, călătorii bucurându-se pe deplin de beneficiile vizei electronice. ✂

are more than 20 catering points for passengers to choose: fast-food restaurants, Russian, American, Italian, Japanese cuisine, Irish pub, coffee houses and snack bars. More than 50 stores, including Duty Free in the departure and arrival halls offer travelers a wide range of goods from Russian and world's leading brands.

The barrier-free space at Pulkovo Airport provides mobility in the terminal for passengers with disabilities to feel safe and comfortable.

Business lounges of domestic and international flights are well equipped with workstations and shower rooms for pleasant flight waiting.

Since 2010, the Northern Capital Gateway LLC has been the operator of Pulkovo Airport, implementing its reconstruction and development project under a public-private partnership (PPP) agreement with the city of St. Petersburg.

It is even easier to plan your trip starting from October 1, 2019. Now Pulkovo St. Petersburg Airport serves tourists from 53 countries entering the Russian Federation with free electronic visas.

Travelers heading to the cultural capital of Russia for tourist, business or humanitarian reasons can apply online for a free visa. The application can be made no later than 4 and no earlier than 20 days before the expected date of entry. Visitors are able to stay in Russia for 8 days out of the 30-day validity period.

All information and application for electronic visas is available on the information portal of the Ministry of Foreign Affairs of the Russian Federation.

Air Moldova has been serving its passengers on the route Chisinau-St. Petersburg for more than 10 years. Take one of the three 9U flights from Moldova's capital during the week (Monday, Wednesday and Friday) on comfortable Airbuses 320 or Embraer 190. Air Moldova also provides comfortable connection flights from Milan and Istanbul to St. Petersburg through Chisinau, whose citizens can fully enjoy electronic visa benefits. ✂

Tiraspol Winery & Distillery "KVINT"
38 Lenin St., Tiraspol, MD-3300, Republic of Moldova
Phone: +373 533 9 61 70; fax: +373 533 9 61 25
E-mail: info@kvint.md;
www.kvint.md

KVINT
since 1897

**LIVRĂM RAPID ȘI SIGUR
ÎNCĂRCĂTURA TA CARGO
ÎN ORICE COLȚ AL LUMII.**

+373 22 526 458 • CARGO@AIRMOLDOVA.MD

Air Moldova operează cu trei tipuri de aeronave. Toate avioanele corespund standardelor de securitate ale Asociației Internaționale de Transport Aerian (IATA), a cărei membru activ este din anul 2004. Modernizarea flotei aeriene a permis inaugurarea de noi curse și a dus la creșterea considerabilă a numărului de pasageri și a volumului de mărfuri transportate. ✈

Three types of aircraft are used by Air Moldova. All aircrafts meet IATA (International Air Transport Association) safety requirements and is an active IATA member since 2004. Our air fleet modernization allowed for launching new routes and resulted in a significant increase of the number of passengers and of the volume of shipped freight. ✈

Airbus A320

Passenger capacity – 179-180
Top speed – 903 km/h
Range – 5675 km
Maximum altitude – 11900 m

Airbus A319

Passenger capacity – 138-150
Top speed – 890 km/h
Range – 4700-6800 km
Maximum altitude – 11900 m

Embraer 190

Passenger capacity 106-114
Top speed – 890 km/h
Range – 4200 km
Maximum altitude – 12000 m

Cum să devii membru Air Moldova Club

Înscrierea în programul Air Moldova Club este gratuită. Membru al programului poate deveni orice persoană fizică care a împlinit 12 ani și/sau orice persoană juridică.

Orice pasager care dorește să devină Membru al programului Air Moldova Club trebuie să se înregistreze în program. După înregistrare se va obține un număr de Membru al clubului, care trebuie menționat de fiecare dată când se procură un bilet pe numele acestuia sau când are loc procedura de înregistrare la zbor (check-in). După efectuarea zborului, milele aferente se vor cumula în contul Membrului. În cazul în care, s-a omis introducerea numărului la procurare/check-in, se recomandă păstrarea biletelor de călătorie și/sau tichetelor de îmbarcare. În baza acestora, membrul va avea posibilitatea să includă Credit-milele lipsă, pentru zborurile efectuate în ultimele 6 luni, accesând on-line profilul personal. După înregistrarea online în program, compania Air Moldova oferă Membrului un cadou de bun venit – 150 Bonus Mile. La înregistrarea efectuată în oficiu nu se oferă Bonus Mile.

Vă atragem atenția, că după înregistrarea Air Moldova Club, aveți posibilitatea de a include în contul Dvs. toate zborurile efectuate cu compania noastră pentru ultimele 12 luni. Credit milele acumulate sunt valabile timp de 24 luni calendaristice din momentul îndeplinirii ultimului zbor.

După efectuarea a 4 zboruri din momentul înregistrării în program, se va emite un card de plastic pe numele Membrului. Pasagerul va fi anunțat la telefon sau prin e-mail despre faptul când și unde va putea ridica cardul. Centrul de deservire al Air Moldova Club poate exclude din program orice Membru care nu respectă Termenele și Condițiile programului. În cazul încheierii calității de Membru al Air Moldova Club, toate Credit Milele acumulate vor fi automat anulate. ✍

How to become a member of Air Moldova Club

Membership to the Air Moldova Club program is free of charge. Any person aged 12 years old or over, as well as corporations, can become a member.

Every passenger who wants to become a member of Air Moldova Club shall fill in an application form. The application form can be found at Air Moldova offices, its representatives, at sales ticket agencies and on the board of the aircraft.

The application forms already have a number of the future member of Air Moldova Club program. This number shall be kept and presented by its holder every time a ticket is purchased on direct flights of Air Moldova or at the check-in.

When you become an Air Moldova Club Member, Air Moldova shall offer you a welcome gift of 150 Credit Miles.

After your first flight since the passenger has registered in the program, you shall receive a membership card. The passenger shall be notified on phone or shall be informed on e-mail when and where he/she can take the card.

Please note that when receiving your plastic card, the passenger can claim miles for flights implemented with Air Moldova for 12 month before the registration in the program. In order to be able to claim these miles the passenger shall provide the information regarding his/her flights by sending us an e-mail on ffp@airmoldova.md or by calling on: +37322576530. Credit Miles are valid for two calendar years from the date of travel.

The service center of Air Moldova Club can exclude from the program a certain member who doesn't observe the terms and conditions of the program.

In case the passenger is no more a member of the Air Moldova Club program, all the accumulated Credit Miles shall be cancelled. ✍

Dăruiește o călătorie cu Air Moldova

GIFT JOURNEYS WITH AIR MOLDOVA

Sunteți în căutarea cadoului perfect pentru cei dragi? Iarna aceasta aveți ocazia să le oferiți persoanelor apropiate mai mult decât un simplu cadou. Îi puteți bucura cu o experiență, un mod inedit de a aduna amintiri, pentru că amintirile sunt cele mai frumoase cadouri.

Air Moldova a lansat un nou produs – certificatele „Zbor în Dar”, pe care le puteți dăruia celor dragi, ei având oportunitatea să aleagă singuri destinația spre care doresc să zboare, într-o călătorie frumoasă și memorabilă.

„Zbor în Dar” este un certificat de valoare ce poate fi utilizat atât pentru a cumpăra bilete de avion la cursele directe operate de Air Moldova, cât și pentru achitarea serviciilor adiționale ale companiei noastre.

Valoarea voucherului va fi indicată în funcție de alegerea cumpărătorului. Suma desemnată pe voucher se folosește exclusiv pentru servicii și biletele de avion. Deținătorul certificatului nu are posibilitatea de a primi contravaloarea acestuia în lei moldovenești. Voucherul poate fi utilizat o singură dată, încasând toată valoarea nominală a acestuia.

Dacă suma produsului solicitat este mai mică decât valoarea certificatului, diferența nu se returnează. Deținătorul achită suplimentar, dacă solicită bilete de avion sau servicii mai scumpe decât valoarea certificatului.

Voucherele pot fi cumpărate de la agenția Air Moldova din Chișinău (str. Negruzzi 10) și la celelalte agenții autorizate din țară. Certificatul este valabil 12 luni din momentul emiterii și poate fi valorificat la agenția de unde a fost procurat sau în aeroportul Chișinău.

Certificatul „Zbor în Dar” poate fi cumpărat și online, pe site-ul www.airmoldova.md, accesând secțiunea Gift e-Voucher. Pentru detalii și informații despre acest certificat și alte servicii ale companiei Air Moldova, puteți apela Air Moldova Call Center, la numărul de telefon +373 22 830 830. ✂

Are you in search of the perfect gifts for your loved ones? This winter you can offer more than a simple present. You can offer an experience, a beautiful way to collect memories, as memories are the most beautiful gifts.

Air Moldova has launched a new product: „Zbor în Dar” gift vouchers. You can offer them to your loved ones, and they will have the opportunity to choose the destination themselves, for a beautiful and memorable trip.

„Zbor în Dar” is a voucher that can be used both for buying plane tickets for direct flights operated by Air Moldova, and for purchasing additional services offered by our company.

The voucher's value can be chosen by the buyer. The amount indicated on the voucher can be used only for purchasing services and plane tickets. It is not possible to exchange the voucher for Moldovan Lei. Your voucher can be used only once, by redeeming it entirely, at its face value.

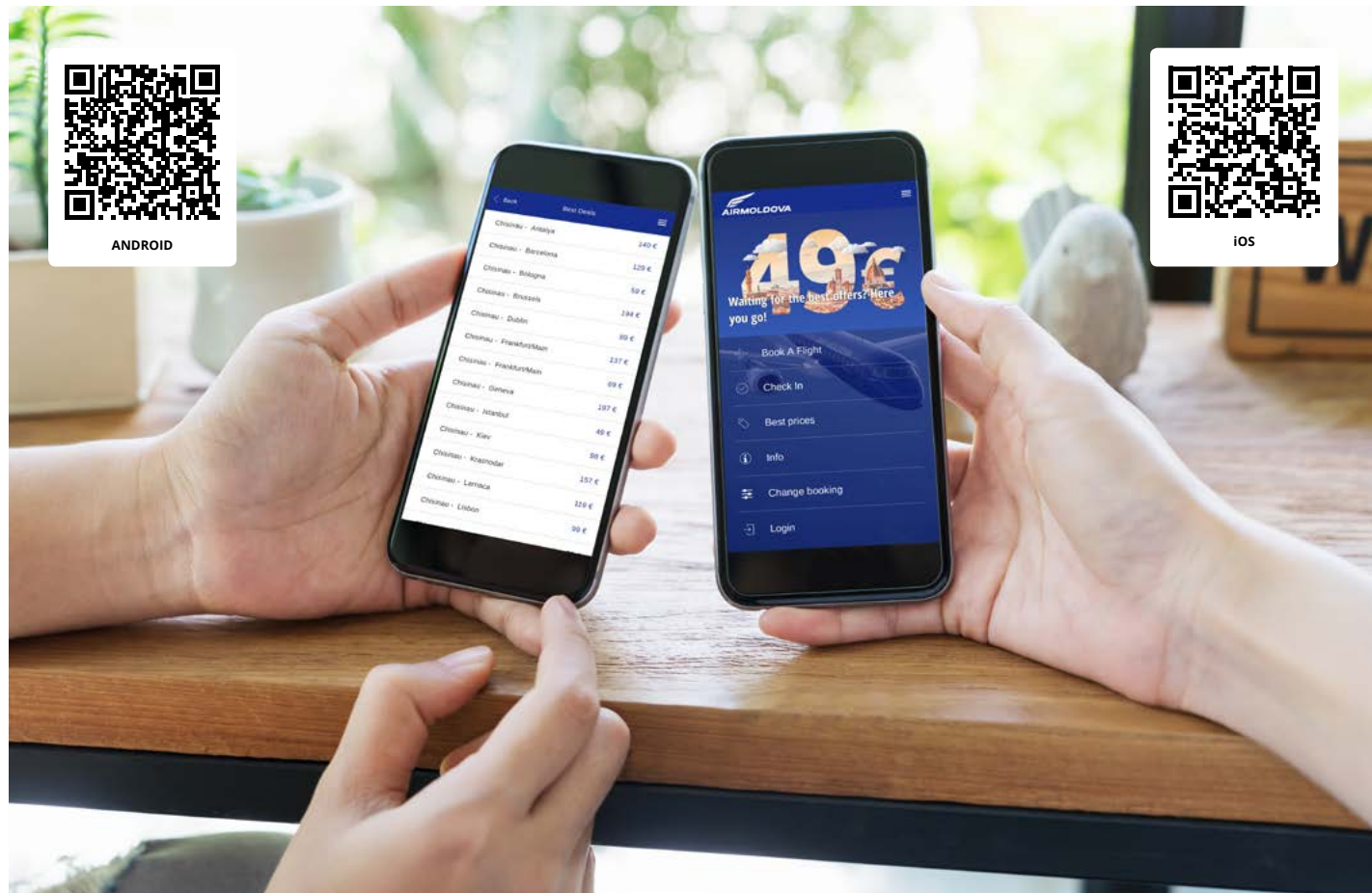
If the price of the requested product is lower than the value of the voucher, no cash will be refunded. If the holder exchanges the voucher against plane tickets and/or services of higher value, they will pay the difference.

The vouchers can be purchased from Air Moldova agency in Chișinău (str. Negruzzi 10) and other authorized agencies across the country. Your voucher will be valid for 12 months from the date of issue and can be redeemed at the agency where it has been bought or at Chișinău airport.

„Zbor în Dar” vouchers can also be purchased online at www.airmoldova.md, by going to Gift e-Voucher. For details and information about this voucher and other Air Moldova services, you can call Air Moldova Call Center on: +373 22 830 830. ✂

Air Moldova Mobile App

Everyone can enjoy the optimized user experience that facilitates the search to easily find and book the air tickets. Thus, Air Moldova passengers can take benefit of the advantageous services provided by the company by doing just a few clicks on smartphone.

This application can be downloaded from Google Play or App Store and is absolutely free.

As well, by the application menu, passengers may check their booked flights on the basis of the surname and booking code, also they can check the flight on the selected routes or other function that may be executed on the company's website.

The application content presents informative details of the following services: booking and purchase of air tickets, check-in online, advanced seat reservation, baggage payment online.

Tickets payment is performed online, being guaranteed the data security which has been sent over the mobile network. At the end of the booking process, passengers receive an e-mail confirming their travel and the online electronic ticket issued after payment confirmation.

Everyone can enjoy the optimized user experience that facilitates the search to easily find and book the air tickets. Thus, Air Moldova passengers can take benefit of the advantageous services provided by the company by doing just a few clicks on smartphone.

This application can be downloaded from Google Play or App Store and is absolutely free.

As well, by the application menu, passengers may check their booked flights on the basis of the surname and booking code, also they can check the flight on the selected routes or other function that may be executed on the company's website.

The application content presents informative details of the following services: booking and purchase of air tickets, check-in online, advanced seat reservation, baggage payment online.

Tickets payment is performed online, being guaranteed the data security which has been sent over the mobile network. At the end of the booking process, passengers receive an e-mail confirming their travel and the online electronic ticket issued after payment confirmation.

Online tickets

Compania Air Moldova este lider în Republica Moldova în domeniul comerțului electronic de bilete, fiind printre primele companii aeriene din CSI care a implementat acest serviciu. Rezervarea biletelor online este cea mai ieftină dintre toate alternativele disponibile în prezent. Biletul electronic vă garantează o reducere de cel puțin 10 euro comparativ cu sistemul de rezervări clasice. În plus, ofertele promoționale la biletele de avion sunt valabile doar pentru achizițiile online. Numai așa puteți fi siguri că varianta aleasă de Dvs. este într-adevăr cea mai ieftină dintre toate biletele disponibile. Pentru rezervarea de bilete online, Air Moldova a creat un sistem simplu și intuitiv, disponibil pe pagina de start a site-ului oficial al companiei. Tot de ce aveți nevoie pentru o asemenea operațiune este un dispozitiv cu conexiune la Internet, datele de indentitate, cardul bancar și o adresă de e-mail la care va fi trimis biletul electronic. Economisiți banii și timpul Dvs. respectând următorii pași:

Air Moldova is a leader in electronic air ticket selling – it is one of the first air companies in the CIS to implement this service. Online ticket booking is the cheapest of all existing options. Electronic tickets guarantee a discount of at least 10 euros if compared to traditional booking systems. Besides, promotions for air tickets are valid for online purchases only. It is the only way to ensure that the air ticket you choose is indeed the cheapest of all. For online ticket booking, Air Moldova developed a simple intuitive system that can be accessed from the company's homepage. All you need for such transactions are: a device connected to internet, identity details, a bank card and an email address to which the electronic tickets will be sent. Save time and money by following these steps:

Căutare

Selectați datele principale ale cursei: destinația, perioada, numărul de pasageri și clasa de deservire.

Selectare

Alegeți cursa exactă care vă convine, în funcție de ziua, durata, clasa și tipul zborului.

Pasageri

Introduceți datele dvs. personale.

Achitare

Introduceți datele cardului de credit sau alegeți opțiunea de achita cu numerar în baza unei facturi.

Bilet

Veți primi biletul electronic pe adresa de e-mail indicată. Printați biletul sau pagina de confirmare.

Search

Select key flight details: destination, period, number of passengers and flight class.

Select

Select the best flight in terms of day, duration, flight class and flight type.

Passengers

Type in your personal details.

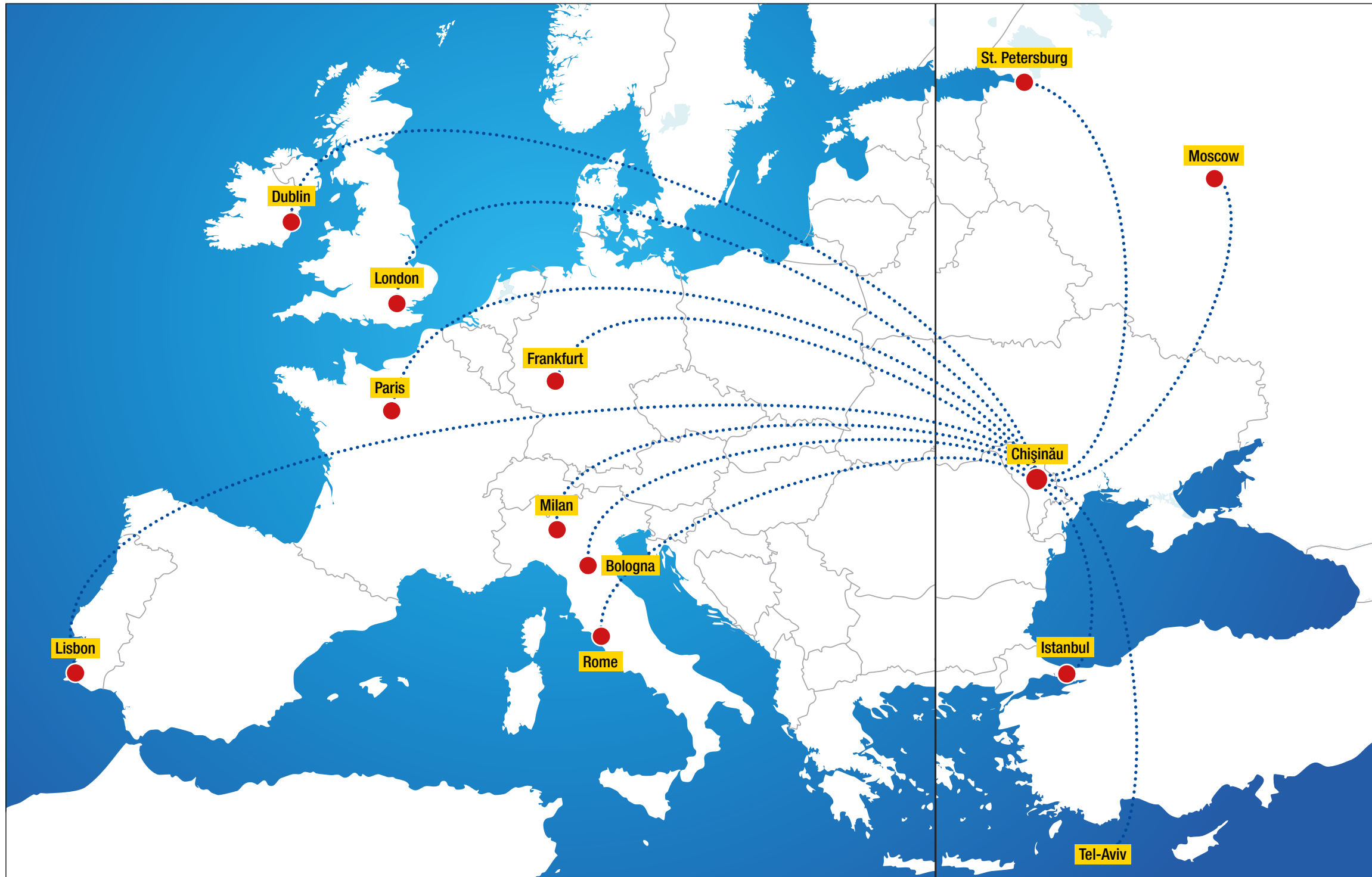
Payment

Type in your bank card details or choose the invoice-based cash payment option.

Ticket

Electronic tickets will be sent to the email address you specify. Print out the ticket or confirmation page.

PARTENERIATE

Air Moldova cooperează cu peste 50 de companii aeriene prin intermediul diferitor tipuri de acorduri – MITA, IET, SPA sau code-share. Aceste acorduri permit clienților Air Moldova să cumpere bilete pentru zborurile de legătură operate de partenerii Air Moldova pentru orice destinație din lume la prețuri atractive. Parteneriatele le oferă pasagerilor Air Moldova posibilitatea să cumpere bilete de avion de la o singură agenție, beneficiind astfel de oferte foarte atractive.

ACORDURI MULTILATERALE INTERLINE/ÎNTRE COMPANII (MITA)

Air Moldova are semnate acorduri MITA cu aproximativ 50 de parteneri interline. Biletele cumpărate la agențiile de bilete ale Air Moldova sunt acceptate de partenerii noștri din toată lumea și invers.

ACORDURI ELECTRONICE INTERLINE (IET)

Air Moldova are semnate acorduri IET cu circa 30 de parteneri interline. Asta înseamnă că biletele electronice cumpărate de la oficiile Air Moldova sunt valabile în bazele de date ale partenerilor și sunt acceptate de toți partenerii interline care operează zboruri în toată lumea și viceversa.

ACORDURI TARIFARE SPECIALE (SPA)

Acordurile Tarifare Speciale le oferă pasagerilor Air Moldova posibilitatea de a călători în toată lumea la prețuri de ofertă foarte atractive, puse la dispoziția Air Moldova de către partenerii săi.

ACORDURI CODE-SHARE

Air Moldova își extinde în permanență rețeaua de zboruri. Unele destinații sunt oferite în cooperare cu partenerii code-share ai Air Moldova. Pe zborurile code-share toți partenerii au acces nelimitat la locurile din avion ale celorlalte companii aeriene din rețea. Astfel de zboruri figurează în sistemul computerizat de rezervări sub un cod unic alcat fiecărui partener code-share.

PARTNERSHIP

Air Moldova cooperates with more than 50 air companies on basis of different types of agreements – MITA, IET, SPA and code-share. These agreements allow Air Moldova customers to purchase air transportation to connecting flights operated by Air Moldova's partners all round the world at attractive price offers. Such partnerships give opportunity to Air Moldova's passengers to purchase air tickets at one agency at very attractive fare offers.

MULTILATERAL INTERLINE AGREEMENTS (MITA)

Air Moldova has MITA agreements with around 50 interline partners. Tickets purchased from Air Moldova ticket offices are accepted by all its interline partners world-wide and vice versa.

ELECTONIC INTERLINE AGREEMENTS (IET)

Air Moldova has IET agreements with around 30 interline partners. That means that electronic tickets purchased from Air Moldova ticket offices are available in own database of its partners and are accepted by all its interline partners world-wide and vice versa.

SPECIAL PRORATE AGREEMENTS (SPA)

Special Prorate Agreements provide unique opportunity to Air Moldova passengers to travel world-wide at very attractive fare offers that are provided to Air Moldova by its partners.

CODE-SHARE AGREEMENTS

Air Moldova is constantly expanding its own route network. Some destinations are offered in cooperation with Air Moldova code-share partners. On code-share flights, all partners have unlimited access to seats of each other flights. Such flights are published in computer reservation systems under each code-share partner's unique code.

Orarul de iarnă al zborurilor

Compania Air Moldova anunță despre optimizarea orarului de iarnă al zborurilor, în contextul implementării planului de modernizare a companiei. Orarul de iarnă este prevăzut pentru perioada 27 octombrie 2019 – 28 martie 2020.

Modificările au fost efectuate în baza unui studiu de caz și particularităților sezonului de iarnă. Acțiunile planificate vor permite satisfacerea doleanțelor pasagerilor, extinderea capacităților companiei și evitarea reținerilor de curse.

Air Moldova va continua să asigure curse directe între Republica Moldova și cele mai solicitate destinații precum – Rusia, Italia, Turcia, Franța, Germania, Portugalia, Marea Britanie, Irlanda și Israel. Pentru pasagerii care aleg Aeroportul Internațional Chișinău ca punct comod de tranzit am pregătit tarife avantajoase. Destinațiile deja îndrăgite de pasagerii noștri precum Nisa, Salonic, Madrid și Barcelona se vor regăsi în orarul de vară pentru anul 2020.

Air Moldova își îndeamnă clienții să rezerve din timp bilete pentru a beneficia de reduceri și prețuri promoționale. Biletele sunt

disponibile pentru vânzare atât pe site-ul www.airmoldova.md, la casele agențiilor Air Moldova de pe bd. C. Negruzzi, nr. 10, din incinta Aeroportului Internațional Chișinău, precum și la agențiile autorizate.

Air Moldova este prima și cea mai mare companie aviatică din Republica Moldova, cu o istorie de peste un sfert de secol. Recent, Agenția de Siguranță Aeronautică Europeană a certificat Air Moldova ca fiind în conformitate cu standardele sale, ceea ce îi permite să efectueze fără probleme operațiuni de transport aerian în spațiul european. Air Moldova este și singura companie din Republica Moldova care deține un certificat de securitate Operational Safety Audit, eliberat de Asociația Internațională de Transport Aerian (IATA) în urma unui audit efectuat o dată la doi ani. ✍

Winter flight schedule

The Air Moldova company announces the optimization of the winter flight schedule, in the context of the implementation of the company's modernization plan. The winter timetable is scheduled for October 27, 2019 – March 28, 2020 period.

These changes were made based on a case study and the particularities of the winter season. The planned actions will allow satisfying the wishes of the passengers, to expand the company's capabilities and to avoid the flights' delays.

Air Moldova will continue to provide direct flights between the Republic of Moldova and the most requested destinations such as – Russia, Italy, Turkey, France, Germany, Portugal, the United Kingdom, Ireland, and Israel. For the passengers who choose Chisinau International Airport as a convenient transit point, we have prepared great rates. Destinations already loved by our passengers such as Nice, Thessaloniki, Madrid, and Barcelona will be included in the summer schedule for 2020.

Air Moldova advises its customers to book tickets in advance to benefit from discounts and promotional prices. Tickets are

available for sale both on the website www.airmoldova.md, at the Air Moldova offices on 10 C. Negruzzi Blvd. and in the Chisinau International Airport premises, as well as at the authorized agencies.

Air Moldova is the first and largest airline in the Republic of Moldova, with a history of over a quarter of a century. Recently, the European Union Aviation Safety Agency has certified Air Moldova as per its standards, which allow it to carry out safe flights in the European airspace. Also, Air Moldova is the only airline that obtained the IATA certificate, following an audit performed every two years. ✍

ORARUL DE IARNĂ 2019

DESTINAȚIA	ZILE DE ZBOR	PERIOADA CĂLĂTORIEI	PLECARE <small>ORA LOCALĂ</small>	SOSIRE <small>ORA LOCALĂ</small>	AEROPORT	PLECARE <small>ORA LOCALĂ</small>	SOSIRE <small>ORA LOCALĂ</small>
ITALIA							
Bologna (BLQ)	●●●●●●●●	29 octombrie – 28 martie	06:30	07:50	BLQ	08:50	11:50
	●●●●●●●●	19 decembrie – 09 ianuarie	20:15	21:30	BLQ	22:20	01:20
Milano (MXP)	●●●●●●●●	28 octombrie – 23 martie	13:30	14:50	MXP	15:50	19:10
	●●●●●●●●	18 decembrie – 08 ianuarie	13:30	14:50	MXP	15:50	19:10
	●●●●●●●●	01 noiembrie – 13 decembrie	13:10	14:30	MXP	15:30	18:50
	●●●●●●●●	17 ianuarie – 27 martie	13:10	14:30	MXP	15:30	18:50
	●●●●●●●●	20 decembrie – 10 ianuarie	20:15	21:30	MXP	22:30	01:45
Roma (FCO)	●●●●●●●●	30 octombrie – 25 martie	13:20	14:40	FCO	15:40	19:00
	●●●●●●●●	20 decembrie – 10 ianuarie	13:20	14:40	FCO	15:40	19:00
	●●●●●●●●	27 octombrie – 22 martie	13:20	14:40	FCO	15:40	19:00
MAREA BRITANIE							
Londra (STN)	●●●●●●●●	27 octombrie – 28 martie	12:30	13:50	STN	14:40	19:30
	●●●●●●●●	13 decembrie – 27 martie	12:40	14:00	STN	14:50	19:35
PORTUGALIA							
Lisabona (LIS)	●●●●●●●●	01 noiembrie – 27 martie	19:40	22:20	LIS	23:20	05:40
RUSIA							
Moscova (DME)	●●●●●●●●	27 octombrie – 29 decembrie	07:00	09:50	DME	10:50	11:50
	●●●●●●●●	30 decembrie – 05 ianuarie	07:00	09:50	DME	10:50	11:50
	●●●●●●●●	06 ianuarie – 28 martie	07:00	09:50	DME	10:50	11:50
	●●●●●●●●	27 octombrie – 28 martie	13:40	16:30	DME	17:30	18:30
	●●●●●●●●	27 octombrie – 29 decembrie	20:10	23:00	DME	23:50	00:50
	●●●●●●●●	30 decembrie – 05 ianuarie	20:10	23:00	DME	23:50	00:50
	●●●●●●●●	31 decembrie – 31 decembrie	17:00	19:40	DME	20:50	21:50
	●●●●●●●●	06 ianuarie – 28 martie	20:10	23:00	DME	23:50	00:50
	●●●●●●●●	21 decembrie – 29 decembrie	01:30	04:20	DME	05:20	06:20
	●●●●●●●●	06 ianuarie – 12 ianuarie	01:30	04:20	DME	05:20	06:20
	●●●●●●●●	30 decembrie – 05 ianuarie	01:30	04:20	DME	05:20	06:20
	●●●●●●●●	24 decembrie – 10 ianuarie	01:30	04:20	DME	05:20	06:20
	●●●●●●●●	28 octombrie – 30 decembrie	06:30	09:40	LED	10:40	11:50
	●●●●●●●●	06 ianuarie – 25 martie	06:30	09:40	LED	10:40	11:50
	●●●●●●●●	01 noiembrie – 13 decembrie	20:00	23:05	LED	23:55	01:15
●●●●●●●●	17 ianuarie – 27 martie	20:00	23:05	LED	23:55	01:15	
●●●●●●●●	20 decembrie – 12 ianuarie	20:00	23:05	LED	23:55	01:15	

ORARUL DE IARNĂ 2019

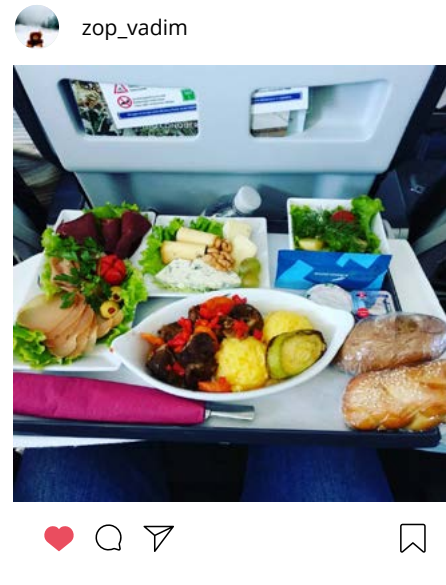
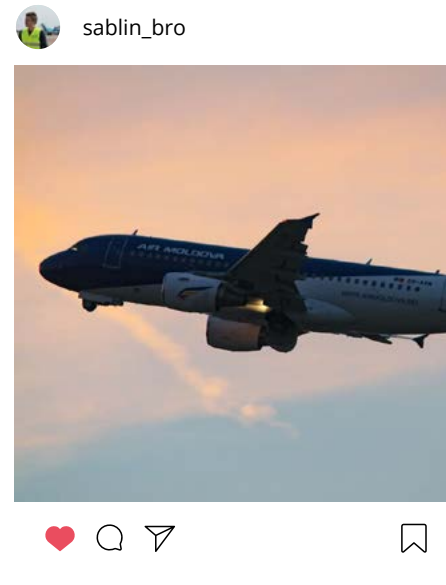
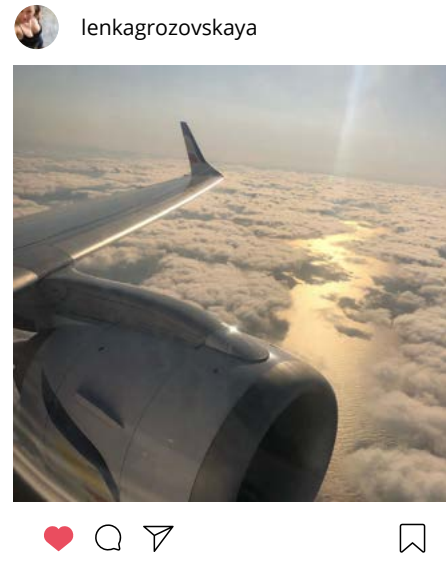
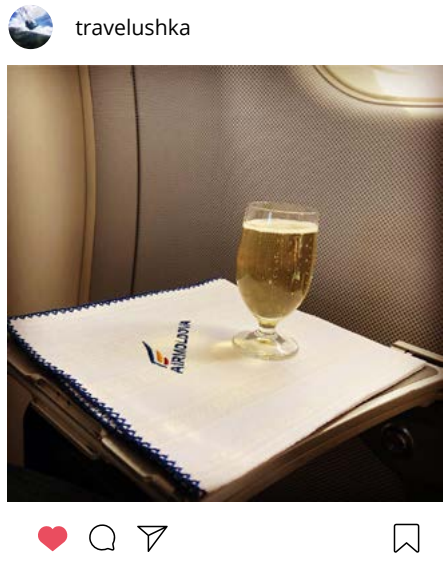
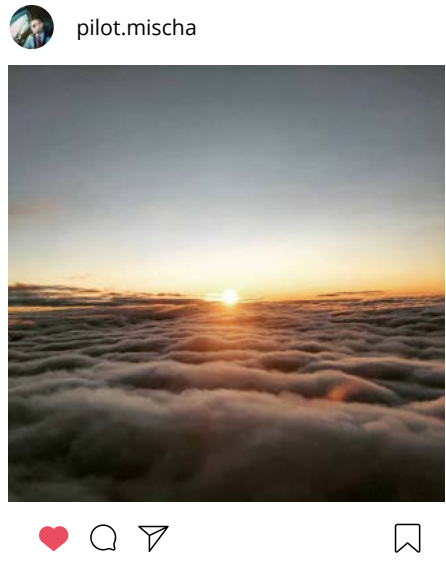
DESTINAȚIA	ZILE DE ZBOR	PERIOADA CĂLĂTORIEI	PLECARE <small>ORA LOCALĂ</small>	SOSIRE <small>ORA LOCALĂ</small>	AEROPORT	PLECARE <small>ORA LOCALĂ</small>	SOSIRE <small>ORA LOCALĂ</small>
TURCIA							
Istanbul (IST)	●●●●●●●●	27 octombrie – 27 martie	13:35	15:55	IST	17:00	17:20
FRANȚA							
Paris (BVA)	●●●●●●●●	17 decembrie – 12 ianuarie	12:30	14:30	BVA	15:20	19:10
	●●●●●●●●	14 ianuarie – 28 martie	12:30	14:30	BVA	15:20	19:10
	●●●●●●●●	29 octombrie – 14 decembrie	12:30	14:30	BVA	15:20	19:10
GERMANIA							
Frankfurt (FRA)	●●●●●●●●	28 octombrie – 23 martie	07:00	08:20	FRA	09:30	12:50
	●●●●●●●●	30 octombrie – 25 decembrie	07:00	08:20	FRA	09:30	12:50
	●●●●●●●●	08 ianuarie – 25 martie	07:00	08:20	FRA	09:30	12:50
	●●●●●●●●	01 noiembrie – 27 martie	13:00	14:20	FRA	15:20	18:40
	●●●●●●●●	21 decembrie – 11 ianuarie	07:00	08:20	FRA	09:30	12:50
	●●●●●●●●	27 octombrie – 22 martie	07:00	08:20	FRA	09:30	12:50
IRLANDA							
Dublin (DUB)	●●●●●●●●	29 octombrie – 17 decembrie	20:30	22:20	DUB	00:20	05:30
	●●●●●●●●	24 decembrie – 24 decembrie	20:30	22:20	DUB	23:20	04:30
	●●●●●●●●	07 ianuarie – 24 martie	20:30	22:20	DUB	00:20	05:30
	●●●●●●●●	01 noiembrie – 27 martie	20:30	22:20	DUB	00:20	05:30
	●●●●●●●●	14 decembrie – 11 ianuarie	20:30	22:20	DUB	00:20	05:30
ISRAEL							
Tel Aviv (TLV)	●●●●●●●●	29 octombrie – 03 decembrie	12:50	15:30	TLV	16:30	19:20
	●●●●●●●●	10 decembrie – 26 martie	12:50	15:30	TLV	16:30	19:20
	●●●●●●●●	11 decembrie – 25 decembrie	06:10	08:50	TLV	09:50	12:30
	●●●●●●●●	31 octombrie – 05 decembrie	06:00	08:40	TLV	09:40	12:30
	●●●●●●●●	01 noiembrie – 20 martie	06:00	08:50	TLV	09:50	12:30
	●●●●●●●●	27 martie – 27 martie	06:00	09:50	TLV	10:50	12:30
	●●●●●●●●	27 octombrie – 22 martie	20:00	22:50	TLV	23:50	02:30

24/7 SERVICIUL DE LUCRU CU CLIENȚII

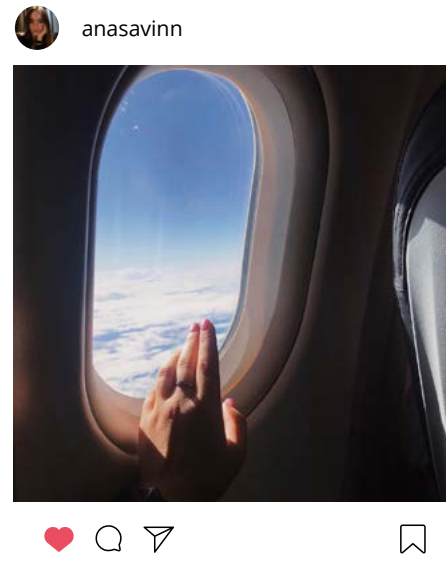
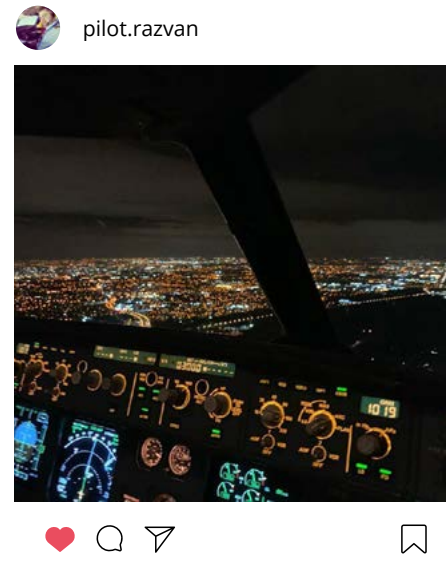
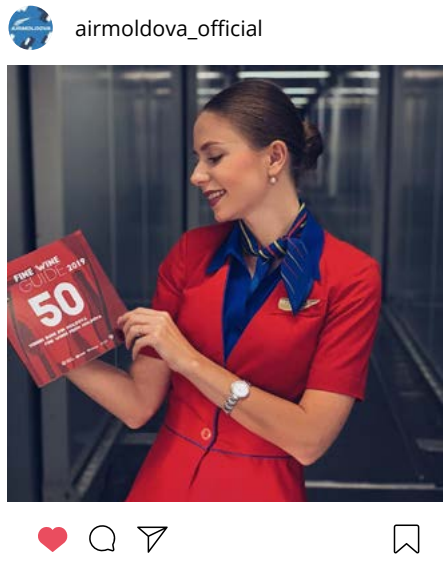
email: helpdesk@airmoldova.md
 + 373 22 57 65 45; + 373 22 83 08 30
www.airmoldova.md

Remarks: The departure time is the local time in the airport of departure. The arrival time is the local time at the destination airport. Flight schedule is subject to change. Change of aircraft type is possible for the specific flight. +1 Means that the flight arrives next day.

Zbori cu Air Moldova?
Imortalizează momentul
folosind hashtagul
#airmoldova, iar noi vom avea
grijă să-ți includem fotografia
în următorul număr al revistei
Altitude.
Te așteptăm pe
paginile noastre!

Chişinău

Phone: +373 22 830 830
 E-mail: agency@airmoldova.md
 Address: bd. Negruzzi 10, Chisinau, MD-2026, Moldova
 Phone: +373 22 52 50 02
 E-mail: chisinau@airmoldova.md
 Address: Chisinau International Airport, Departure Hall, Moldova

Frankfurt

Phone: +496172 6818712
 Fax: +496172 6818719
 Mobile: +4917666811468
 Email: frankfurt@airmoldova.md
 Address: Marienbader Platz 22, 61348 Bad Homburg

Paris

Phone: +33140538355, +33140538780
 Mobile: +33618107351, +33609399131
 E-mail: paris@airmoldova.md
 Address: 11 Avenue Stephane Mallarme Paris 75017, France

London

Phone: +44 75 25825856
 Email: london@airmoldova.md

Istanbul

Phone: +90212638209596
 E-mail: ist@casioairservice.com, ticketsale@casioairservice.com
 Address: Casio Air Servis Hizmetleri D Tic. Ltd.şti Ordu Cad. laleli iş Merkezi No: 89 Kat 3, D-201 Laleli-Fatih/ist

Vienna

Phone: +43664 430 5182
 +43699 1010 3088
 E-mail: vienna@airmoldova.md
 Address: Fellergraben 27c 3400 Klosterneuburg, Vienna, Austria

Athens

Phone: +30 210 3244452 3
 Mobile: +306945808188
 E-mail: athens@airmoldova.md
 Address: 38 Voulis Str., Athens 10557 Greece.

Larnaca

Phone: +35724625566
 E-mail: larnaca@airmoldova.md
 Address: 44 Nikodimou Mylona str, Kariders Building, of. 38. Larnaca, Cyprus.

Rome

Phone: 199201701 (only from Italy)
 E-mail: info@gsair.it
 Address: Via Salandra 1/A, Rome 00187, Italy

Milano

Phone: 199 201 701 (only from Italy)
 E-mail: milano@airmoldova.md
 Address: c/o Turro Viaggi, Via Privata della Torre, 1, 20127 – Milano

Venice

Phone: 199201701 (for calls inside Italy)
 E-mail: info@gsair.it

Venice (Mestre)

Phone: +390413197029
 Mobile: +393271640276
 E-mail: agenzia.esteuropa@gmail.com
 Address: Corso del Popolo 90/A

Torino

Phone: +39 011 521 4395
 E-mail: torino@airmoldova.md
 Address: 747 Viaggi, Via Milano, 13-10122 (fermata Porta Nuova o XVIII Dicembre)

Verona

Phone: 199201701 (for calls inside Italy)
 E-mail: info@gsair.it

Bologna

Phone: 199201701 (only from Italy)
 E-mail: bologna@airmoldova.md
 Address: Bologna, Italy

Moscow

Phone: +7 495 937 59 55
 E-mail: 9U.MOW@aviareps.com
 Address: BC "Diamond Hall" 14, Olympiysky prospect, 7th floor, 129090

St. Petersburg

Phone: +7 812 740 38 20
 E-mail: 9U.LED@aviareps.com
 Address: BC "Eco Status" 140, Lygovsky prospect, 2nd floor, of. 202, 192007

Krasnodar

Phone: +8 (861) 263-66-08;
 +8 (988) 594-02-62
 Email: krr@azimut2000.ru
 Address: Krasnodar International Airport, International Terminal

Dublin

Phone: +353 1 877 2519
 Mob.: +353 87 231 3362
 E-mail: tatiana@skytours.ie
 Address: 76, Talbot Street, Dublin 1, Ireland

Tel Aviv

Phone: +972 3 5164052
 Email: info@phoenix-a.com
 Address: 8 Ha-Metsuda St., Afridar Center, Azor, 5800152

Lisbon

Phone: +351 218 446 408
 Mobile: +351 961 709 882
 Email: lisbon@airmoldova.md
 Address: Portugal, Lisbon Airport, Terminal 1, Departures

AIRMOLDOVA

Tarifele Serviciilor Opționale la cursele Air Moldova în aeroportul Chişinău
Дополнительные услуги на рейсы Air Moldova в аэропорту Chişinău
Optional Services Fees on Air Moldova flights at Chişinău airport

Serviciile Opționale / Доп. Услуги / Optional Services**Fee/Tarif***

Trecerea rapidă a procedurilor de control (Fast Track)
Ускоренное прохождение процедур контроля
Fast Track Lane

5€

Înregistrarea cu prioritate (Check-in)
Приоритетная регистрация (Check-in)
Priority Check-in

5€

Acces la Business Lounge (până la 3 ore)
Доступ в бизнес-зал (до 3-х часов)
Business Lounge Access (up to 3 hours)

25€

Trecerea rapidă a procedurilor de control + Check-in cu prioritate + Acces la Business Lounge (până la 3 ore)
Приоритетная регистрация + Ускоренное прохождение контроля + Доступ в бизнес-зал (до 3-х часов)
Fast Track Lane + Priority Counter Check-in + Business Lounge Access (up to 3 hours)

30€

Rezervarea unui loc în rândurile cu ieşiri de salvare
Выбор места в самолете в ряду, расположенном у аварийного выхода
Seat Assignment in Emergency Exit Rows

30€

Rezervarea unui loc în rândurile 1-2 (cu excepția curselor în configurația business și curselor charter)
Выбор места в самолете в 1-2 рядах на рейсах, выполняемых в конфигурации «эконом», за исключением чартерных рейсов
Seat Assignment in rows 1-2 on full economy destinations, excluding charter destinations

40€

Rezervarea unui loc, cu excepția rândurilor 1-2 și celor cu ieşiri de salvare
Выбор места в самолете, за исключением мест в 1-2 рядах и в ряду, расположенном у аварийного выхода
Seat Assignment, except rows 1-2 and emergency exit rows

10€

Transport individual din terminal la aeronava
Индивидуальный транспорт от терминала к самолету
Individual transport from terminal to aircraft

15€

Acceptarea pasagerilor după finalizarea înregistrării
Поздняя регистрация на рейс после закрытия регистрации
Late passengers acceptance, after check-in closure

60€

* tarifele sunt indicate in euro per 1 pasager achitarea se efectuează în valuta națională MDL conform ratei de schimb publicate
 *тарифы указаны в евро за пассажира оплата производится в национальной валюте MDL по опубликованному курсу валют.
 * fees are indicated in euro per 1 passenger payment is made in national currency MDL according to published change rate

EMERGENCIES

Nationwide emergency phone number: 112

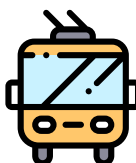

TAXI

Moldova's taxi service is the most convenient method of travel for tourists in Chişinău. Within the city limits, it will cost you about 50–70 lei (3 € -5 €). A trip to the airport and outside the city will be charged per km. You can call a taxi using a phone app – iTaxi, Yandex Taxi Chisinau – or by calling one of the following numbers:

14002; 14111; 14428; 14100; 14333; 14747; 14499; 14555; 14911; 14101; 14000; 14110; 14250; 14441; 14444; 14005; 14554; 14800; 14004; 14120; 14222; 14006; 14090; 14442; 14007; 14098; 14448; 14008; 14999; 14474; 14545; 14700; 14777.

You can also ask your hotel to help you with taxi services.

TROLLEYBUSES

There is an extensive trolleybus public transport network within the capital Chişinău as well as other major cities (Bălţi, Bender, Tiraspol). Trolleybuses run between 5 am and 1 am. A trolleybus ticket costs 2 lei (€ 0.11). It is the cheapest method of transport within the metropolitan zone.

BUSES

Public bus services are available in almost every mid-sized to large city in Moldova. Every public bus stop displays a timetable for buses and trolleybuses. A bus ticket costs 3 lei (€ 0.16)

ELECTRICITY

In Moldova, power sockets are of type C and F. The standard voltage is 220 V and the standard frequency is 50 Hz

INTERNET IN MOLDOVA

Internet in Moldova is one of the fastest and cheapest in the world. The country ranks 3rd in the world by gigabit coverage with around 90% of the population having access to a fast service. Visitors to the country may opt for pre-paid mobile data packages, usually operating at 4G speeds, from one of three mobile operators. A wide network of WiFi hotspots is available, some, located in public places like parks are free. The overall infrastructure is well developed so users should experience good quality services throughout the country.

OFFICIAL TIME

Moldova is in the Eastern European Time Zone: GMT/UTC +2h during Standard Time GMT/UTC +3h during Daylight Saving Time

LOCAL CURRENCY AND EXCHANGE RATES

The official currency of Moldova is the Moldovan Leu (MDL). One leu is divided into 100 bani. The official rate of exchange fluctuates daily, depending on the foreign exchange market. Foreign currency may be exchanged for Moldovan Leu at banks or licensed exchange bureaux. Credit cards are accepted in most hotels and stores. For the official exchange rates please visit www.bnm.md

CURRENCY RESTRICTIONS FOR ENTRY/EXIT:

10,000 Euros or equivalent

DESCOPERĂ O ALTERNATIVĂ MAI BUNĂ ȚIGĂRILOR.

Tutun autentic. Încălzire, fără ardere.

Află mai multe pe iqos.com

IQOS 3 DUO
SIMPLY AMAZING

Acest produs nu este lipsit de riscuri pentru sănătate și generează dependență.
Este destinat exclusiv persoanelor adulte.

ia un credit și
CÂȘTIGĂ UN AUTOMOBIL

022 896 897

SEBO.MD

Promoția este valabilă în perioada 07.10.2019 - 08.01.2020 pentru clienții care vor lua credite în această perioadă:
Un Automobil pentru Clienții noi (care vor lua primul credit de la SEBO) și un Automobil pentru Clienții existenți (care vor lua credite repetate).
Condiții: Respectarea condițiilor contractuale și achitarea creditului fără admiterea restanțelor.

 sebo.md